

Goddelyke liefde-vlammen, of vervolg van Jesus en de ziele : handelende van een boetvaardige, geheiligde, liefhebbende en haar zelfstervende ziele, in drie deelen

<https://hdl.handle.net/1874/37450>

VERKLARING

der

T Y T E L - P L A A T.

HEt brandende Hert, drukt uit, het zelve dat de letters des Tijtels zeggen, te weten: Goddelyke Liefde-Vlammen van een Boetvaardige, Geheiligde, Lief hebbende, en haar zelfsstervende Ziele. De Pyl in 't Hert, wil te kennen geven de geraaktheyd ter bekeeringe. En 't weenende neergeslagen oog, de Boetvaardigheid, waar over zich de Engelen verheugen, verbeeld met orgelspel. Het drinkende Hart, dat de Ziele na God dorst, als een Hart na 't versche water. Onder op de voor-grond een Water-vat, wil zeggen van de heiliging, wassing of reiniging. Ten anderen, of ten eersten, een Roede, als zijnde de dryving des Wets, ter boete. Ten derden, een bloeme-krans. Als mede de bovenste bloempjes wil iets verbeelden van de liefrijkheid, gelyk een Bruidegom en Bruid met bloemen bestrooit worden; en dan de Kroon en Palmtak, tekens van triomph.

**GODDELYKE
LIEFDE-VLAMMEN,**

Of vervolg van
JESUS EN DE ZIELE,

Handelende van een

**BOETVAERDIGE,
GEHEILIGDE,
LIEFHEBBENDE,**

En haar Zelfstervende

Z I E L E,

In drie DEELEN,

Met Koopere Afbeeldingen verciert.

NEVENS

Haar Vaarsen, Aanmerkingen, en
Zielzuchtingen.

DOOR

J. L. *uyken*

Tot AMSTERDAM,

By PHILIP VERBEEKEN JACOBUS VERHEYDEN,
Boekverkoopers. Anno 1715.

KUNSTHISTORISCH INSTITUUT
DER RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT

V O O R Z A N G

Aan alle Godzoekende

Z I E L E N.

I.

GY die op 's werlds rond moet sweven,
Door veel ellende en verdriet,
Na't Eeuwig Zalig ander leven,
Dat gy hier door 't Geloof al siet.
Gy die des Koning Jesus treden
Navolgen wilt hier in dees tijd,
Gedenkt doch weinig hier op vrede,
Maar niet als op veel kruys en fryd.
Soo haast g'uw treden hebt gaan setten
Op 't pad dat na den Hemel streeft,
Wat zijnder duysende beletten,
Waar voor men sich te wachten heeft?
De Wereld, 't Vleesch, de boose lusten,
Daar 's niet dat ons in ruste laat:
En ook soo moet de Ziel niet rusten
In al dat voor sijn oogen staat:
Het zyn verderffelyke netten,
Door Duivels toedoen hier geplant,
Op dat hy ons maar sou beletten
De reys na 't eeuwig Vaderland.
Oduyftere geest! konnen uw strikken
Recht myden op sijn pas, en tijdt,
Daar sou sich menig ziel verquikken,
Die nu noch veelmaals onder leyd;

Dan sou de geeft het vleefch verwinnen,
En gy, ô vyand van het goed
Sou niet meer huysen soo van binnen,
Gelyk als gy, helaas! noch doet.

NU arme ziel, die op de wegen
Van Jesus onfen Heere treded,
Beschouwt u felven wel ter deegen,
Vraagt aan uw ziel, of sy 't wel weet
Wat dat de kind'rens gangen bennen,
Wanneer dat sy na d'Hemel gaan;
En of sy die ook wel wil kennen,
Eer dat haar tred zy op die baan;
Soo ja, fet dan u herte open,
En wilt dit kost'lyk Tafereel
Een weynig met aandacht doorloopen;
Gy sult 'er vinden in 't geheel
De staat van een oprechte ziele,
Al fuchtende na fijn fonteyn,
Waar voor hy dagelyks neer gaat knielen,
Om 't schoonst' en 't lieflijkst aanschyn
t' Aanschouwen in fijn Heerlykheden,
Om Jesus dierbaar, kost'lyk goed
Te foeken in de duysterheden,
Al is 't dat hem veel quaads ontmoet.
Myn ziel, feyd de geliefd' des Heeren,
Heeft u selfs in der nacht gefochr.
Ach! laat ik u niet lang ontbeeren:
O dat ik by u komen mocht?
Laat doch myn dwaasheyd u niet werden
Van my, uw God'lyk foet geficht.

Tot

Tot wie sal ik my anders wenden
Dan tot u, ô myn God! mijn licht!
Waar sal ik met mijn sonden fwerven,
Daar van ik krank ter neder leg
Sal ik van enkel droefheid sterven;
Seg lieve Jesus, seg dan, seg!
Dit kan u immers niet van't herte;
Kastijd my vrylijk, liefste Heer,
Al zou het my noch soo veel smerte;
Maar toont u aangesicht my weer.
't Is my alleens, als g' uwe oogen
Maar op myn arme ziele staat,
Of ik dan moet veel smert gedoogen,
Uw kracht dat is myn toeverlaat.

II.

IK val voor u, ô lieve Heere, neder,
Mijn ziel is krank, en afgemat daar by;
Ach! toont dat gy doch over my zijt teder,
En set uw toorn een weinig aan een zy.
Waarom, mijn Lief, soud gy voor my verbergen
U schoon gesicht, dat al mijn vreugden is,
Ach Jesu Lief! komt toont het my; niet mergen,
Maar nu, terwijl mijn ziel u soekend' is.
Mijn schoonste Lief, ey hebt doch mededogen,
En merkt doch my in uw genade aan.
Ach! traanen-beeken vloeyen uyt mijn oogen,
Op dat ik heb seer zwaar aan u misdaan:
Daarom bevind mijn ziel zich vol ellenden;
Der Hellen anglt heeft my getroffen neer.
Waar zal ik my in dees elende wenden,
Dan tot u, ô mijn alderlieffste Heer!

Ik ken mijn fout , ik heb uw wet vertreedē ,
O Heer , en heb daar dwaaslijk aan gedaan ;
Treed doch niet in u recht gericht nu heden
Met my , of ik moet t'eenemaal vergaan .
Ach helpt uw worm , die 't water aan de lippen
Gekomen is , ach helpt hem doch , ô Heer !
En laat hem niet uyt uwe handen slippen ,
Dat hy niet zinkt in d'eeuw'ge afgrond neer .
Ach kond ik my voor u gezicht verbergen ,
Tot dat uw grim , en toorn was vergaan .
Ik zoud mijn selfs gewilliglijke vergen ,
Al moest ik noch zo veel elend uitstaan .
Want wat zijn doch de dagen van mijn leven ?
Wat is mijn tijd hier op der aard beneên ?
Mocht ik mijn ziel geheel maar aan u geven ,
En gaan geruſt na d'eeuw'ge ruſte heen .
Als ik gedenk aan 't laaſte aller eeuwen ,
Aan Dood , en Hel , en 't Oordeel , ô mijn Heer !
En dan daar by , het Eeuwig , Eeuwig leven ,
Dan zinkt mijn ziel als in een diepte neer .
Dan ſterft mijn ziel aan al het aardſche wezen ,
Hoe ſchoon 't ook is , hoe dierbaar of hoe waard ,
Het eeuwig goed dat moet mijn ziel geneeſen ;
In Jeſus is mijn ruſte , en mijn aard .
Hoe lief , ô God , zijn my in alle nooden ,
't Zy dat ik leg , of weder op zal ſtaan ,
Die koſt'le ſchat , uw heylige geboden ,
Die gy , ô Heer , my dagelijks prijſt aan ;
Trekt met uw geeſt , vollicht , en zaligheden
Mijn ſtadig voort , dan zal ik volgen na .
Stort uwe kracht , van boven tot beneden
In my , ô God , die hier op aarden gaa .
Och laat uw kracht nooit zoo aan my vermind'ren ,

Dat

Dat ik, terwijl hier noch op aarde fwerf,
Alleen mag staan gelijk de zwakke kind'ren,
Gy zyt mijn kracht, mijn hoeder voor 't verderf.

III.

Verlaat, ô God, my niet, mijn ziel is heel verflagen,
Gy stort uw tooren uyt, op my u arme Wicht;
Waar sal ik heen, mijn God, voor dese harde slagen,
Verbryfelt wel het vleesch; maar toont m'u aangesigt.
Ik houd myn selfs verdagt, de Wereld komt my merken,
En houd haar schoonigheit gestadig my voor 't oog,
Verschuilt mijn, liefste Heer, als onder uwe vlerken,
Op dat het hert van my gestaag zy Hemel hoog.
Wanneer ik, ô mijn God, mijn selven ga beschouwen
By uw volmaakte wet, zoo zie ik mijn elend,
Soo moet ik van myn selfs op't alderhoogste grouwen,
Om dat ik merk, ô Heer, dat gy zoo heilig bent.
O Schoonste Jesus komt, ô gever van mijn krachten,
Komt laat ons zamen gaan, gantsch van de wereld af:
Komt, laat mijn zugtend hert alleen in u vernachten;
Want al waar gy niet zijt, daar is maar drek, en draf.
Mijn ziele kleeft u aan met innerlyk verlangen,
Gy trekt my door uw reuk, ô soetste zielen-vrind,
Och! dat mijn arme ziel mogt uwe gunst ontfangen;
Komt soetste Jesus, komt, en helpt u zwakke kind,
Dan zal mijn teere ziel (ô liefd', wie zal die blussen)
Als ik van u geniet uw Godd'lyk onthaal,
Ik zal mijn schoonste Heer! en gy my weder kussen,
Gelijk een zuigeling, niet eens, maar duizendmaal.
Dan zal het kruis en leed voor my een Ruste wezen,
Op dat gy, ô mijn Lief, u zelven daar op rust.
Ik zoek, dog hoe ik zoek, gy kond my maar geneesen,
U kruis en lyden is mijn vreugde, en mijn lust.

Ik kan u in 't vermaak nog in de wellust vinden ;
 Maar buiten al het geen dat maar niet aartsch en is,
 Daar zyt gy in volmaakt, ô gy mijn ziels-beminde !
 O Eeuw'ge Levens Son, in wien den Hemel is !
 Dat blykt, wanneer myn hert de scheapzels is ontbonden,
 Dan vind zy 't leven in u, ô mijn Heil-fontein !
 Dan sterft de lief van liefd', als zy u heeft gevonden,
 En zeg : mijn ziel is mijn, en ik ben ook de zijn.
 Dan kleeft mijn ziel aan hem, in alle kruis en lyden,
 Mijn hoop die is op hem gevestigd t'aller tyd.
 Wat stormen dat 'et waayt, van hellen-angst, en strijden,
 Mijn God is 't die my draagt door alle tegenspoed.
 O gy, die om my u worm, te vryden uit de strikken
 Des Duivels, hebt geleên de aldersnoodste dood,
 Ach ! laat mijn ziel nu zig in u verdiensten quikken,
 Dewyl gy my verlost hebt uit de grootste nood.
 Uw lyden is mijn vreugd, dat doet mijn ziel herleven,
 Zoo dat 'er niet en is, hoe schoon, hoe lief en waard,
 Dat zulken troost als dat, kan aan mijn ziele geven,
 Als gy mijn Bruidegom, hier op dees yd'le aard.

IV.

DOch liefste Heer ! gy laat wel toe
 Dat uwe liefst', en waerdst beminde,
 Wel zoeken, tot haar vleesch is moe,
 Eer dat s'uw lieflijk aanschijn vinden :
 Al hebt g'u Godlyk liefde-vuur
 Wel voormaals in de ziel doen blaaken,
 Daar komt helaas een duister uur,
 Waar in de ziel ziet vyer nog baaken,
 Dan klaagt en kermt 't weemoedig hert,
 O ! gy mijn magen, en mijn vrinden,
 Zegt aan mijn Lief : ik sterf van smert,

Laat

Laat hy hem weder laten vinden:

Als Jesus dan de ziel genaakt,
O wonder! wie kan het beschryven?
De ziel zoo vol van liefde blaakt,
Dat zy niet weet waar heen te blyven;
Dan is de wintertijd vergaan,
Den dageraad begint te breken,
De ziel werd vol met liefd' belaân,
En Jesus komt het hert aansteken.

Dan smelt de ziel van liefde heen,
Tot haren Bruidegom, en schoone!
En wil al van der aarde treên,
Om eeuwiglijk by hem te woonen.

Zy sucht al, ô mijn liefste Heer!
Wanneer zal ik dit sterfelyk leven
Dog leggen hier beneeden neer,
En u mijn geest eens overgeeven.

Mijn lichaam is gelyk een dood,
Maar binnen is het zielen-leven,
Dat hygt, en zucht in alle nood,
Na u, die kan verlossing geven.

Mijn ziel verlangt by u te zijn:
Ach! had ik vleug'len als Duyven,
Om eens te zien u schoon aanschijn,
Ik zou hier van dees wereld stuiven;

Dan raakte ik uit mijn verdriet,
Daar ik nog ben in opgeslooten,
O Heil-fonteyn! mijn Jesus, ziet,
Neemt mijn by uwe gunstgenooten,
In 't zalig heerlijk Paradys,
By al die schoone Zeraphijnen,
Die op een heerlyke wijs
Uw Throon vol Majesteit omheinen.

O zalig eeuwig Vaderland!
 Mijn ziele dorst na d'eeuw'ge vlieten,
 Gelijk een hert van droogte brand,
 Eer dat het water komt genieten.
 Maar dog gelaten, ende stil,
 Verwacht mijn ziel met groot verlangen,
 Wanneer 't mijn liefste Heer zijn wil
 Zal zijn, my by hem te ontfangen.
 De vonken van zijn Hemel-gloed,
 Die doen mijn ziel van binnen leven,
 Zoo dat mijn hert en mijn gemoed
 Gestadig is tot hem geheven.
 O alderheerelykste Zon!
 Wie kan u vuur en licht afmaalen?
 Dat gy uit uwe levensbron,
 Doet in dit sterflijk weezen daalen.
 Nu is 't mijn liefste evenveel,
 Of gy my wilt alleenig laten,
 'k Heb mijn genoeg, en mijn deel,
 Meer, als mijn sterflykheid kan vaten.
 Siet vrienden, dit 's een klein vertoog
 Van viermaal elf tafereelen,
 En twee, die ik u voor het oog
 Vermeerdert veel, kom mededeelen.
 De groote Jesus geef zijn Geest,
 En doe die meer in ons versterken,
 En dat den geen, die dit leest,
 Ook mogen met verstand opmerken.
 O Heere! komt met uwe kracht,
 Komt met u licht ons hert bestraalen,
 En wilt ons na dees duyst're nacht
 In 't eeuwig Vaderland dan haalen.

Job. 13. vers 26.

— Want gy schrijft tegens my bittere dingen.

Heere voor u is alle ruyne bejaar te
ende myn sichten en is voor u niet
Verborgen Psalm 38. 10.

— vers 21.

Doet uwe hand van verre op my; ende uwe verschrik-
kingen en maken my niet verbaast.

E E N Z I E L E

Haar zelve den

H E E R E J E S U C H R I S T O

Eenvuldelyk opdragende, en haar nood hem te
kennen gevende.

W At angstelyk gezucht, wat heimelyken brand
 My 't herte inwendig heeft ontrufft aan alle kant,
 Kan niemand aan my zien, niemand dan gy, O Heere!
 En weet wat ik zo diep uyt 's herten grond begeere;
 En of ik 't iemand schoon al wilde klagen gaan
 Die 't niet bevonden heeft, en kan 't ook niet verstaan,
 En wie het al verstaat, die weet dat gy alleene
 Der Zielen Medecijn moet zijn, en andere geene:
 Dus keer ik my tot u; uw Oog, en anders niet,
 Is 't doelwit daar mijn hert haar pylen staag na schiet:
 Dus wat mijn smerten zijn, als ik zo droevig steene,
 Weet niemand anders Heer, als Gy en Ik alleene.
 Wat mijn beloften zijn, die ik met ach en wee,
 In nooden heb gedaan, weet niemand als wy twee:
 En waar ik na verlang, wat ik van u begeere,
 Daar weet ook niemand van als Gy en Ik O Heere!
 Gy alleen ziet het al, Ik klaag' het u alleen,
 Dus hangt het gansche werk alleentlyk aan ons tweên.
 En dit is my genoeg; Wy twee aan een gevlochten,
 Is alles wat den mensch op aarden denken mochte;
 Want Gy het Leven zijt, en Ik de Dood gewis,
 Gy zijt het Licht alleen, en Ik de Duysternis;
 In u is 's Hemels glans, in My het Aardsche weezen:
 In My wat ons verwond, in U wat kan geneezen.
 Mijn is den afgrond diep des Elends en des Druks,
 In u is d'afgrond groot des Eeuwigen Geluks.
 d'Een afgrond d'ander roept; 't verwonds, met verlangen,
 Zoekt staag den Medecijn wel vlijtig aan te hangen,
 Gelyk ook d'Aarde moet den Hemel hangen aan,
 Zat zy des Hemels dauw en krachten ooyt ontfaan.
 't Licht is in Duysternis, in Dood 't Leven verscheenen,
 Dus laat het uwe doch met 'z mijne zich vereenen,
 Zoo zijn wy Twee het Al wat men bedenken mocht,
 alles in Een verzuamt, en Een in Al gevlocht.

GOD-

Goddelijke en Heilige
BEGEERTENS

Van een
BOETVAARDIGE ZIELE,
Na de liefde van de Heere **JESUS,**

Zijnde
De Zond-offerhanden , die door de
Liefde Gods ontsteeken worden.

Verbeeld in
XV. ZINNEBEELDEN.

De Eerste **AFDEELINGE.**

I. Figuur.

Een Ziele in duisternisse omsoekende.

AY my! wat droeve nacht, wat dikke duisterheden!

Zyn ront en tom om my; besetten al mijn leeden,
 Hel-donker, en vol schriks is binnen myn gemoed,
 En buiten vind ik niet, waar heen'k my keeren moet.
 Och! die my heeft gemaakt, dat die het eens beliefde
 Een straaltje van sijn licht, een blikje van sijn liefde
 Te geven aan myn ziel, waar door ik met bescheid
 Den weg eens treffen mocht die tot het leven leid,
 Dan sou myn arme ziel een weynig sich verquikken.
 Daar s'anders door elend en droefheid moct verftikken.

O gy myn liefste Heer! gy aller levens licht!

Laat ik uw schoonheid sien in Jesus aangesicht!

Och! laat uw morgenlond doch in myn hert opdagen,
 Dan sal ik vrolik zyn, en niet meer soo veel klagen.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Pfalm 91. vers 5 - - - 14.

Gy sult niet vreesen voor de schrik des nachts, voor den pyl die des daags vliegt: Dewyle gy my seer bemint, spreekt God, soo sal ik hem uithelpen.

I. Figuur.

Psalm 27. vers. 7.

Hoort myne stemme als ik roepe; ende weest my genadig, en antwoord my.

*Met mine Ziele heb ick ubedeert
in der nacht Esaias. 26.*

Psalm 6 vers 5.

*Keert weder Heere; reddet myne Ziele; verlost my om
mwer goedertierenheyd wille.*

B 2

Aan

Aanmerking op de I. Figuur.

O Gy mijn alderwaarste en liefste Heere, gy die alleen weet en kent wie dat ik ben, niet anders als een arme en geringe aard-worm, wat stof en asch, een ydel en vergankelijk niet, een schepsel dat in sonden ontfangen en gebooren is, die daar door verdient heeft een eeuwige ontbeeringe van uw alderbeminnelijkt en vriendelijkste aangesicht. Gaat niet weg Heere, gaat niet weg, terwijl ik in dese droeve en naare duisternis omswerf; toont my uwe gedaante, en doet my weder uwe stemme hooren: ik soek u na te loopen, en gy wend u van my. Waar sal ik rusten, ô liefste Jesus! waar sal ik rusten soo ik in u geen rust kan vinden? Ik sal moeten beswijken, ô mijn God, ik sal moeten nederfinken; want gy weet dat ik niet kan bestaan, noch leven dan door, en in u.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Gy verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste: siet, ik sal uwe steenen gamsch cierlijk leggen, en ik sal u op Zaphiren grondvesten. Jesai. 54. vers 11.

ZUCH-

ZUCHTINGEN.

MYn God, mijn eenig deel,
 Verbergt u niet geheel
 Van my, in al mijn strijden;
 Ach laat uw aangesicht
 My zijn tot troost, en licht,
 In al mijn kruys, en lyden.
 Gy zyt de Levens Son!
 Der Zielen zaal'ge bron;
 In uw bestaan mijn krachten:
 O mijn volmaakste Heer!
 Ach werpt my niet ter neer!
 Dan soud' ik gantsch versmachten.
 Toont my uw aangesicht,
 U weesen vol van licht,
 Waar in bestaat mijn leven;
 Dan sal ik noch bestaan,
 En volgen u voortaan,
 En 't hert u kunnen geven.

Pfalm 6. vers 4.

*Za mijn Ziele is seer verschrikt; ende gy weet Heere
 hoe lange!*

II. Figuur.

Een ziele beginnende baare dwaasheyd te zien.

A Ch! nu bevind ik Heer, dat 's werelds lust en pragt
 Niet anders voor uw oog, als niets kan zyn geagt.
 Wat is een hooge staat? de rykdom, wat is eere
 Als enkel kinder-spel, en sotheyd voor den Heere?
 Dies schaam ik my, ô Heer! zie met verwond'ring aan,
 Hoe gy zoo langen tyd ons hebt soo laten gaan.
 Myn God, geef nu genaad', vergeef myn zonden alle
 En laat u myn berouw en hertenleet gevalle:
 Niet dat ik daar op steun; want gy de bron alleen
 Zijt, waar ik 't uyt ontfang; ja uyt geen ander, neen,
 Mijn vriendelyke God! soo heerlyk van uw selven,
 Ag wilt myn sonden al als in der aarden delven,
 Vergeeft, vergeeft ô Heer! gy die genadig zyt,
 Myn overtredinge, en scheltze my doch quyt.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Ezechiel 18. vers 21.

Maar wanneer de Godloose sich bekeert van alle zyne sonden, die hy gedaan heeft, ende al myne insettingen onderhoud, ende doet regt ende gerechtigheid: hy zal gewisselyk leven; hy en zal niet sterven.

II. Figuur.

Psalm 51. vers 5.

— Want ik kenne myn overtredingen; ende myne sonde is steeds voor my.

Hoere ghi kent myne dwaasheit
ende myne Sonden en zin voor
u niet verborgen Psalm 68. 11.

Psalm 51 vers 11.

Verbergt u aangesicht van myne zonden; ende delgt uit
alle myne ongerechtigheden.

Aanmerking op de II. Figuur.

O Heere ! hoe gelukkig is die Ziele , dewelke gy behaagt te openen de oogen , op datse aanschouwe de nietigheid en vergankelijkheid van al het geene dat buiten u is.

Goed is het , ô mijn Godt ; want buiten u is geen vergenoeging , en buiten u is geen ruste voor de ziele.

Laat ik het ook niet soeken , Heere , in dese wereld , maar in u alleen , die mijn eenige deel en schat moet wesen.

Ach ! dat ik het in waarheid mocht seggen , dat alle dingen van de wereld niet anders als enkele fortigheden zijn ; wy sien 't , en ondervinden 't Heere , dat het soo is , en nochtans zijn wy soo verdorven , dat wy ons niet geheel van die dingen kunnen ontblooten . Komt gy Heere , want u werk moet het zijn de ziele te bekleeden met uwe genade , ende te versterken tegens de sonden .

G O D D E L Y K A N T W O O R D .

Galat. 5. vers 16.

Ende ik segge , wandelt door den geest , ende volbrengt de begeerlijkheden des vleesch niet.

G E Z A N G.

WAnneer dat Jesus aan het hert
 Sich selfs begint te openbaren,
 Dan sien wy met de grootste smert,
 Hoe ver wy van dien schoonste waren;
 Dan sien wy al de wereld aan,
 Haar schoonheid wy dan niet waardeeren,
 Die eindelijk doch moet vergaan.
 Gelukkig zijn sy die dit leeren,
 Dat Jesus is haar hoogste goed,
 Dat hy alleen is 't zielen leven,
 De ruste van 't oprecht gemoed,
 Die sich aan hem zoekt t'overgeeven.

Phil. 3. vers 7. en 8.

Maar het gene my gewin was, dat hebbe ik om Christi wille schade geacht!

Ja gewisselyk, ik achte ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemenheid der kennisse Jesu Christi mijns Heeren. &c.

III. Figuur.

*Een Ziele door kennisse der sonden
gekrenkt.*

MYn Jefus! foo gy wilt u meesterstuk betoonen,
Zoo toont het doch aan my, ð gy genadig Heer!
Myn arme ziel is krank, ik kan het niet verschoonen,
Daarom leg ik myn selfs voor uwe voeten neer:
Laat doch u heilzaam woord, myn arme ziel verster-
ken,
Want ik ben onderweegs geslagen en gewond,
Terwyl ik Zalems wall', en vesten ging bemerken,
Ag! schoonste Jefus! konit, en maakt myn ziel gefond.
Gelyk den Saam'ritaen was vol van mededoogen,
Doen hy dien armen mensch sag leggen bloot ter
neer,
Alfoo, ook Jefu lief, slaat u genaad'ge oogen
Op my, terwyl 'er veel de rugge tot my keer.
Den Priester is voorby, den Levyt is geweken,
En hebben my in nood het minst' niet bygestaan;
Komt met uw Oly, Heer! drupt die op myn gebreken,
Dan zal 't gewond gemoed weer voortaan kunnen
gaan.

Micha 7. vers 18.

*Wie is een God gelyk gy, die de ongerechtigheid
vergeeft, ende de overtreedinge van 't overblyffel
syner erfennisse voorby gaat? &c.*

III. Fi-

III. Figuur.

Klaaglied. 3. vers 26.

't Is goed dat men hoope, en stille zy op het heil des Heeren.

*Zet my genadigh Heere want ick
ben verzwackt geneest my Heere
want nagh beenderen sijn ver:
schrickt Psalm 6. 3.*

Psalm 6. vers 7.

Ik ben moede van suchten: ik doe myn bedde den gantschen nacht swemmen: ik doornatte myne bedsteede met myne traanen.

Aan.

Aanmerking op de III. Figuur.

O Heere, kan der wel grooter krankte en ziekte zijn in de gantsche wereld, aan redelijke en onredelijke schepselen, als alleen de krankheid en ziekten van een boetvaardige ziele? krank te wesen na het lichaam is een zaake voor het vleesch van grooter gevoeligheid; maar waar sal men de krankheid der ziele by vergelijken? geen schepsel, ô Heere, kan my geneesen, dan gy alleen, geen vertroosting van eenige vleeschelijke vermaaklijkheden kunnen my vergenoe-gen; maar u, in ô Heere Jesu! daar in kan de Ziele noch troost, in sijn droefheid vreugde, en in sijn krankheid sterkte vinden. Komt dan ô Fonteyne der Hooven, gy put der levende wateren, ondersteunt my met uwe flesschen; want mijne ziele is krank van liefde.

Job 10 vers 1. 2.

Mijn ziele is verdrietig over myn leven, ik sal mijne klagen op my laten, ik sal spreken in bitterheid mijner ziele. Ik sal tot God seggen, en verdoemt my niet, doet my weten, waar over gy met my twistet.

GE-

G E Z A N G.

ONtfermer, wijs, en goed,
 Mijn ziel komt met ootmoed
 Zich voor u neder buigen.
 Ach Heere, fiet my aan,
 Laat my niet buiten staan,
 Daar andere u betuigen.
 Mijn ziel is krank, ô Heer!
 Van swakheid leg ik neer:
 Wie sal my nu geneesen?
 Zult gy 't met zijn, mijn Godt,
 Mijn Deel, mijn Rots, mijn Lot,
 Wie soud 't doch anders wesen!
 Mijn ziels gefucht, ô Heer,
 Hebt gy gehoord wel meer:
 En al dat droevig klagen
 Dat is alleen om u,
 Mijn God, houd u niet schuw,
 Maar laat uw gunst eens dagen.

Pfalm 71. vers 12.

*O God, en weest niet verre van my: myn Godt heeft
 u tot mijner hulpe.*

IV. Figuur.

*Een Ziele tot bekeering door de Heere
Jefus aangedreven.*

IK ben gelyk een Veul, aan 't moolen-rat gefpand,
Dat eenmaal was voorby, dat komt weêr voor de
hand:

Ik gaa foo snel ik wil, 't is altoos 't zelfde wesen,
Het zelfte droevig werk dat komt my voor gereefen;
't Is niet als slag op slag, van 't lyden in 't verdriet,
Het welk myn arme ziel hier op dees aard geniet:

Het eene quaad is niet een weynig aan het wyken,
Of 't ander groote komt daar dadelyk aan ftryken.

Hoe foud' gy, goede Heer, met foo een ftrenghe fin,
Dit eindeloos gewoel foo lange fchikken in?

Ach! ziet dóch aan myn druk, myn arbeid, en myn
woelen,

En laat myn eens de trooft van uw genade voelen.

Openb. 3. vers 19.

*Soo wie ik lief hebbe, die bestraffe ende kastyde ik:
weeft dan yverig, ende bekeert u.*

IV. Figuur.

Psalm 32. vers 9.

Weest niet gelyk een Paerd, gelyk een Muil-Ezel, welk geen verstand en heeft.

*Aensiet myn elende ende myne noey
te ende neem weck alle myne
sonde Psalm 25*

Psalm 86. vers 16. 17.

*Wend u tot my, en zyt my genadig, geeft uwen knechte
sterkte, ende verlost de zoone uwer dienstmaagd.
Doct aan my een teeken ten goeden, op dat het myne
haters sien, ende beschaamt werden, als gy, Heere,
my geholpen ende getroost zult hebben.*

Aan-

Aanmerking op de IV. Figuur.

IS waarlyk opmerkens waardig, dat, foo haast en sal een ziele hem niet tot God gekeert hebben, of alles fchynt hem tegen te zyn, niet alleen de Wereld, de Satan, fijn Vleefch, maar och helaas! het fchynt voor hem in die duiftere gefalte, dat God, daar zy immers na foekt, haar tegen is. Wat fal fy doen? ô de Heere Jesus moet haar toevlucht dan noch evenwel zyn, al fchynt het dat zy vervolgt en verdrukt werd, het fal nochtans zyn tot beffe van de ziele.

Daarom, myn Ziel, hebt goeden moed,
 In alles wat de Heer u doet,
 't Sal u ten beft' gedyden:
 God is een barmhertig Heer,
 Genade ftrekt hy wyd en veer,
 En ook fijn medelyden.
 Of fchoon ons kruis en fmert is groot,
 Hy geeft dan hulp, wanneer de nood
 Schynt op haar top gereefen.
 Hoe heerlyk is zyn gunft en min,
 Wanneer hy komt ter zielen in,
 En toont fijn fchoonfte weefen.

Job 29. vers 2.

*Och of ik ware gelyk in de voorige maanden, gelyk
 in de dagen doe God my bewaarde.*

ZUCH-

SUCHTINGEN.

O Soete Jesu! lieve Herder!
 Dryft noch jaagt een worm niet verder
 Door uw toorn, door uw straf,
 Wend die eenmaal van my af.
 Ach mijn God! wie kan het dragen
 Al die geestelyke slagen,
 Die ik dag en nacht gevoel,
 Al dat stryden, dat gewoel.
 Weest mijn troost in mijn elenden,
 Wilt uw kragten tot my senden,
 Wilt my sterken door uw Geest
 ô Mijn God! soo hoog gevreesst:
 Laat doch uw barmhertigheden
 My begunstigen met vreden:
 Laat uw hand die nu kastyd,
 Eens ophouden nu ter tijd.

Psalm xix.

GODDELYK ANTWOORD.

Jesai 60. vers 16.

— Gy zult weten, dat ik de Heereben, uw Heiland, en uw Verlosser, de machtige Jacobs.

V. Figuur.

*Een ziele onder de hand van Godt om
en om gedreven.*

O Ch maker van 't Heel-al, voor wien dat ik kom
knielen,
Verschoont mijn swakke worm, en sterkt mijn teed're
ziele,
Och Heere! houdt wat stil, laat dog uw strenge hand
Niet altoos even stijf zijn tegens my gekant;
Verschoont, almachtig God, verschoont, mijn lieffte
Heere,
Een aarden vat; ik ben gansch broos, ja swak en teere:
Eer ik doch heenen ga als stof en aarde doet,
Dat ik eerst worden mag gelijk ik wesen moet.
Ach houd het my ten goed! en laat het werk uw's han-
den
Niet vrugteloos vergaan, en komen dus ter schanden,
Herschept my na u beeld, o aldertrouwste Heer!
Dan zal mijn arme ziel verheugd sijn in uw eer,
Dan zal uw groote naam van my verheerlijkt weesen,
Als gy mijn swakke ziel haar krankheid komt genee-
fen.

Rom 9. vers 21.

*Of en heeft de pottemaker geen macht over het
leem, om uit den selven klompte maken, het eene vat
ter eeren, en het ander ter oneere.*

V. Fi-

V. Figuur.

Job 10. vers 9.

Gedenkt doch, dat gy my als leem bereid hebt, en
de my tot stof sult doen wederkeeren.

*Gy gedenckt doch dat ghy my gemaakt
hebt als de Pottemaker. Zyn leey en
en dat ghy my weder tot pulver
sult macken Job 10*

Job 10. vers 20. en 21.

Zijn mijne dagen niet weinig? houd op: set van
my af: dat ik my een weinig verquikke; eer
ik heenengae, en niet weder en kome, in een
land der duisternisse, ende der schaduwe des
doods.

Aanmerking op de V. Figuur.

Gelijk het gras , de damp en smook ,
 Soo is het menschen leven ,
 Een haast opgaand' verdwynde rook ,
 Die schielyk is verdreven ;
 ô Nietig stof ! ô lemen hut !
 Wie sal u doch bewaaren ?
 Wie is uw hulp , en ondersteut ,
 In alle uw gevaaren ?
 Mijn maker van dit sterflijk stof ,
 Formeerder van mijn leven ,
 Uw komt alleen de eer , en lof ,
 Ik wilse u ook geven .
 Gelijk gy my hebt toebereid
 Uyt enkel stof der aarden ,
 Verlaat mijn niet in kruys , en stryd ,
 Maar houd mijn ziel in waarde :
 Dat is alleen uw eygen beeld
 Dat licht uyt u geboren ,
 Door Jesu geest en kracht geteelt ,
 Om na sijn stem te hooren .

Pfalm 102. vers 4.

*Want mijne dagen zyn vergaan als rook , ende myn
 gebeente zyn uytgebrand als een haart.*

ZUCH-

ZUCHTINGE.

O Ziel-beminnar! die het leven
 Eerft in uw fchepfel quam te geven,
 Leeft gy in hem, foo fal hy staan,
 Zoo niet, eilaas! het is gedaan;
 Gelyk de purp're roofen groeyen,
 En welig op haar telgen bloeijen,
 Wanneer fy fyn door 't hemels nat
 Des 's morgens van uw over-fpat;
 Soo is een Ziel, die uyt uw handen,
 Gevormt werd, vol van liefde branden,
 Die staat in fleur, een Roos gelyk,
 Noch fchoonder op fyn telg ten Pryk.
 Maar trekt g' uw hand in, liefste Heere,
 Dezele gaat fyn zelfs verteere,
 Gelyk een bloem vergaat feer haaft,
 Wanneer de wind een weinig blaaft.
 Wat fal ik doen, in myn ellende,
 O Son! ik moet my tot uw wenden,
 Tot u, ô volle levens bron!
 Tot u, ô volle levens Son!
 Gy kond de ziel verquikking geven,
 Op dat Hy krygt een ander leven,
 Een leven, dat u is gelyk
 In 't Eeuwig falig Koninkryk.

Pfalm 84. vers 12.

Godt de Heere is een sonne, en een fchild, de Heere zal genade en eere geven: hy en fal het goede niet ontbouden den genen die in oprechtheyd wandelen.

VI. Figuur.

Een ziele, Godt ootmoedig te voet vallende.

Almachtig Heer, vol goedheyd en genade,
 Ontfermt u doch, en siet niet aan mijn quade;
 Ach stelt u niet soo vreeslijk tegens my,
 Die door uw toorn en grimmigheyd so ly:
 't Is recht, ik heb't verdient: ik moet tot allen tijden;
 Al mijn bedreve quaad uyt 's herten grond belijden;
 Ik heb gefondigt Heer! 'k weet ook geen bloem
 noch schijn,
 Waar onder mijn bedrijf bewimpelt soude zijn,
 'k Ontsie nog eer noch schand, 'k ben niet te beklagen;
 Al moet ik openbaar mijn zondens straffe dragen;
 Ik leg hier voor uw neer, o God! siet my doch aan,
 En wilt my in uw toorn niet t' eenemaal verslaan!
 Zeg waar meed'ik mijn vleesch sal straffen en kastij-
 den,
 Ik sal het doen, mijn Godt, al sou ik soo veel lijden.

GODDELYK ANTWOORD.

Klaagl. 2. vers 19.

*Maakt u op, maakt geschrei des nagts, in den beginne
 der nacht-wake, stort u herte uyt voor het aangesichte des
 Heeren, als water: heft uwe handen tot hem op.*

VI. Figuur.

*Nieb ick gefondicht wut fal ick u doen
o menschen hoeden waerom hebt
gy my utot een teegen loop gestelt*

Job 7 20

Klaagl. 2. vers 4.

Hy heeft sijnen boge gespannen als een Vyand, hy heeft sich met sijne rechterhand gestelt als een tegenpartyder, dat hy doode al de begeerlijke dingen der oogen: Hy heeft sijne grimmigheid in de tente der dochter Zions uitgestort als een vyer.

C 4

Aan-

*Aanmerking op de VI. Figuur.**Voise Psalm 6.*

MYn God, myn Heer, myn leven!
Hoe lange sal ik beven

Voor uwen toorn doch?

Och! laat doch u genade,

Myn ziele foo belade,

Nu doch verquikken noch.

Hoe lang, hoe lang, ô Heere!

Sult gy u van my keere,

En u verbergen gaan?

Sal dan uw toornigheden

Steeds branden door myn leeden,

En niet eenmaal vergaan?

Gedenkt mijn Godt, gepreesen,

Wanneer gy my een wesen

Bereid hebt, en gemaakt

Uit stof en slijk der aarde.

Wat ben ik doch, *onwaarde*,

Dat gy my noch genaakt.

En laat u niet lusten

Uw tooren te doen rusten

Op my, wat nietig stof.

Maar naar u groot erbermen,

Soo wilt u doch ontfermen,

En trek uw gramschap of.

Daniel 9. vers 7.

*By u, ô Heere, is de gerechtigheid, maar by ons, de
beschaamttheid der aangesichten.*

Aanmerking op de VI. Figuur.

Aldervolmaaktste en heilige Godt, wat is den armen en nietigen mensch voor u als enkel stof, en niet; hy is gelyk de rook die vergaat, en gelyk het stof dat verstuift voor de wind: indien gy hem wildet aansien, gelyk hy van sijn natuur is, soo zijt gy rechtvaardig om te toornen, yder oogenblik soude hy uwe gramschap verdienen: want, ô! laat de ziele haar zelve onderzoeken en doorsoeken, sy sal bevinden een gantsche poel van onreinigheden, die u tegenstaan, om dat gy de Heiligheid en Liefde zelve zyt. Ach Heere Jesu! trekt my uit myn zonde, trekt my uyt het boose, gy zijt alleen d'Almachtige! neemt uwen toorn, om myner sonden, van my, en geneest my: doet het Heere, om uwes naams wille. Waarom soud gy my tot een vyand zijn, die my gemaakt en geschapen hebt? dan sal mijn ziele u loven, ô Heere, om uwer goedertierigheid wille.

Want gy, ô aldergoetste Heer!

Gy sult in eeuwigheden

Niet toornig zyn met reden,

Op die sig werpen voor u neer.

Uw liefdens ingewanden

Steeds vol van liefde branden.

Daniel 9. vers 9.

By den Heere onsen God zyn de barmhertigheden, ende vergevinge: hoewel wy tegens hem gerebelleert hebben.

VII. Figuur.

*De Ziele Godt biddende en smekende om
vergeving der sonde.*

IS dan mijn Lief, mijn Bruid'gom soo vol tooren
Dat hy niet eens mijn droef gekerm wil hooren?
Is dan mijn Lief, mijn schoonste Heer, soo quaad
Dat hy niet eens sijn oog meer op my slaat?
Is dan mijn Lief, mijn Jesus weg gevlooden?
Zoo ben ik anders niet gelijk een doode,
Maar zegt my doch, ô schoonste Zielen vriendt!
Waar meed'heb ik doch zulken straf verdient?
Waar in bestaat mijn schuld, waar over gy uw oogen
Bedekt houd met uw hand, dat ik niet sien en moge
'tGeen my vernoegen kan, uw schoonste aangesigt,
Dat meerder als de Zon, mijn duist're ziel verligt.
Uw oog, uw Godlik oog, de bron-aar van mijn leven,
Is't *Licht* dat op *mijn* hart door liefde staat geschreven.
Wanneer gy met uw oog mijn arme ziel aansiet,
Dan acht ik kruis, noch ramp, noch lijden, noch
verdriet:
Uw Oogen sijn myn Son, de straalen sijn mijn leven!
O Werelds maan-licht, waart gy door die Son verdwe-
nen.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Esa. 43. vers 22.

— Gy en hebt my niet aangeroepen, ô Jacob, als gy
u tegens my vermoeyt hebt, ô Israël.

VII. Fi-

VII. Figuur.

Job 23 vers 15.

Hierom worde ik voor zijn aangesichte beroert:
aanmerke 't, ende vreesse voor hem.

*Waarom verbergt ghy u aenge:
sicht voor my ende achtet my voor:
dyne Vyandt Job 13*

Job 13. vers 24.

Waarom verbergt gy uw aangesichte, en houd
my voor uw en vyand?

Aan.

Aanmerking op de VII. Figuur.

O Zielen Vriend, ach! hebt meedoogen,
 Verbergt niet langer uwe oogen,
 Uw oogen, en u aangesicht,
 Soo vol van Godlijk eeuwig Licht:
 Ach! laat uw Son mijn ziel verwerpen,
 O Jesu lief! wilt u ontfermen;
 Ach! gaat niet weg ten eenemaal,
 Eer dat ik heb u soet onthaal.
 Indien g'uw oogen niet laat blinken,
 Mijn arme ziel sal neder finken,
 Vermoeyt van klagen, en geweent,
 Ach liefste Jesus! gaat niet heen:
 Komt weer mijn schoonste en beminde,
 Laat ik uw vriend'lyk aansicht vinden:
 Uw aangesicht van Hemel-gloed;
 Het welk verquikt mijn droef gemoed.

Psalm 33. vers 18.

Siet, des Heeren oogen zyn over de gene die hem vreesen, op de geene die op sijne goedertierenheid hoopen.

Op de VII. Figuur.

WAnneer een Vriend misnoegt is op syn
Vrind,

En voor een tyd gaat zyn gefelschap mijden,
Wat baart hem dat al lijden?

Dewijl hy was soo teer van hem bemind.

Hoe veel te meer, mijn God, mijn Lief, myn
Heer,

Moet ik bedroeft om uwent wille klagen,

Ach Jesu Lief, ik vrage,

Zal nooit u trooft en liefde komen weer.

Sult gy voor my uw vriendelijk aangesicht

Verbergen, en my laten alleen swerven:

Sal ik, ô Heer! soo sterven?

Mijn Jesus, kom! en geef m' uw Eeuwig licht.

Ay kom doch, Godes Soone!

Kom in mijn herte woone:

Toont Heere, dat gy zyt

Mijn Schild, myn Deel altyd;

Geen licht van aardfche zaaken

Kan doch mijn ziel vermaken:

Uw aangesicht alleen,

Stelt maar mijn Ziel te vreên.

VIII. Figuur.

*De ziele overvloeyende van boetvaardige
traanen.*

MYn God, mijn Heer, waar voor ik nederlegge,
 Ellendig ben ik, en ik moet ook seggen,
 Rechtvaardig Heer, het is uw gunst alleen
 Dat gy met my niet in 't gericht wilt treên.
 Als ik my zelfs aansie, mijn snoothed, en gebreken,
 Hoe ik van 's Moeders lijf in sonden heb gesteecken,
 En dat gy evenwel, ó grootste Majesteit,
 Soo goedig over my, en soo genadig zijt,
 Dan breekt mijn harde hert, dat doet my eerst beklagen
 Mijn sonden, en mijn quaad bedreven al mijn dagen,
 En nevens dit verdriet, komt dit noch boven an,
 Dat ik al mijn ellend' niet regt bewenen kan:
 d'Elende die mijn ziel gestaag ter neder-drukke,
 Mijn sonden daar ik, Heer! gedurig overbukke,
 Ach geef my, liefste Heer! uw sterkte en uw kracht,
 Op dat mijn arme Ziel bestaan mag door uw macht.

GODDELYK ANTWOORD.

Ezech. 36. vers. 25.

— Dan sat ik rein water op u sprengen, ende gy
 sult rein worden van alle uwe onreinigheden, ende van
 alle uwe dreckgoeden.

VIII. Figuur.

Psalm 51. vers 9.

Ontfondigt my met yfop, ende ik sal rein zijn:
wafcht my, ende ik sal witter zyn dan sneeuw.

*O dat mijn hooft tot water mochte worden
ende ooghen tot tranenbecke
Jerem. 9*

Jerem. 9. vers 1.

Och dat mijn hooft water ware, en mijn ooghen
een sprink-ader van traanen!

Aan-

Aanmerking op de VIII. Figuur.

O Heyl-fontein der levendige hooven,
 Besproeyt myn ziel met uwen Geest van boven,
 Met uwen Geest, myn sondelyk gemoed;
 Ach reinigt dat door Jesus kost'lyk bloed:
 Geeft myn een hert, waar 'n uw wet na 't leven,
 Door 't bloed uw Soons, van binnen staat geschreven:
 Een hert dat puur gesuivert is, en schoon,
 Door 't dierbaar bloed van uw beminde Soon.
 Als gy dit werkt in my, ô ziels beminde!
 Dan sal ik my gewislyk anders vinden;
 Dan sal uw Geest, het vleesch te boven gaan;
 Dan sal myn ziel gerust'lyk in u staan.
 O! komt dan haast Fontein van levend' water.
 O! komt, myn God! ja komt doch, ende laat'er
 Een heyl-fontein voor my geopent zyn,
 Welk myn gemoed, en hert kan maken reyn.

Openb. 22. vers 17.

Ende de Geest, ende de Bruid zegge, komt. Ende die het hoort, zegge, komt. Ende die dorst heeft, kome; ende die wil, neme het water des levens om niet.

Op de VIII. Figuur.

ZUCHTINGEN.

IN dien gy regt uw liefelijke oogen,
 O schoonste Zielen-vrind!
 Geslagen hebt op my met mededoogen,
 Toont dat gy my bemind.

Laat uwen Geest mijn dorre Ziele sterken
 Met Jesus dierbaar bloed;
 Dan sal ik eerst ten rechten kunnen merken
 Hoe groot dat is uw goed!

Drenkt my, ô Lief! met water der genaden
 Uit uwe Heil-fontein,
 En wilt mijn Ziel vol liefde eens verzaden
 Met u seer schoon aanschijn.

Dan sal den Geest inwendig sich verheugen,
 Wanneer sy voelt uw kracht;
 De ziel sal sich op 't alderhoogst vervreugen,
 Om 't Heil haar toegebracht.

Joh. 7. vers 38.

*Die in my geloofst, gelijkerwijs de Schrift segt, stroom-
 men des levenden waters sullen uit zijnen buik vloe-
 yen.*

IX. Figuur.

*De ziele in de strikken des doods, ang-
sten der Helle.*

't **V** Erdriet, het lyden, steenen, klagen,
Hoe groot d'elende ook mag zijn,
Ja, al des werelds droeve plagen,
Of wat 'er schrikkelijk mag zijn,
Is niet, mijn God, by die elende
Te vergelijken, neen, ô neen!
Als gy u van de Ziel gaat wenden
En wend uw aanschicht elders heen.
Dan moet de Ziel veel nare vlagen
Gevoelen, dat hem 't herte knelt,
En menigmaal aan Jesus vragen,
Mijn God, hoe ben ik dus ontstelt?
Och! waar of ik my nu bevinde!
Waar toc heeft my de zond' gebracht,
Dat ik mijn schoonste, mijn beminde
Zoo menig werven heb veracht!
Ik heb my in een Zee gesmeeten,
Waar ik des doods geweld in ly,
De schrik der hellen my als eten,
Waar zyt gy Jesus? waar zyt gy?
Ay komt doch! en hebt mededoogen
En slaat op my doch eens uw oogen.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Jesaja 46. vers 8.

*Gedenkt hier aan, en houd uw kloekelyk, brenge
het weder in het herte, o gy overtreders.*

IX. Figuur.

De banden des doods hadden my omvangen; ende de angste der helle hadden my getroffen: ik vond benauthheid ende droeffenisse. *Psalm 116. vers 2.*

*de angstige der hellen die hebben
men omvangen ende de stricken
des doots hebben my benaut
Psalm 116*

Psalm 6. vers 2.

O Heere, en straf my niet in uwen toorn, en kastyd my niet in uwe grimmigheid. Zijt my genadig Heere, want ik ben verswakt; geneest my, Heere, want mijn beenderen zijn verschrakt.

Aanmerking op de I X. Figuur.

O Myn God, helpt ons, spreid uwe Vleugelen over ons uit, op dat wy daar onderfchuilende, ontvlieden mogen voor het aangezicht van dien Helfchen Draak, die ons gedurig vervolgt; beschermt ons δ Heere, gy onsen Schild en Borgt; want des Satans gestadig werk en is niet anders, en het is zijn eenige begeerte, dat hy onse Ziele maar mogte verflinden, die gy δ Heere, geschapen hebt; daarom roepen wy tot u, Heere, verlost ons van den boosen, dewelke, als wy slapen ofte waken, eten ofte drinken, ofte wat wy anders doen, ons geduriglijk in verfoeking foekt te brengen; en niet tegenstaande dit alles, soo is onse dwaasheid soo groot, en onse natuur is soo verdorven, dat wy, terwyl de Satan ons lagen leid, en rondom ons gaat, my sluimeren en speelen in onse traagheid, even of wy sonder forge ware, hy waakt altyd om ons te verderven, en wy willen niet waken om ons selven te bewaren: hy heeft voor onse voeten netten gespreid, vol angels en strikken, en alle onse wegen heeft hy vervult met strikken om onse Ziele te vangen, en wie soude die kunnen ontgaan? maar gy, δ Heere, verlost onse Ziele uit de strikken des Satans, op dat wy u mogen loven, en seggen,

Pfal. 124. vers 6. 7.

De Heere zy geloofte, die ons in hare tanden niet heeft overgegeven tot eenen roof; onse Ziele is ontkomen, gelijk een Vogel uit de strik des Vogelwangers; de strik is gebrooken, en wy zyn ontkomen.

Op de IX. Figuur.

En dropje uit uw genade Zee,
 Dat sal mijn arme Ziel verquikken,
 Terwijl ik anders leg al ree,
 Om door de dood, en angst te stikken:
 O Hemel-Koning Jesus kooft!
 Ay komt doch! en verlost mijn Ziele,
 Eer't quade my gantsch overstroomt,
 En dat de dood my komt vernielen;
 Hy trekt al sterk met alle kracht,
 Aan't brosse draadje van mijn leven;
 De Hellen-angst die toont haar macht,
 Om my de moed te doen opgeven.
 Maar gy, ô Helper in de nood,
 Tot u is het dat ik my wende,
 O Winnaar! over Hel, en Dood,
 Versterkt my doch, in mijn elende,
 Ik weet, mijns levens draad die is
 By na ten einde al versleeten.
 Ach wilt, ô Heer! mijn Heil gewis,
 Mijn nooit, noch nimmermeer vergeten,

Psalin 91. vers 1.

*Die in de schuilplaats des Alderhoogsten is geseeten,
 die sal vernachten onder de schaduw des Almachtigen.*

X. Figuur:

De Ziele gestelt voor Godts gerichte.

't IS waar, ô heil'ge Heer! dat u gebod is rein,
 En dat wy in ons selfs niet als ellende zijn;
 Dit ondervind mijn ziel, die 't ook met stadig klagen
 Geduriglijk, ô Heer! komt voor u aanschyn dragen;
 Maar als ik recht besie, hoe louter en hoe rein
 Gy wilt dat ons gemoed en herte fallen zijn.
 Wie sal dan Heer bestaan? wie sal u roem vermelden,
 Gelijk gy die de Ziel in uwe Wet voorstelde;
 Geen levend vleesch sal 't doen, geen nietig mensch
 ô Heer!

Sal na uw rechte eisch u lieven immermeer.
 Dus bid ik om genaê, vergeeft mijn zonden alle,
 En schept een hert in my, dat u ô Heer, gevalle:
 Vernieuwt my na u beeld, na uw gelykenis,
 Dewijl dat in u beeld het Eeuwig leven is. |
 O dierb're Zielen vriend, doet my, gelijk gy, leven,
 Op dat ik eeuwiglijk u roem en prys mag geven.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Psalms 103. vers 9, 10.

*Hy en sal niet altoos twiften, noch eeuwiglijk den
 toorn behouden; hy en doet ons niet na onse sonden, en-
 de en vergeld ons niet na onse ongerechtigheid.*

X. Figuur.

Galat. 3. vers 24.

— Soo dan, de Wet is onse tuchtmeester op Christum, op dat wy uit den gelove souden gerechtvaardigd worden.

*Entreet niet in het gerecht niet wien
knecht Want geen levendig Vleesch en
salvoor u gerechtvaardigt werden
Psaln 143*

Jesai. 45. vers 25.

Maar in den Heere sullen geregtvaardigt worden,
ende sich beroemen het gantsche zaad Israels.

Aanmerking op de X. Figuur.

V Olmaakt en Heilig zijt gy Heer!
 Soo zyn ook uwe heil'ge reden,
 Als ik my voor die set ter neer,
 Dan sien ik al mijn overtreedn;
 Dan sien ik naakt'lijk mijn elend,
 Mijn onmacht, sond'en overtreedn:
 Ik weet dat gy mijn swakheid kend,
O Vader der barmhertigheden!
 O Vader! lief, en overgoed,
 Ach! laat uw teere ingewanden
 Doch over my, die steeds misdoet,
 Noch in een teed're liefd' ontbranden.
 Een kind sijns Vaders wil wel kend;
 Maar ach helaas! hoe menig reifen
 Is't dat hy m' van sijn leering wend,
 Die hy hem veelmaals heeft gaan wijfen.
 O Vaders Vader! gy zyt meer
 Met liefd' en gunfte ingenoomen
 Op 't arme wormpje, swak en teer,
 Als 't maar in nedrigheid wil komen,
 En leggen sich voor uw aanschijn
 Soo bloot, soo nietig, sonder krachten,
 Dan heeft de Ziel, hoewel onrein
 Iets troostlijks op sijn hoop te wagten.

ZUCHTINGE

Niet eens, maar meer als duifendmaalen,
 Heb ik gedacht ô Heer!
 Hoe gy noch komt een worm onthaalen,
 Soo swak, elendig, teer;
 Een die uw Wet, en uw Gebooden
 Soo veelmaals heeft vertreên,
 Daar gy hem steeds soo lieflijk nooden
 Met smeeken, en gebeên.
 Ja Heer soo vol barmhertigheden,
 't Is maar uw goedigheid,
 Ik heb geen woorden, noch geen reden;
 Waar mijn verschooning leid.
 Gy zijt rechtvaerdig in uw daden,
 En wat gy doet is goed,
 Alleen soo is het uw genaden,
 Dat gy verlicht 't gemoed.
 O Licht! ô Heilig Licht! wilt dalen,
 Verlicht het duist're hert,
 En wilt u beeld daar in afmaalen,
 Op dat het uwe werd.

Pfal. 119. vers 116-17.

*Ondersteunt my na uwe toefegginge, op dat ik leve:
 ende en laat my niet beschaamt worden over mijne hoope;
 ondersteunt my soo sal ik behouden zijn, dan sal ik my
 steeds in uwe insettingen vermaken.*

XI. Figuur.

*De Ziele in nood zynde, doet belofte
aan den Heere.*

TOt wien, ô Heer, sal ik my anders wenden,
Dan tot u, ô mijn een'ge Zielen Son!
Gy zijt mijn troost in alle mijn ellenden:
Ach! dat 'k u recht, en maar mijn selve kon.
Ach help my doch, en laat de felle baren
Niet over my soo ongestuimig gaan.
Wilt doch, ô Heer! myn arme Ziel bewaren,
Die doch oprecht u soekt te kleven aan:
Reikt my uw hand, ô Vaêr der genaden,
Ay! reikt uw hand, u kind, u wormpje toe,
O Jesu Lief! de golven my belaadend
Van zond, en dood, dat maakt myn Ziel soo moe.
Komt doch mijn God, gy siet doch allerwegen,
Uw oog en gaan doch zeker over my:
Ach laat my niet, ô Heere! soo verleegen,
Terwijl ik weet dat gy aan mijn zy zijt.
Ik sal u Heer, maar doch door uw genaden,
Om dat gy dan mijn Ziele hebt bevrijd,
Ik sal mijn Godt dan wand'len op uw paden,
Als gy mijn hert van binnen hebt verwijd.

GODDELYK ANTWOORD.

Jesai. 43. vers 1.

*Maar nu, alsoo seid de Heere, uw Schepper, ô Jacob,
ende uw formeerder, ô Israel: en vreesst niet, want ik
hebbe u verlost; ik hebbe u by uwe name geroepen, gy zijt
mijne. &c.*

XI. Fi-

XI. Figuur.

Pfalms 28. vers 1.

Tot u roep ik, Heere, mijn Rotssteen, houd u niet als doof van my af: op dat ik niet, soo gy van my stille houd, vergeleken en werde by den geenem die in de kuyl nederdaalen.

O dat het onruzer des waters my niet en verdrinck en dat den afgront my niet en verswellige
Pfalms 68. 11.

Pfal. 39: 8. en Psal. 40: 14.

Ende nu, wat verwacht ik, *o Heere!* mijne Hoope die is op u; het behage u *Heere* my te verlossen: *Heere* haalt u tot mijner hulpe.

Aan-

Aanmerking op de XI. Figuur.

ALftaat het water aan de lippen,
 Van kruiffen en van tegenspoed,
 Al gaat de wereld ons ontslippen,
 Met al haar haast verdwijnend goed;
 Al gaande felle woefte baaren
 Ons over 't hoofd in groot getal,
 Geen nood, foo d'Heere der heirfchaaren
 Maar met ons is in dat geval:
 Geen nood, wanneer ons Godt komt fterken,
 En onderfteunt de Ziel met kracht;
 't Sal alles doch ten beften werken,
 Die maar op fijn genade wacht.
 Geen nood ô Ziel! foo fwaar verlegen,
 Verdrukt door kruis en tegenspoed,
 't Sal al gedyen tot een zeegen,
 Want 't goed is dat uw Vader doet.
 O Vader lief! vol van genaden,
 Hoe eind'loos is uw goedigheid;
 Laat ik fteeds in die ruimte baden
 Van uwe Eeuw'ge Heerlijkheid.
 Mijn tijdelijke herts begrippen
 Vergaan, wanneer fe maar iets kent
 Van u ô Godt, en 't zyn maar ftippen
 By 't geen dat gy volmaakt'lijk bent.
 O Occaan van eeuw'ge Wond'ren!
 Wanneer komt aan dien dageraad?
 (Wy fien uw Heerlijkheid van ond'ren)

Maar

Maar niet hoe heerlijk 't boven staat.
 O volle Zee van duizend weelden!
 Waar in de Ziel haar baden zal.
 Wie kan uw diepte hier verbeelden?
 Niet een, van 't ondermaans getal.
 Ach trekt mijn Ziel hoe langs hoe hooger,
 Tot u mijn God, en eenig Heer!
 O trouw' en lieve Ziel-beooger,
 Daal met uw Geest en kracht doch neer!
 Daal neer! ô Vader van de lichten,
 In wiens volmaakt en eeuwig licht,
 De Ziele sal sien van aangesichte,
 Dat eeuwig *dierbaar* van gewicht,
 Dat *dierbaar*, dat de ziel zal geven
 Een eeuwige volmaakte rust:
 Een Godlijk, Eeuwig, Zalig Leven,
 In *Jesus*, aller Vromen lust.

Psalm 143. vers II.

*O Heere! maakt my levendig om uwes naams wille:
 voert mijne ziele uit de benaetheid, om uwe gerechtigheid.*

XII. Figuur.

MYn arme Ziel door angst gedreven
 Tot u, ô Godt, die buigt sich neer,
 En bidt, en smeekt gy, wilt vergeeven
 De sonden al bedreven, ô mijn Heer!

O God! mijn borgt, ach wilt my niet verlaten!
 Waar sal ik heen? 'k heb tegens u misdaan,
 Rechtvaerdig Heer! gy soud my mogen haten,
 En eeuwiglijk in uwen toorn versmaan.

Het is mijn schuld dat gy u toornig wesen
 Rechrmatiglijk na my nu Heere wend!
 Wat sal ik doen? ik kan uw grim, gereesen
 Ten top, niet dragen in al mijn ellend.

Och dat 'k mijn selven kon in 't naare graf verber-
 gen, (kon,
 Of in een duist're plaats, daar ik geen menschen
 Ik sou in stilligheid u goede Heere vergen,
 Dat doch uw toorn verdween, ô gy, mijn Zie-
 len Zon!
 Al moest ik noch veel dagen,
 Elend, verdriet en ongemak verdragen.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Jesai 54. vers 8.

*In eenen kleinen toorne heb ik mijn aangesigte van u
 een oogenblik verborgen: maar met eeuwige goedertierent-
 heid sal ik my uwer ontfermen, seid de Heere uwe Ver-
 lossen.*

XII. Figuur.

Psalm 27. vers 9.

Verbergt u aangesichte niet voor my, en keert
 uwen knecht niet af in toorne; gy zyt mijne
 hulpe geweest, en begeeft my niet, en verlaat
 my niet, ô Godt mijns heils.

*O dat ghy my inde helle verberst en
 dat ghy my schuyten wildet tot dat
 uwe grimmigheyt verby waere
 Job. 14.*

Job 14. vers 13.

Och of gy my in het graf verstaakt, my verber-
 det, tot dat uwen toorn sig af keerde, dat gy my
 een bepalinge steldet, en mijner gedagtig waart!

Aan-

Aanmerkinge op de XII. Figuur.

AL moet ik door de wereld swerven,
 Gelijk een arme Pelgrom doet,
 Die menigmaal al gaat na 't sterven,
 Door 't quade dat hem veel ontmoet.
 Als ik noch in mijn kruis en lijden,
 Mijn God kan hebben in het oog,
 En in al mijn elend, en strijden,
 Mijn hert verheffen kan na hoog:
 Ja, dat ik maar kan suchten senden
 Tot God, mijn Son, mijn levens licht!
 En my kan na die *Noordster* wenden,
 Dan is 't verdriet my geen gewicht.
 Ik roep wel veelmaals, lieve Vader!
 Ach laat uw hand soo swaar niet slaan,
 Kom my doch met uw gunst eens nader,
 En siet my als uw schepsel aan;
 Ik ben maar stof en asch, ô Heere!
 Een bloem die haast vergaat tot niet:
 Laat doch uw tooren van my keeren,
 Eer my den levens draad ontschiet.

Psal. 139. vers 8.

Soo ik opvoere ten Hemel, gy zijt daar: of beddede ik my in de Helle, siet gy zijt daar.

ZUCH-

ZUCHTINGEN.

IS't niet genoeg, ô Heer! als gy de ziele slaat,
En dat gy dag op dag uw fware hand doet voelen,
Moet dan mijn boose hert, en 't vleesch dan ook soo
woelen?

Daar by des Duivels list, dat 't al te boven gaat?
Hoe kan u Vaders nert dit langer noch gedoogen?
Verbrijfelt doch niet hard wat nietig stof en aard,
Maar slaat eens in uw gunst, op my uw liefdens oogen,
Hoewel dat ik het selfd' niet 't alderminst ben waart.

Waar soud ik heen, als gy my gantsch verliet?
Mijn troost was weg, waar soud ik my verschuilen?
Voor u gezicht en zijn geen diepe kuilen;
Door u als icende oog gy 't al in 't diepste siet.
Zyt gy, ô lieve Heer! myn Jesus, mijn beminde!
De schuilplaats voor myn Ziel, wanneer u Vaders
toorn
Regtvaerdiglijk, en recht soud mogen my verflinden:
O! zyt gy voor mijn ziel des Altaars een'gen Hoorn.

Klaagl. 3. vers 31. 32.

— Want de Heere en sal niet verflooten in eeuwigh-
heid, maar als hy bedroeft heeft, soo sal hy sig ontfemen
na de grootheid sijner goedertierenheden.

XIII. Figuur.

*Dè Ziele de kortheid haars levens
betrachtende.*

MYn dagen zyn voorby gegaan,
 Gelyk als rook, als wind, en baaren,
 Ja sneller zyn sy voortgevaren
 Als 't minste *niet* dat men merkt aan.
 't Compas het geen gy Heer hier fiet,
 Verbeeld, hoe haast den loop mijns levens
 Sal zyn verstreken, en daar nevens
 Het einde van al mijn verdriet,
 Maar noch een handbreed is 'er maar,
 En 't werk vereischt, dat blijft noch stecken,
 Och Heere! laat ik myn gebreeken
 Recht kennen, en belyden klaar.
 Geef dat ik alle myn misdään
 Beschreijen mag met heete tranen,
 Op dat ik voor u Heer mag staanen,
 Wanneer dat ik van hier sal gaan.
 Laat al myn zonden, zyn verflonden,
 In Jesus dierbaarlijke wonden.

Pfal. 39. vers 5.

*Heere, maakt my bekend mijn einde, ende welke de
mate mijner dagen zy, dat ik weet hoe vergankelyk ik
zy.*

XIII. Fi-

XIII. Figuur.

Psalm 39. vers 6.

Siet , gy hebt mijne dagen een handbreed gestelt ,
 ende myn leetijd is als niets voor u ; immers
 is een yder mensche ; hoe vast hy staat , enkel
 ydelheid.

*Sal doch de Cortheit myner dagen
 niet haest een eynde nemen so doet
 my dan daenen dat ik myn droef-
 heyt een weynigh uyt te rouwen heb.*

Job 17. vers 11.

Mijne dagen zijn voorbygaan , uitgerukt zyn myne
 gedachten , de besittinge mynes herten.

Aanmerking op de XIII. Figuur.

Gelijk de snelste pijl gedreven
 Van eenen vast gespannen boog,
 Alfoo is ook mijn nietig leven;
 Weg gaat het, en ik ben uit 't oog.
 O aarden klomp! hoe klein van waerden,
 Wat is 'er niet al werk aan vast,
 Eer dat gy komt weer tot uw aarden,
 En dat de Ziel is quyt dien last.
 Hoe moet mijn arme ziele klagen,
 Ozondig lichaam, voor de dood,
 Eer dat mijn Ziel werd opgedragen
 By *Jesus*, in des *Vaders* schoot.
 Wat is 'er strijd en kruis te lijden,
 En wat al wederwaardigheid,
 Eer dat de ziel van hier kan scheiden.
 En 't lichaam in der aarden leid?
 O sterflijk mensch! gy die uw oogen
 Soo vast op 't aardfche wesen vest,
 Och! kond gy sien haar klein vermogen,
 Haar *niet*, haar *ydelheid* op 't lest?
 Hoe soud' uw hoogmoed haar verneeren,
 Wanneer gy saagt uw nietigheid,
 Als gy ging in u selve keeren,
 En wist ten rechte wie gy zijt.
 Keert in u selfs, ô kost'le ziele,
 Keert in u selfs, beschouwt u hert,
 Op dat dien meester in 't vernielen,

Geen Heer ook over u en werd.
 Gy hebt een schat in u ontfangen,
 Die in uw Ziel verborgen leid,
 Dat eeuwig aan u Godt moet hangen,
 En ook in deese aardsche tijdt.
 Een schat die veele niet waardeeren,
 Maar kost'ler is dan 't sijnst Juweel!
 Dat suchten, hijgen na den Heere.
 Noch meer, dat is dat godd'lijk deel!
 O *Jesus!* groote schat vol waarde,
 Gy gever van der Zielen vree!
 Als ik verbuis van deser aarde,
 Geef my het Hemelsch suchten mee!
 Dat Godd'lijk Ach! dat Hemelsch wenschen!
 Dat kan de dood zelfs wederstaan,
 Dan zijn wy geen meer swacke menschen,
 Maar met den Heere aangedaan.

2. Cor. 5. vers 2.

——— *Want ook in desen suchten wy, verlangende met
 onse woonstede, die uit den Hemel is, overkleed te wor-
 den.*

XIV. Figuur.

*De Ziele overdenkende haar vier Uittersten,
namentlijk, de Dood, Helle, Oordeel,
en 't Eeuwige Leven.*

DE innerlijke Ziel met 't oog op God geslagen,
Vernieuwt na Godes beeld inwendig in 't ge-
moed,
Die komt ons hare reën op sulc een wijs opdragen,
Die aan het Godlijk Deel zijn als den honig foet.
Och! dat den mensch eens sag, wat ik nu lie voor-
waar,
Hy foud daar al sijn doen en wandel richten naar.
Daar staat de maere *Dood*, en gaat de Ziel afsnijden
Van al wat buiten Godt op aarden haar verblijden.
Daar staat der *Hellen gloed*, die straft met wee, en ach!
Al wat 'er heimlijks quaad in 't herte schuilen mag.
Het *Oordeel* brengt het voor, en doet aan ziel en leven
Vertoonen openbaar wat yder heeft misdreven.
En dan komt eerste voor het Eeuwige Leven fiet,
De waare rust der Ziel, daar alles om geschied.
Brenge gy dit in ons hert, ô aldertrouwste Vader!
En onse Ziele doch hoe langs hoe meer u nader,
Op dat dien Grooten Dag, gelijk een felle stroom,
Niet onverwacht ten quaad, helaas! ons overkoom.

Ezech. 35. vers 31.

*Gy nu, ô mijne schapen, schapen mijner weide; gy
zijt menschen; maar ik ben uwe God, spreekt de Heere
HEERE.*

XIV. Fi-

XIV. Figuur.

1 Cor. 15. vers 52.

In een punt des tijds, in eenen oogeblik met de laatste basuine: want de basuine sal slaan, ende de dooden sullen onverderffelijk opgewekt worden, en wy sullen veranderd worden.

*O dat de menschen wiss waren sy
souden op haer zonden merken
Duterno 23*

Matth. 24. vers 30.

Ende als dan sal in den Hemel verschynen het teeken des Soons des menschen: ende dan sullen alle de geslachten der aarde weenen, &c.

Aanmerking op de XIV. Figuur.

Laat ik gestadiglijk gedenken
 Aan mijn einde, ô mijn Godt!
 Wilt my die genade schenken,
 Dat ik u heb tot mijn lot,
 Tot mijn deel, wanneer ik reizen
 Sal op 't Goddelyk bevel,
 Uit het stof, en gy zult wyzen
 Of na Hemel, of na hel:
 Dat ik dan mag zijn gevonden
 In u, ô myn Godt, myn eer!
 Gantschelyk bevrijd van sonden,
 En in *Jesum* mynen Heer.
 Komt ô leven van myn Ziele,
 Onderwyft my door uw Geest,
 Laat u toorn niet vernielen,
 Hem die u in swakheid vreeft.
 Leid my, trouwe Zielen-herder,
 Door dit droevig traanen dal,
 Tot dat ik op 't laatst kom verder,
 Daar ik eeuwig leven sal.

Jacobi 5. vers 7.

*Soo zijt dan lankmoedig, broeders, tot de toekomst
 des Heeren. Siet, de Landman verwacht de kostelijke
 vrucht des lands, lankmoedig zynde over deselve, tot
 dat het don vroegen en spaden regen sal hebben ontfan-
 gen.*

ZUCH-

ZUCHTINGE.

MYn God, myn Heere, myn Licht!
 Ach, opent myn gezicht,
 Dat ik met heil'ge oogen
 Mag kennen myn ellend,
 En sien ook wie gy bent,
 Op dat ik u verhooge,
 O levens Heil-fontein!
 Zijt gy dog nu de myn:
 Als alles wil begeven,
 Zyt gy myn Rots, en Borg,
 Myn een'ge zielen sorg,
 Dan heb ik 't echte leven.
 Laat dan de naare dood
 My brengen in veel nood,
 't En sal myn Ziel niet schaden,
 Als gy uw goedigheid
 Maar over my uitbreid
 Uit enkele genaden.
 O Jesu! trekt my voort;
 Ja trekt my door u woord,
 U woord soo groot van krachten,
 Gewrogt door uwen Geest,
 Een arme Ziel gencest,
 Als hy se hier gaat versmachten.

Psalms 119. vers 25.

*Myn Ziele kleeft aan 't stof, maakt my levendig na
u woord.*

XV. Figuur.

*De Ziele dese Wereld gantsch
afstervende.*

DAn sprak ik tot mijn ziel, ach! rust en weest te
vreedden,

't Sal morgen soo niet zijn, gelijkelyk 't is heden,
Godt sal sijn sware hand van u afnemen, dan
Soo sult gy zyn vernieut, en als een ander man.

Maar ach! helaas (hoewel in veel gebeden)

Vind ik het nu gelijk ik gift' ren dede.

Den eenen dag beschaamt den ander niet:

't Is niet, δ Heer, als lijden en verdriet.

Soo is dan dit mijn lot, δ ziel-beminde Hoeder!

Dat ik geduriglijk moet quynen tot de dood

Mijn brenget in het graf, den allervleefchen Moeder;

Dan sal mijn ziel gered zyn uit de nood.

Mijn tijd is doorgegaan, mijn uren zijn vervloogen,

En soo niet doorgebracht gelijk het had behoort:

Daarom, δ Jesu lief! Ontfermer; hebt meedoogen,

Geneest myn kranke ziel door u gezegent woord;

Ach ondersteunet my, ik moet doch van hier scheiden,

Myn krachten zyn vergaan, de wereld is myn Niet,

Als gy maar door uw gunst my wilt ter dood bereiden,

Soo dat ik vreesen sal noch lyden, noch verdriet

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

— *Want gy zyt gestorven, ende u leven is met
Christo verborgen in Gode,*

XV. Figuur.

Psalm 31. vers 6.

In uwe hand beveel ik mijnen geest: gy hebt my
verlost Heere, gy Godder Waarheid.

*Myn leven is in droefheit vergaen
ende myne Iaren in trouwen
Psalm 30*

Psalm 54. vers 6.

Siet, God is myn een Helper; de Heere is onder
de geene die mijn ziele ondersteunen.

Aan-

Aanmerking op de XV. Figuur.

SOo krank, en swak ter neer gelegen,
 En na de Ziel op't hoogst verlegen,
 Riep ik tot hem, die in de nood
 Selfs is een redder van de dood.

O God! mijn Grondvest, laat my leven
 Sich niet weer tot haar oorspronk geven,
 Voor dat gy met uw aangesicht,
 Myn arme duist're ziel verlicht.

O Licht! ô Son! wie kan u stralen,
 Wie sal u Levens-kracht afmaalen,
 Wanneer g'u overvloedig goed
 Doet nederfinken in 't gemoed?

Wanneer gy doet uw kracht gevoelen;

O lieve Vader! wat is 't woelen
 Des Satans en de wereld niet,
 Wanneer hy soo de ziele fiet?

Sta vast, ô Ziel! wanneer uw wegen
 Zyn tot den weg na God gelegen,
 De Satan, met zijn helsche kracht
 U midden op Godts paden wacht.

Maar evenwel in al dat strijden,
 In duisend kruiffen en veel lyden,
 O slaat uw oog maar op den Heer,
 Hy fiet doch in genade neer.

Hy sterkt de ziel al ondertusschen,
 Terwijl de vyerige pijlen blusschen,

Door Jesus overgrootte kracht,
 Geschooten door zijn helsche macht.
 Geen nood, ô Ziel! al schynt u 't leven
 Nu r'eenemaal als te begeven;
 Daar is een leven in de dood;
 Wat, heeft een ziele dan ook nood?
 O dood! ô soete dood des Heeren!
 Hoe dierbaar zyt gy te waardeeren?
 U sterven is de grootste schat.
 Hoe weinig werd gy recht bevat.
 Het sterven is onseeuwig leven.
 In God te sterven, is ons geven
 Aan Hem, die volheid van al 't goed,
 Aan Hem, de vreugde van 't gemoed.

2 Corinth 4. vers 10.

——— *Altijd de doodinge des Heeren Jesu in den li-
 chame ommedragende, op dat ook het leven Jesu in onse
 lichamen soude geopenbaart werden.*

OVrienden, siethier in't geheel
Het Einde van het Eerste Deel
Der kost'le Zinnebeelden,
Die ik u nu meedeelde.

Ik wagt meer kracht van mijnen Heer,
Dat die sijn Geest doet dalen neer,
En vorders my wil sterken,
Om 't and're af te werken.

A A N H A N G S E L

Tot het EERSTE DEEL.

Van de

G O D D E L Y K E

LIEFDE - VLAMMEN.

Psalm 139. vers 23.

*Doorgrond my, ó God, ende kent mijn herte: be-
proeft my, ende kend mijne gedachten.*

MYn liefste Vriend, en waare Heere,

Ik kom nu weder tot u keere;

Gy kent myn recht, ó Zielen-Vrind!

Door dien ik weet dat gy mijn mind.

Ik kom, myn Jesu, met veel smerten,

Ik kom tot u, ey, proeft mijn herte,

Ey! toetst het, alderwaardste Heer!

Doorgrond het ook hoe langs hoe meer.

Ik kan mijn zelve licht bedriegen;

En om doch niet voor u te liegen,

Doorsoekt, en toetst my, meer en meer,

Myn God, op dat ik tot u eere

Mag leven, wandelen op dees aarden.

Ey! proeft mijn herte doch, mijn waarde!

En

En fiet of daar ook eenig quaad
Noch heerscht, of is, of vast'lyk staat.
Gy sult het doen mijn Ziels-beminde;
Want niemand die gy ooyt beminde,
Hebt gy geweert, of afgefeyd,
O Heer mijn God! vol goedigheid.
Ey! wilt u goedig aangesichte,
Doch in uw gunste tot my richte
En laat uw kracht myn sterkte zyn,
Ogy myn ziel haar Medecyn!
Wanneer ik Heer door uw genaden,
Myn Ziel bevin benoud, beladen,
Soo is uw lyden, en uw smert,
Een rechte balsam voor myn hert.
O liefste Heer! wilt my steeds sterken,
Tot alle heil'ge goede werken;
Ja, maakt myn herte doch bequaam,
Dat ik ben voor u aangenaam.
O Jesus! ô myn Ziels-beminde!
Hoe zalig zynse die u vinden,
En die uw gunst en vree geniet,
Syn smert is hem geen verdriet.

Spreuk. 4. vers 23.

*Behoed u herte boven al wat te bewaren is: want daar
uyt zijn de uytgangen des levens.*

De Dank-offerhande
van een Geheyligde Ziele

GODDELYKE
LIEFDE-VLAMMEN,

Ofte de begeerte eens
GEHEILIGDE ZIELE,

Verbeeld in

XV. ZINNEBEELDEN,

Met hare

AANMERKINGEN.

II. DEEL.

I. Figuur.

*De Ziele met liefde tot de Geboden
Godts ontsteken.*

O Wel-bron van al 't goed, die u maar komt beschouwen,
 Die moet met hert en ziel oprecht op u vertrouwen.
 Gelyk gy heilig zyt, soo is ook meed' uw Wet,
 D'welk gy d'arme mensch hebt eenmaal voorgeset.
 Och! hoe is uw Gebod soo heilig, lieve Vader!
 En hoe getrouw en rein uw wegen altogader.
 Ik heb u niet gekent, doen ik in eigen sin
 Ging doolen onbedacht in yd'le wereld min.
 Wie dat maar met een blik u komt eens regt aanschouwen,
 Die moet van uwe Wet noodzakelyk veel houwen.
 Daarom wykt werelds lust, wykt eigenliefde al,
 't Is *Jesus* dien ik meen, en die ik minnen sal.
 Syn Wet, dat is myn lust; zyn wille myn vernoegen;
 Na zynen heil'gen wil sal ik iny voortaan voegen.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Jesai. 55. vers 3.

** Neigt uwe ooren, en komt tot my; hoort, ende uwe
 ziele sal leven: want ik sal met u een eeuwig verbond
 maken, ende u geven de gewisse weldadigheden Da-
 vids.*

I. Figuur.

Pfalm 119. vers 72.

De Wet uwes monds is my oeter dan duifenden
van goud ofte zilver.

*Myne Ziele onderhout uwe getuy
geniffen ende ick hebfe feer lief
Pfalm. 119. 7.*

Pfalm 119. vers 92.

Indien uwe Wet niet ware geweest al myn ver-
makinge, ik ware in myn druk al lange vergaan.

Aanmerking op de I. Figuur.

Als ik myn selfs beschouw, en ook uw heil'
 ge Wet,
 Sot denk ik, lieve God! wat sal den mensch sich
 achten;
 Dien worm, soo swak en teer, ontbloot van alle
 krachten,
 Daar gy nog evenwel genegentheid voor het.
 Indien gy na u recht, recht aan den mensch zou
 doen,
 En na uw heil'ge Wet woud met hem daar in tree-
 den, (den,
 Geen schepsel zoud bestaan, hoedanig ook te vre-
 En in sich zelfs gerust, die sich in 't quaad kon
 voen.

O Schepper van myn Ziele!
 Voor wien der duizend knielen,
 En noch tien duizend meer;
 Daalt neer met uw genaden,
 Die kan alleen verzaaden:
 Daalt neêr, ô goedste Heer!
 Myn Ziel zoekt op u noden,
 Te houden uw Gebooden,
 Uw Wetten, recht en goed.
 Komt *Eeuwig, Heerlijk Wefen,*
 (Uw naam is nooit volpreefen)
 Schryft die in myn gemoed.
 Komt *Vader* van de lichte!

Wiens Godlyk aangesichte
 Gloeid als het schoonste *goud* :
 O komt in my doch daalen ,
 Met uw genade straalen.
 Och Heere ! dat gy woud !
 Och ! dat gy u gesichte
 Wild' na u scheepsel richten ,
 In uwe liefd' , myn Godt !
 Wat had ik dan verworven ,
 Eer dat ik was gestorven ,
 Een overheerlyk Lot ?
 O gever van myn krachten !
 Daar alles moet op wachten
 Wat leeft , of adem heeft .
 Hoe zalig zyn die zielen ,
 Die voor u aanschyn knielen ,
 En door 't geloove leeft .

Pfalm 119. vers 69.

*De hovaardige hebben leugens tegens my gestoffeert :
 doch ik beware uwe bevelen van gantscher herten.*

II. Figuur.

Wat moet een Ziel al door de wereld fwer-
 ven,
 Eer dat de draad sijns levens is aan 't end?
 Wat moet hy niet al lyden, ja zelfs sterven,
 Eer dat hy Godt in zyn volmaaktheid kend.
 Wie heb ik meer, myn Schepper, en myn waarden,
 Wie heb ik doch hier op dit aarden rond,
 Dan u myn Godt? ô licht my op dees aarden,
 En trekt my op, dan volg ik u terftond.
 Ach! trekt my voort, en wilt myn ziel geleiden
 Door 't jammerdal, daar niet is als ellend:
 Ai! wilt myn ziel, myn arme ziel bevryden,
 Dat die ontga het eeuwige ellend.
 O Vuur-kolom! ô Ster! vol glans en luister!
 Wat is u licht een troost voor het gemoed?
 Als 't hier op aard' moet wandelen in duister,
 Niet weetende, uit vrees, te fetten sijnen voet.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Joan: 8. vers 12.

— Ik ben het licht der wereld: die my volgt zal
 in de duisternisse niet wandelen, maar sal het licht des
 levens hebben.

II. Figuur.

Nabum 2. vers 5.

Hy fal aan zyne voortreffelyke gedenken; doch fy
sullen struikelen in hare tochten, fy sullen haa-
ften na haren muur, als het geschutsel vaardig
zal wezen.

*Richt doch myne voeten in ure
wege op dat ick buyten spoor niet
entreede Psalm 16*

Hoogel. 1. vers 4.

Trekt my, en wy sullen u na loopen.

Aanmerkinge op de II. Figuur.

O Reis na 't Salig Vaderland!
 Hoe moeyelyk vind ik uwe wegen:
 Wat weg, wat pad, wat bosch, of strand,
 Daar sich de ziel niet vind verleen.
 Hoe menigmaal geschied dit wel,
 Dat d'arme ziel in duist're nachten,
 Al gaan moet met veel swaar gequel,
 Door stryd, door kruis, door helsche machten.
 Ach *Vader!* wyft my doch uw paën:
 Ach! trekt my door uw Geest al nader,
 Op dat ik in die Stad mag gaan,
 Daar gy bent allerzaal'ge *Vader!*
 O Stadt! ô Eeuwigdurend goed!
 Waar in ik hoop myn ziel te rusten?
 Daarom, myn Ziel, hebt goeden moed,
 Gy sult u in den Heer verlusten,
 In *Hem*, dat een volmaakte *Goed!*
 Dat Eeuwig Goed! dat Ziele leven!
 Dat kost'lyk *goud*, dat aan 't gemoed
 Volmaakte vreugd² alleen kan geven.
 O *Heere Jesus*, trekt my voort,
 Ja trekt my voort, ô myn beminden!
 Ja trekt my door uw zalig woord,
 Op dat ik u, myn God, kan vinden:
 U vinden, is het eenig *Al*,
 Dat ooit, of nooit ons sal begeben.
 O Heer! hoe schoon en heerlyk sal

De Ziel dan in uw liefde leven?

Uw *liefde*, die oneindig is:
Daar zal de ziele zich in rusten,
En eeuwig sal zy sich gewis
In dese zaal'ge bron verlusten.

Dan sal vergaan, vergeeten zyn,
d'Elende op ter aard geleden,

Als *Jesus*, met sijn lief aanschyn,
't Ontrufft gemoed sal geven vrede.

Komt Heere *Jesus*, trekt my voort.
Ja trekt myn voort, ô liefste Heere!

Op dat ik na u heilig woord
Myn selfs gedurig na u keere.

Pfalm 43. vers 3.

*Send u licht, en uwe waarheid, dat die my leiden;
datse my brengen tot den berg uwer Heiligheid, en tot
uwe wooningen.*

III. Figuur.

*Een Ziele op haar selven gelaten, bevind
haar fwakheid.*

WAnneer des menschen hulp den mensch begint
t'ontgeven,
Soo is 'er noch een hulp in Jesus overbleven,
Een Helper! als de Ziel is in de grootste nood,
Dat is maar in zyn bloed, en in zyn dierb're dood.
Ach! helpt dan liefste Heer! te fwak noch zyn myn le-
den,
Om dus alleen den weg der waarheid te betreedē;
Myn vleesch is nog te broos, myn sinnen al te krank,
Om na uw heil'ge wil te richten mynen gank:
Dus reikt my dog de hant, en door uw bystand krag-
tig,
Maakt my gelyk een Held tot alle deugden machtig,
Soo sal ik houden steeds, met alle ernst en vlyt,
Den aldernaasten weg van uw gerechtigheid,
Want sonder uw gena, uw krachten, en bestieren,
En kan ik niet als steeds van 't een op 't ander swieren.

GODDELYK ANTWOORD.

Pfalm 32. vers 8

*Ik zal u onderwijzen, en leeren van den weg die gy
gaan zult; ik zal raad geven, en myn ooge zal op u
zyn.*

III. Figuur.

Ezech. 2. vers 1.

Ende hy seide tot my : menschen kind , staat op
uwe voeten , ende ik zal met u spreken .

*och dat myne weegen gericht
Werden om uwe insettinge te be-
waken Psalm. 119. 5.*

Psalm 27. vers 11.

Heere , leert my uwen weg , ende leid my in 't
rechte pad , om myner verspieters wille .

Aan-

Aanmerkinge op de III. Figuur.

Gelyk een *Kind* is swak en teder,
 En niet alleeniglyk kan staan,
 Soo ben ik *Heer*! gelyk een veder,
 Die door de wind wel voort moet gaan.
 Een *Kind* is kind'rlyk in zyn werken,
 Soo ben ik ook myn lieffte *Heer*!
 Want als ik my gaa recht opmerken,
 Ik ben een *Kind*, en ook niet meer.
 Ach! dat ik doch een kind mocht wesen
 In't *quaad*, in't goên een *man* gelyk,
 Uw naam was daar door noch geprezen:
 De sonden namen dan wel wyk.
 Maar ach! helaas! hoe 'k my bevinde,
 Dat weet gy maar alleen myn *Heer*!
 Hoe dat'er veele zonden vrinden
 Noch rusten in myn herte neer.
 Ik kan niet gaan; wat is de reden?
 Ik weetse zelfs, en kan 't verstaan,
 'k Heb tegens u veel overtreden,
 Daarom moet ik als kind'rlyk gaan.
 Doch *Heer*! soo grotelyk in't ontfermen,
 Gy *Vader* van de *Vaders* all?
 Ach! wilt u over my erbermen,
 Dat ik niet heel ter neder val.
 Ach! laat myn *Ziele* niet verdrenken,
 O *Godt*, myn eeuwig heil en licht!
 Maar wilt my uw genade schenken,

In *Jesus* schoonste aangesicht,
O hulp! in alle nood, en lyden,
Gy die de swacke geeft haar kracht,
Wilt gy myn arme Ziel verblyden,
Na deese naar' en duist're nacht.
Na deese nacht van veele sonden,
Van zielen krankten, en ellend,
Van swakheên die 't gemoed verwonden,
En die myn arme ziel niet kent.
Gy sult my lieve Heere lyden,
Gy sult my leiden door uw raad,
Daar ik my sal in u verblyden;
Dat nu 't verstand te boven gaat.

Psalms 147. vers 6.

*De Heere houd de Zachtmoedige staande: de godlose
vernedert hy tot de aarde toe.*

IV. Figuur.

De Ziele op haar selfs misnoegt zijnde, om de grimmigheid Gods te ontgaan.

't **I**S beter, δ myn Godt! dat wy in onse dagen
Verdragen uwen tucht, met hard' en sware slagen,
Als namaals eeuwiglik; uwe gunst het al verfoet,
Wanneer gy met uw' Geest geeft sterkte in 't ge-
moed.

't Valt bang, δ lieve God! maar wie heb ik doch nader,
Waar ik my wenden sal, δ gy beminde Vader?

Dan tot u maar alleen, hoewel uw toornigheid
Schynt op my is gestort in groote grimmigheid;
Maar nochtans, *lieffte Godt*, wil ik dit wel verdragen,
Als dat ik sou d myn *vleesch en lusten* wel behagen.

Neen, neen, myn *Heer*, δ neen! verteert myn lusten al,
Eer dat ik scheiden moet hier uit dit tranen dal.

En zyt gy, δ myn God, (zoo goedig en weldadig)!
Myn een'ge arme ziel geduriglyk genadig.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Jesai. 4. vers 10.

— *En vrees niet; want ik ben met u, en zyt niet verbaast; want ik ben uwe Godt; ik sterke, en helpe u, ook ondersteune ik u met de rechterhand myner gerechtigheid.*

IV. Figuur.

Pfalm 142. vers 24.

Hy heeft myne kracht op den weg ter neder gedrukt : myne dagen heeft hy verkortet.

*Door hoort myn Vleesch door uwre
Vreesse want ick hebbe voor uwre
Oordeelen geschreeut. Pfalm 119. 4.*

Galat. 5. vers 17.

— Want het vleesch begeert tegen den geest, en den geest tegen het vleesch : ende dese staan tegen malkanderen, alsoo dat gy niet en doet het gene gy wildet.

G

Aan-

Aanmerkinge op de IV. Figuur.

MYn God, slaat uw genaad'ge oogen
 Op my, die sondig ben, en niet;
 Wilt door uw Geest myn Ziel verhoogen,
 Dat die alleen maar op u fiet.
 Wilt uwe kracht in my versterken,
 O lieve *Jesus!* mild, en goed,
 Op dat myn Ziel te recht kan merken,
 Wat dat gy aan een *wormpje* doet.
 Ik ben een worm, ô gy myn Vader!
 Uit leem en stof te saam gestelt
 Van u; ô! brengt myn ziele nader
 Tot u, ô *Jesus!* sterke Held,
 Tot u, die my maar kan bevryden
 Voor 't quaad dat aan de ziele schaad,
 En die my door uw Geest sal leiden
 Na uwen Goddelyken raad.
 Geeft my, ô Heer! voor alle dingen,
 Terwyl ik hier op aarden swerf,
 Dat ik myn sonden mag bedwingen;
 Dat niet alleen; maar die afsterf.

Psalm 40. vers 12. en 13.

*Gy, ô Heere, sult uwe barmhertigheden van my niet
 onthouden: laat uwe weldadigheid ende trouwe my
 geduriglyk behoeden; want quaden tot zonder getal toe,
 hebben my omgeven: mijne ongerechtigheden hebben my
 aangegrepen.*

ZUCH.

ZUCHTINGE

Over de IV. Figuur.

O Jesu lief! laat uw kastyden
 Doch aan myn Ziel ten best gedyden,
 Ja laat al 't gene gy verwond,
 Myn ziel doch maken weer gesond.
 Doet my steeds sien al myn ellenden,
 Dan sal ik fuchten konnen senden
 Tot u, myn Godt, myn Borgt, en Schild,
 Die my ook stadig helpen wilt.
 Ach! helpt my Heer, in alle nooden,
 Op dat ik kan myn sonde dooden!
 Myn sonden Heer, soo klein als groot,
 Verloft my daar van door uw Dood.

Ephes. 6. vers 12.

— *Want wy en hebben den stryd niet tegen vleesch
 ende bloed; maar tegen de Overheden, tegen de magten,
 tegen de Geweldhebbers der wereld, der Duisternisse
 dezer Eeuwte, tegen de geestelyke boosheden in de
 lucht.*

V. Figuur.

W At is de eenzaamheid een kost'le schat te achten !
 Komt gy, ô zielen vriend, en laat ons bei vernag-
 ten

Hier in de eenzaamheid, van 't aards gewoel ont-
 bloot,

Daar kan ik klagen Heer u al myn zielen nood ;
 Daar kan ik my, ô Godt ! voor u ter nederstellen,
 En u myns herten wee gemoedelyk vertellen.

Daar kan ik tot u Heer uitboefemen myn staat,
 En hoe 't myn arme Ziel op dese wereld gaat.
 O soetste Eenzaamheid ! wat zyt gy te waardeeren ?
 Als ik maar in 't gezicht heb u myn liefste Heere ?

U, door 't Geloof gesien, gegrondvest in het hert ;
 Geneest de Ziel van leet, van droefheid en van smert.

Spreuk. 18. vers 1.

*Die sich affondert, tragt na wat begeerlyks. Hy ver-
 menge sich in alle bestendige wysheid.*

V. Figuur.

Pfalm 18. vers 20.

— Ende hy voerde my uit in de ruimte, hy rukte my uit; want hy hadde lust aan my.

*Comt myn liefste laet ons wytgaan
uitvelt laet ons vernachten op de
dorpen. Cant. 7.*

Pfalm 119. vers 9.

Ik sal wandelen voor het aangesichte des Heeren,
in de Landen der levenden.

Aanmerking op de V. Figuur.

O Still', en soete Eenzaamheid!
 Wat zyt gy kost'lyk te waardeeren?
 Wanneer de Ziele besig leid
 In 't werk van haren liefsten Heere.
 Wanneer men op den velde gaat,
 Met Jesus in het hert en oogen,
 En waar men maar zyn oogen slaat,
 Aanmerkt des Heeren groot vermoogen.
 O Leeraar! kostlyk voor 't gemoed,
 Ai! leert my uit uw schoone werken,
 Dit doet myn Ziel byzonder goed;
 Als 't hert bereid is op te merken.
 Kom laat ons dan na buiten gaan,
 O lieve Heer! myn Ziels-beminde,
 En d'oogen op uw schoonheid slaan,
 Die in uw daden zyn te vinden.
 O! eenig al van myn gemoed,
 O! leid my in uw graas'ge weiden,
 Daar gy de Ziele eeuwig voed,
 Die nimmer van u af zal scheiden.

Pfal. 23. vers 1 -- 3.

*De Heere is mijn Herder, my en sal niet ontbreken.
 Hy doet my nederleggen in grasige weiden; hy voert my
 sachtkens aan zeer stille wateren.*

ZUCH

ZUCHTINGEN.

O Ch liefste Heere! is 't uw wil,
 Soo laat ik wesen altyd stil,
 De stilheid geeft myn ziele vrede,
 Wanneer dat gy gaat by myn trede.
 O Volheid van volmaakte vreugt!
 Hoe is 't dat sich de Ziel verheugt,
 Wanneer sy door de aards verdrieten,
 U komt in stilte te genieten.
 O Rust! ô soete, Hemel-vreê!
 Wat deelt gy aan de ziel niet meê!
 Wanneer myn Ziel met vol genoegen,
 Sich kan na u myn leidsman voegen.
 Leid my, ô Heere! op u spoor,
 En leent genadiglyk uw oor
 Naar myne stem, ô lieve Vader!
 Op dat ik koome u te nader.

Psalm 27. vers 11.

*Heere leert my uwen weg, en leid my in 't rechte pad,
 om myner verspieters wille.*

VI. Figuur.

*De Ziele beswijkende aan haar eigen krachten,
roept om de bystand des Heeren.*

DE wil, de krachten, en 't begeere,
Dat is tot uw, myn God, en Heere,
Om uw te volgen waar gy gaat,
Als gy maar 't oog op my slaat.
Uw kracht, uw reuk kan sterkte geven,
Dan kryg ik weêr een ander leven,
Een leven dat de Ziele voed,
En geeft verquikking aan 't gemoed.
Maar ach! myn God, myn swakke leden
Doen dat ik nu niet ver kan treden,
En u navolgen, ag ik leg!
Hier als een Dode op den weg,
Ai! sterkt myn Ziel, ô liefste Heere!
Op dat ik my kan tot u keere,
En gaan den weg der Zaligheid,
Daar gy my toe trekt, en geleid.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Spreuk. 28. vers 18.

*Die oprecht wandelt, sal behouden werden, maar
die sich verkeerdelyk draagt in twee wegen, sal in den
eenen vallen.*

VI. Figuur.

Jerem. 3. vers 19.

— Gy sult tot my roepen, myn *Vader*, ende gy
en sult van achter my niet af keeren.

*Trecks my ende wy sullen u
naloopen Cant. 1.*

Psalm 73. vers 24.

Gy sult my lyden door uwen raad, ende daar naar
sult gy my in heerlijkheid opnemen.

G 5

Aan-

Aanmerking op de VI. Figuur.

TRekt my ô Heer ! zoo zal ik u na lopen ;
 Ach ! trekt my doch door uwen Geest , en
 Woord ,
 Dan kan myn Ziel op uw genade hoopen ;
 En wachten Heer ! tot gy my hebt verhoort.
 Uw lieve reuk van goddelijke vreugden ,
 Verquikt de Ziel , al is hy noch foo krank ,
 Volmaakte Heer ! vol onbegrepen deugden !
 Trekt door uw Geest my al myn leven lang ,
 O God , myn Heer ! en wilt my niet verlaten ,
 Terwyl ik hier u volg op deese aard ;
 Myn geest befweek ; waarom soud gy my haaten ?
 Die immers volg u oversnelle vaard.
 Ik kan niet meer , myn krachten die begeven ,
 Nochtans ik moet u volgen waar gy gaat ,
 Want sonder u , ô Heer ! kan ik niet leven ,
 Ach ! trekt myn sacht , myn hoope op uw staat.

Marc. 1. vers 17.

*Ende Jesus seyde tot haar , volgt my na , ende ik sal
 maken dat gy Visschers der menschen sult werden.*

Aanmerkinge op de VI. Figuur.

IS de eigene stemme van den H. Geest. *Cant.*
 2. 4. *ik vond hem die mijn Ziele lief heeft, ik
 hield hem waste, en liet hem niet gaan.* Indien gy Je-
 sus dan met u oog gevonden hebt, houd hem vast
 met u hert, ende wind uwe genegtheden ront-
 om hem, ende indien hy u door de liefde geheel
 in brand fiet, ende door een geheel overgeeven in
 uwe liefde volstandig blyft, soo en wil Hy, die
 de Liefde selfs volmaakt is, de volvaardigheid
 van uw liefdens niet verftoten. Maar zal de selve
 door zyn H. Geest meer en meer opwecken en
 kroonen met een geluckfaligh eynde om de Heere
 Jesus wille.

Marc. 2. vers 14.

— *Ende seide tot hem, volgt my; ende hy op staan-
 de, volgde hem.*

VII. Figuur.

De Ziele haar uiterste begeertens van Liefde uitdrukkende.

O Gy myn Ziele vriend! mogt ik eens na vermoogen
Uitdrukken myne liefd, tot u, die my bemind,
Ik soude duisentmaal uw liefdens gunst verhoogen.

En kussen u, myn *Lief*, gelyk men doet een kind,
Waarom ben ik soo krank? en als ter neer geslagen,

Is't niet om dat ik niet uitdrukken kan myn min?
Myn Ziele smelt in my, als ik gedenk die dagen,
Doegy op my, ô God, gestelt had uwen sin.

Ach! als ik u gesicht niet weder mag genieten,
Hoe swaar sal 't my dan zyn hier in dit tranen dal?
Hoe wil my 't wereldds pad ellendiglyk verdrieten,
Eer dat ik u myn God volmaakt genieten zal.

Hoogel. 8. vers 6.

*Set my als een zegel op uw herte, als eenen zegel op
uwen arm: want de liefde is sterk als de dood: de yver
is hart, als het graf; hare koolen zyn vierige koolen,
vlammen des Heeren.*

VII. Figuur.

Cant. 8. vers 3.

Syne linkerhand sy onder myn hoof, en zyne
reghterhand omhelse my.

O dat ghy myn Broeder waert ende
Swaerting myns Moeders op dat ik
U buyten mocht vinden en ukussen
Soo dat my niemant daer over en
Verachte Cantic. 8.

--- Cap. 7. 10.

Ik ben mynes liefste, ende zyne genegentheid is
tot my.

Aan-

Aanmerking op de VII. Figuur.

ALs God in Christo gesmaakt werd , zoo vloeit hy over , ende hy vermorwt , ende drenkt de Ziel met zyn overwinnende , ende dronken-makende zoetigheid ; want een hooge wijd uitstrekkende , ende krachtige vreugde , in een nedrigen naaubepaalden , en swacken geeft uitgestort zijnde , overtreft ende overwind hem soo in grootheid , als in hoedanigheid , ende voert hem weg in verbaastheid , ende in verrucking der sinnen. De Ziel is al te naauw en te swak om zo een vreugde , en weelde , die haar te wyd , en te sterk is , te kunnen dragen , ende daarom werd sy nu , tot den top toe vol zynde , tot het overloopen , ende tot de Geestelyke dronkenschap gedreven ; zoo is zy dan gelukkig in de volheid , dewelke haar maate bevat ; ja sy is meer dan gelukkig , te weeten in een bovennatuurlyke maate van geestelyke omhelsing der liefde.

Hoogel. 1. vers 1.

Hy kusse my met de kussen zynes monds , want uwe mynemende liefde is beter dan wyn.

Op de VII. Figuur.

GY zyt alleen myn Zielen vriend,
 Uw moet ik lieven, en waardenen,
 Om dat gy my zoo teer bemind,
 O Jesus! mijnen liefften Heere.
 Ach! dat mijn hert in volle vlam
 Van liefde tot u mocht ontbrande,
 En dat gy al mijn *eigen* nam;
 Dat was een zoete offerhande.
 O eenig *Een!* met u te zijn
 Dat geeft de Ziele troost, en vrede;
 't Ontlast het hert van veele pijn,
 En brengt veel heyl, en soetheid meede.
 Kust met de kusse van uw mond
 Uw nietig schepsel, hier beneeden,
 Dan zal zyn Ziele zyn gefond,
 En hebben in u troost, en vrede.

Hoogl. 1. vers 13.

*Myn Lieffte is my een bundelken myrrhe, dat tusschen
 myne borsten vernacht!*

VIII. Figuur.

*De Ziele te vergeefs buyten 't kruys zoekende,
wat in, en aan 't selfde te vinden is.*

DAar ik, wel eer, in 't bed der deughden alderley,
En in de zoete rust eens herten, los, en vry,
Uw plag te vinden Heer, daar zoek ik noch gestadig,
Maar die ik niet en vind, dat zyt gy Heer genadig;
Dat zyt gy, Zielen-vreugd, en aller Heyligen vrint!
Want die uw eenmaal kent, uw t'aller tyd bemind:
Och! dat 'k uw vinden mogt; maar waar sal ik u soe-
ken,

Ik loop van 't een op 't aar, ja zelfs in donk're hoe-
ken,

Uw plaats die vind ik wel, maar u myn liefste Heer!
Uw tegenwoordighied en vind ik daar niet meer.

Ik steek myn lamp wel aan, en 'k seg, 'k sal myn
beminden

In d'een of d'andre hoek, van 't soekend herte vinden?
Waar zyt gy, ô myn vriend! waar sal ik zoeken gaan?
Dat ik u, ô myn lief! mag eens weer treffen aan.

Spreuk. 8. vers 35.

— *Want, die my vind, vind het leven, ende trekt
een welgevallen van den Heere.*

Luc. 24. vers 5.

— *Wat zoekt gy de Levende by de Doode?*

Matth.

VIII. Figuur.

Matth. 28. vers 5.

— En vreesst gy lieden niet; want ik weet, dat gy zoekt *Jesum* die gekruycigt was.

*Ick hebbe des nachts in myn bedde
gesocht, dien myn ziele bemynt ick
hebbe hem gesocht ende niet
gevonden. Cant. 3*

Joan. 12. vers 26.

Soo yemand mijn dient, die volge my; ende daar ik ben, aldaar zal ook mijn dienaar zijn, en zoo yemand mijn diend, de Vader zal hem eeren.

H

Aan-

Aanmerking op de VIII. Figuur.

IN wellust, in vermaak noch weelden,
 In pracht, noch aardsche hovaardy,
 In't goud, dat menig herte streelde,
 In drinckery, noch brassery;
 Daar zyt gy *Heer* niet in te vinden,
 Maar wel in armoed, kruys, en smert,
 In lyden, smaatheyd, ô Beminde!
 Gy daar maar in gevonden werd.
 Wannecr de Ziele is in lyden,
 Dan looptse wel na *Jesus* toe;
 Maar als het aardsch' haar kan verblyden,
 Dan is s' hem menigmaal al moe:
 Dan sal zy dickmaals zoo niet zoeken
 Na *Jesus*, haren Zielen-vrind!
 En gaan in d'alderchuyllste hoeken
 Haar's herten, tot dat zy hem vind,
 Al steekt s' haar *lamp* op, dat hy lichte,
 Sy vind nochtans haar Heere niet,
 Hy leyd op't kruys, en dit gewichte
 Behaagt de arme Ziel veels niet.

Cantic. 5. 8.

*Ik besweere u, gy dochters van Jerusalem; indien gy
 mynen Liefsten vind, wat zult gy hem aanseggen? dat
 ik krank ben van liefde.*

ZUCH-

ZUCHTINGEN.

AL waar ik zoek myn Ziels beminde,
 't Schynt dat gy nergens zyt te vinden,
 Ik zoek u in de morgen-stond,
 Maar ach! gy zyt dien ik niet vond.
 Ik zoek uw zelfs ter middernachte,
 Met droev' en bitterlyke klachten;
 Ik zoek u, als het sonne-licht
 Syn plaats voor 't naare duyster richt.
 Maar waar ik zoek, 't is al verlooren;
 Doet my doch uwe stem eens hooren,
 O Alderlieffste Zielen-vrind!
 Die my zoo teederlyk bemind,
 Laat eens uw Goddelijke straalen,
 Weêr in myn suchtend herte daalen.
 Komt weer ô Godt! myn heyl, en schild,
 Gy zyt die my behouden wilt:
 O zoetste leven, van myn leven!
 Kon ik my aan u overgeven
 Geheel en al, hoe dat het gaat,
 Dat was myn Ziele gantsch geen quaad.

Marc. 11. vers 24.

——— Daarom segge ik u, alle dingen die gy biddende
 begeert, geloof dat gy se ontfangen sult, ende sy sullen u
 geworden.

IX. Figuur.

*De Ziele, uit haar ruste gaande, zoekt al om
haar beminde.*

TErwyl ik u, mijn Lief, mijn hert, en teer be-
minde,
Myn Zielen troost, en vreugd, nu nergens weêr kan
vinden,
Soo moet ik van myn rust, en sien na *Jesus* uyt,
Of hy nog wel aanschouwt het lyden van zyn *Bruyt*.
Nu moet ik herwaarts gaan met overdroevig klagen,
En na myn Zielen-vrind, myn Bruydegom, gaan vra-
gen,
Geen vreugd zy my een vreugd, geen schepzel my
befind
Voor dat ik u, myn Lief, myn Heere, weder vind.
U moet ik hebben Heer! gy kond myn Ziel geneesen,
Vertoont uw lief gezicht, gelyk gy pleegt voor deesen.
Hem zoek ik waar ik gaa, naar *hem* vraag ik alleen,
Wie my ontmoeten mag, naar *hem*, en anders geen.
Maar wien ik vraag, of spreek, 't bescheid is altoos
dezen,
Wie hem wil treffen aan, moet noch wat verder wee-
zen.

G O D D E L Y K A N T W O O R D .

LUC. II. vers 9.

*Ende ik segge u-lieden, bidde, en u zal gegeven
worden; soeket, ende gy zult vinden; kloppet, en u zal
open gedaan worden.*

IX. Fi-

IX. Figuur.

Hoogl. 5. vers 5.

Ik stond op, om mijne Liefste open te doen: ende
 mijne handen drupten van Myrrhe, ende mijne
 vingers van vloeijende Myrrhe, op de handha-
 ven des flots.

*Ik wil opstien ende inder stat omme
 gaen opd' wycken en straten ende
 soecken dien myn Ziele bemint ick
 sochte hem doch ick en vande hem
 niet Cant. 3 2*

Psalm 10. vers 17.

Heere, gy hebt den wensch der zachtmoedigen
 gehoord: gy sult haar herte sterken! uwe ooren
 fullen opmerken.

Aanmerking op de IX. Figuur.

EN nu myn Ziele (die altoos iets lief heeft, ende eenig goed in het eene of ander voorwerp zoekt) en aan het vleesch overgelaaten wort, zoo loopt zy door de betoveringe des vleesches, tot het schepzel, om daar eenig goed in te zoeken. Want gelyk de geest tot Christus loopt, zoo loopt het vleesch tot het schepfel: Maar eylaas! de *Duive Christi* dus van haar Arke gevlooden zynde, (in haar gedachten en genegentheden) en vind geen ruste; want sy is van haar ruste gevlogen; en hoe kan zy dan ruste vinden als zy haar ruste verlaat! daarom steekt uwe hand uyt, *ô gy beminnaar der Zielen!* en neemt uw Bruid tot u in, die u al sugtende na-loopt, en seid in haar selven:

O Jesus Lief! myn Ziel-beminde!

Ach! zeg waar ik u doch zal vinden!

Ach! zeg het my doch liefste Heer:

Ik buig my zelve voor uw neer.

O Heere Jesu! vol Genaden,

Wilt gy myn arme Ziel versaden,

Myn hert, en Ziel verlangen zeer,

Tot dat ik uw aanschouw, *ô Heer!*

Pfal. 88. vers 14.

— *Maar ik Heere roepe tot u: ende myn gebed komt u voor in den morgenstond.*

ZUCH-

ZUCHTINGE

Over de IX. Figuur.

KEert weêr, keert weêr, ô Jêfus, myn beminde,
 En laat my niet alleenig hier bencên;
 Keert weêr, myn Lief, myn een'ge Ziels-beminde,
 Waar soud ik doch op deeze wereld heen?
 Wilt u aanschyn zoo vol beminnigheden,
 Niet al te lang verbergen voor uw kind;
 Doet in myn Ziel gevoelen steeds die vreedên
 Dewelk gy geeft aan die gy Heer bemind.
 Vergeeft ô Heer! myn traagheid in het goede,
 Waarom dat gy van my zyt afgekeerd;
 Geeft my een hert, dat ik my weder spoede
 Tot u myn Godt, die alle roem zyt waart.
 Ach! komt doch weer, en laat ik u aanschouwen,
 O Heeren Heer! volmaakt, en eeuwig goed,
 Myn Ziel die zal alleen op u vertrouwen,
 Wannêr als gy my met uw gunst ontmoet.

Spreuk. 13. vers 12.

De nytgestelde hoope die krenkt het herte, maar de begeerte die komt, is een boom des Levens.

X. Figuur.

*De Ziele haar beminde vindende daar zy alle
schepselen voor by was.*

SOo lang mijn Ziel noch eenigfins kon rusten,
Op 't trage bed der aardfche ydelheên,
En nam vermaak noch in des werelds lusten,
Doen ging mijn Lief, mijn *Jefus*, van mijn heen.
Doen moft ik als een arme duyve kirre
Die eenig dwaalt in 't naar, en duyft're woud,
En fmaken daar de bitterlijkfte mijrrhe,
Niet eens, maar lang, en dat zoo menigfout;
Maar doen ik was het aards gewoel ontvloden,
En dat geen menschen trooft my meerder by
kan ftaan,
Doen ik te lijken was by een der naarfte dooden,
Doen quamt gy onverwacht uw Lief geficht
opflaan.

Ik fey mijn liefste Lief, mijn *Jefus*, vol genade!
Zijt gy hier! ô mijn vriend! nu laat ik u niet gaan,
Nu moet gy mijne Ziel met uwe liefd' verfaaden,
Op dat ik eeuwiglyk, u Heer! mag kleven aan.
Och! dat geen aardfe lust my immer van u fcheide,
Ik ben u, en gy my! ô aangename dag!
Dat gy my zoo omhelst, dat doet mijn Ziel ver-
blijden,
O! dat het eeuwiglyk van uw gefchieden mag.

G O D D E L Y K A N T W O O R D .

Joan. 15. vers 9.

*Gelyckerwys de vader my lief gehad heeft, hebbe ik
ook u lief gehad; blyft in deze myne liefde.* X. Fi-

X. Figuur.

Cant. 4. vers 10.

Hoe schoon is uwe uitnemende liefde, myn Zuster, ô Bruid? hoe veel beter is uwe uitnemende liefde dan Wijn, ende de reuk uwer Olyen, dan alle speceryen.

*Hebt ghy niet gezien dien myn Siele be-
mint, daer ick hem een wey nigh voor by
was, daer vannt ick dien myn Siele be-
mint ick houde hem en wilde hem niet
Verlaten. Cant. 3. 4.*

Cap. 2. vers 16.

Mijn Liefste is mijn, ende ik ben zijn, die weydet
onder de Lelien.

Aanmerking op de X. Figuur.

O Edele Ziele, en word niet mismoedig, indien Christus altyd juyft niet en komt als gy wel denkt dat gy uwe Ziele bereid hebt, en dat gy het bedde der liefde voor hem gespreid hebt. Gy komt mogelyk te kort in die beqaamheid die gy meint te hebben, of die daar vereifcht word; want hy is een God *rein van oogen, die het quade niet kan aanschouwen*. Ende gy selfs, als gy u felven geens dings bewuft zyt, en zyt niet vry van onfuiverheid. Hy wil u mogelyk noch bequaamer gemaakt hebben tegen zyn komfte, door een naauwe doorfoeking van uw eigen finetten en onbequaamheid; ja hy wil dat gy altyd bereid en bequaam zyt tegen zyn komfte, fchoon hy ook niet en komt. Hy wil dat gy zo wel aangedaan en verciert sijt door 't geloove, als door de liefde; en hy wil u leeren, dat gy fijn liefde zo wel gelooft, en dat gy u daar zo wel ingeruft ftelt, wanneer gy die nieten gevoelt, als wanneer gyfe gevoelt: en dit is de grootfte eigenschap van het geloove, datze gelooft het gene zy niet en gevoelt.

Cant. 3. vers 11.

Gaat uit, ende aanschouwt, gy dochteren Zions, den Koning Salomon.

Op de X. Figuur.

SOo sprak de Bruyt van *Jesus* eer
 Na't zoeken van haar Zielsbeminden,
 Na't fuchten, klagen, na haar Heer!
 Die zy noch eyndelyk quam te vinden,
 Doen ik een weinig uyt het spoor
 Des werelds niethed was getreden,
 Doe quam mijn liefste Heer my voor,
 En gaf myn ziel sijn zoete vrede.
 Ik hield hem vast, dien Zielen-vrind;
 Hy kustte my met sijnen monde,
 Hy kustte my, zoo teer bemind,
 Dat ik als aan hem was gebonde.
 Nu moet gy niet weër van my gaan;
 Nu moet g'uw aanschyn niet verbergen;
 Maar doen my in uw liefde staan;
 Dat is 't, mijn Lief, dat ik uw verge:
 Dat noit des werelds ydelheid
 My van uw liefd' en gunste scheidt,
 Noch met al haar begeerlykheid,
 My eenigfins van u afleide.

Hoogel. 2. vers 8.

Dat is de stemme mijnes Liefften, siet hem, by komt.

XI. Figuur.

De Ziele den Heere aanhangende, en by blijvende in alle nooden.

NA dat ik u myn Lief, myn *Jefus*, heb gevonden,
 En gy myn zuchtend hert in liefde hebt gewonde,
 En hebt genadiglyk uw lieflyk aangesicht
 Na my, een nietig stof, in uwe gunst gericht,
 Soo heb ik niets te doen, noch nergens na te tragten,
 Als u te hangen aan, en op uw wil te wachten.
 Geen ongestuyme zee; geen onweer, nog gewoel,
 Sal my verschrikken *Heer!* zo lang ik u gevoel;
 En daarom waar gy gaat, ô Rotsteen van myn leven,
 In 't leven, of in dood, myn Ziel sal u aankleven:
 't Is alles maar gering, wat buyten ons bestryd,
 Zoo lang als gy ons Schilt, en Zielen-anker zyt,
 Wie u heeft, heeft genoeg, al had hy alle dagen
 Het swaarste kruys, en leet, aan lyf, en ziel, te dragen.

Hebreen 2. vers 11.

Want, ende by die Heiligt, ende sy die geheiligt worden, zyn alle uyt een: om welke oorfaake by hem niet en fchaamt haar broeders te noemen.

XI. Figuur.

Heb: 6. vers 19.

— Welke wy hebben als een anker der Ziele, het welk zeker en vast is, ende ingaat in het binnenste des voorhangfels.

Het is myn doet den Heere aen te hangen ende myn hoop op den Heere Gode te stellen. Psalm 72.

Psalm 73. vers 23.

Ik sal dan geduriglijk by u zyn; gy hebt myn rechterhand gevat; gy sult my leiden door uwen raad, ende daar naar sult gy my in heerlijkheid opneemen.

Aan-

Aanmerking op de XI. Figuur.

't **G**eeft aan de Ziel het zoetste leven,
 Wanneer zy Jefus aan mag kleven,
 Wanneer s' in kruiffen, en in fmert,
 Draagt Jefus altyd in haar hert,
 Dan kan zy fwarigheên verdragen,
 En uitftaan droev' en fware vlagen;
 Haar liefste, en beminde Vrind,
 Die is het welke haar befind,
 O zoetste Herder! wilt my leiden,
 Op dat ik nooit van u en fcheide:
 Zijt gy mijn God in alle nood,
 O Overwinnaar van de Dood!
 Wilt my door uwen Geest geleiden,
 Tot dat ik van der aard fal fcheiden:
 Mijn Ziel, laat die u kleven aan,
 Soo lang mijn oogen open ftaan,
 Gy fult my na uw welbehagen
 In kruis en lijden onderfchragen.
 't Geloove op u, ô mijn Heer!
 Drukt in mijn Ziel hoe langs hoe meer.

Pfalm 118. vers 21.

Ik fal u loven, om dat gy my verhoort hebt, ende my tot heil geweest zyt.

ZUCH-

ZUCHTINGEN

Op de XI. Figuur.

HOe goed is't my, ó God! steeds na by u te wesen,
 Gy kond alleen myn Ziel, ó Heer, te regt geneesen,
 By u is hulp en troost, als alles ons verlaat;
 Gelukkig het gemoed dat op u vast'lijk staat.
 O Grondvest van mijn hoop! vertrouwen in myn le-
 ven,

Wilt my doch nimmermeer verlaten noch begeven.
 U hangt myn Ziele aan, en kleeft u achter aan,
 Ach! laat my nimmermeer doch op myn selve staan.
 Al schoon de wereld raast, en dat de menschen woe-
 len,

Doet my, ó goedste Heer! ook uw genade voelen.
 Draagt gy my, ó myn Godt, ik ben een teder kind.
 Ei! toont my door uw Geest, dat gy my nog bemind:
 Op u rust al myn hoop, ó Anker myner Zielen!
 Doet my eens eeuwiglyk voor u gesicht neer knielen,
 Op dat uw groote naam, en eeuw'ge heerlijkheid,
 Mag door u schepsel eens volmaakt zyn uitgebreid.

Psalm 118. vers 6.

*De Heere is by my, ik en sal niet vreezen; wat zal
 my een mensche doen.*

XII. Figuur.

De Ziele, haar vermaak nemende aan haar gekruyften Liefhebber.

'**S**ou ongerymtheid zyn, en tegen aardfche faken,
Sich felven in d'ellend zyns Vriends te gaan ver-
maaken.

Maar gy myn Ziele-vriend, gy hebt myn door uw
dood

Verloft van veel ellend, van quelling, ende nood.
Gy hebt myn dorre ziel verfrist door al uw lyden,
Soo dat ik in uw kracht, bestaan kan, ende ftryden.

O Friffe levens boom! wat vind ik u niet zoet?

Terwijl ik u op reys, na 't Vaderland ontmoet.

Laat myn nu eenmaal toe, (gy die my eertyds kusten)
Dat ik my met vermaak mag onder u verlusten,

En sien de dierbaarheid van u gestorte bloed,

Het welk myn arme ziel verquikt, en myn gemoet.

U lyden zy myn trooft, daar in bestaat myn leven:

Geeft Liefste, dat ik my geheel mag aan u geven.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Joh. 6. vers 40.

*Ende dit is de wille des geenen die my gefonden heeft,
dat een ygelyk die den Soone aanschouwt, ende in hem ge-
looft, het eeuwige leven hebbe: ende ik sal hem opwekken
ten uytersten dage.*

XII. Figuur.

Openbaring 2. vers 7.

Die ooren heeft, die hoore wat de Geest tot de Gemeente segt; die overwind, ik sal hem geven te ecten van den Boom des Levens, die in het midden van het Paradys Gods is.

*Ick sitte onder de Schaduwe diens
ick begeere Cant. 2. 3.*

Psalms 91. vers 1.

Die in de schuytplaats des Alderhoogsten is geseten, die sal vernachten in de schaduwe des Almachtigen.

Aanmerking op de XII. Figuur.

IN dien gy met dien getrouwen Minnaar van God, *David*, kond teggen, wiens herte na het herte van syn God was, *myne oogen syn geduriglyk op den Heere*, so sult gy niet alleen maken dat hy komt, maar gy sult hem beletten van weg te gaan: u herte zal hem bewaaken, en bewaren, en vast houden; want, waar hy soo bewaakt, en vast gehouden word, daar wil hy gewillig verblijven.

Gy sult u verlustigen in den Almachtigen; want onder syn schaduwe te sitten verquikt een vermoeide Ziele; De ziele wanneer die haar verlustigen kan in het lyden van haar beminde, is al ver gekomen, als sy Jesum Christum, en die gekruyft, kan stellen tot haar eenig vermaak en vreugde, ja als sy roemen kan in het kruyce Christi; maar eer wy zo verre komen, zo was het noodzakelyk, in de ondervinding te staan van den Apostel, waar hy elders seyde: *ik ben der wereld gekruyft: ik leve, maar niet meer ik; en het geene ik in den vleesche leve: dat leve ik door 't gelove des Zoons Godts, die my heeft lief gehad, en sijn selven voor my heeft overgegeven*, Gal. 2. vers 20. indien wy met Christo gestorven zyn; 't is zekerlyk dat wy ook met hem fullen leven.

Phil. 2. vers 8.

Ende in de gedaante gevonden als een mensche, heeft hy hem selven vernedert, gehoorsaam zynde tot de dood, ja den dood des kruyses.

Tweede

Tweede Aanmerking op de XII. Figuur.

UW lijden, en u kruys, ô Heere!
 Dat doet mijn ziel inwendig leere!
 Ik merk daar in hoe overgroot
 Mijn sonden sijn, zelfs tot 'er dood,
 Indien gy niet en had geleeden!
 Waar sou myn ziele heen gaan treden?
 Waar soud' ik my verbergen gaan?
 Die vol van schulden voor u staan.
 O goedste Vader! vol ontfermen,
 Gy hebt uw eeuwiglijke ernen
 In veel genade uytgebreid,
 Den rijkdom van uw goedigheid;
 Gy hebt, wie kan die liefd' doorgronden?
 Uw een'ge Soone neer gefonden
 Om d'arme zondaars, hoeft, voor hoeft,
 Te helpen, als hy maar gelooft.
 O Rykdom van uw liefd' geschonken!
 Geeft my die innerlijke vonken
 Van uwen Geest, ô schoonste Vrind!
 Op dat mijn ziel u eeuwig mind.

Rom. 5. 6. tot 8.

Want Christus, als wy noch krachteloos waaren, is te zyner tijdt voor de goddeloose gestorven. Want naauwlijk sal iemand voor eenen rechtvaardigen sterven: want voor den goeden sal iemand mogelijk bestaante sterven.

XII. Figuur.

*De Ziele geen vermaak buyten God willende
noch konnende aannemen.*

NA dat ik in u kruys, en in u bitter lyden,
Eens smaak gevonden heb, hoe zoud' ik my ver-
blyden
Met iets dat 's werlds is? hoe zoud ik hier voortaan
Nog eenig aardfche vreugd verganklyk nemen aan?
Neen, neen, my kan geen luyt, geen fangen meer ver-
maaken,
Niets dat ter wereld is, kan my het herte raaken;
Hoe fchoon het my voor koomt, gy zyt alleen myn
vreugd,
Waar in dat fich myn ziel op 't alderhoogft verheugt.
Uw vreugde, is myn vreugd, die moet myn ziel ver-
blyden,
En gy moet door uw Geest geftradiglijk my leiden.
Gy zyt alleen myn luft, als ik u missen moet,
So is't dog niet met al wat vriendschap men my doet;
Maar als ik u naar wensch genieten fal hier boven,
Dan zal ik eerst u naam met gantsch myn herte loven.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

I Corinth. 6. vers 17.

— *Maar die den Heere aanhangt, is een geest met
hem.*

XIII. Figuur.

Coll. 3. vers 1.

Indien gy dan met Christo opgewekt zyt , zoo zoekt de dingen die boven zyn , daar Christus is zittende aan de regterhand Godts.

*Hoe zouden wy des Heeren liet-
singen in vreemde landen Psalm 137.*

Psalm 19. vers 14.

Ik ben vrolyker in den weg uwer getuygenisse , als over allen rykdom.

Aanmerking op de XIII. Figuur.

DAn moet al 't aardfch vermaak verdwijnen,
 Gelijk het duyfter voor het licht,
 Wanneer dien *fon* ons komt befchijnen,
 En toont fijn lieflyk aangezicht.
 Dan kan de ziel geen vreugd erlangen,
 In al het geen fy fiet, of hoort,
 Sy moet daar *Jefus* in ontfangen,
 En hooren ook fijn ftem, en woord.
 Waarom foud' hy het ook niet foeken
 In hem, alleen, dat zalig goed?
 In hem, die ons bevryd van vloeken,
 Alleenig door zyn koft'lyk bloed.
 In u is al mijn ziels verblyde,
 In u fchep ik mijn zielen luft,
 In u, gy, die my fteeds geleyde,
 O *Licht!* mijns ziels, mijns herten ruft!

Zach 10. vers 12.

Ende ik falfse fterken in den Heere, onde in zynen name fullen fy wandelen, fpreekt de Heere.

Over de XIV. Figuur.

Geeft aan een Ziel vry alle zaaken
 Van 't kost'lijkst dat 'er is op aard,
 Het sal hem in het minst vermaaken,
 Indien zyn Liefste hem is waard.
 Wat vraagt hy na des werlds schatten?
 Wat geeft hy om haar lust, en vreugd?
 Als hy maar *Jesus* aan kan vatten,
 En zijn steeds in zyn Godt verheugd.
 Laat singen, springen, en verblyden
 Haar in een ydel aard'sche niet,
 Dewelke sien maar op dees tyden,
 Maar niet, op 't geen namaals geschied.
 De schoonst' en dierb're aard'sche weelden,
 't Moet al verwelken en vergaan,
 Hoe schoon sy ook het herte streelde,
 Daar is doch niets met allen aan.
 Aan U, en in U, Vriend der Zielen!
 Daar vind ik mijn vermaak, en lust!
 Voor u is 't dat ik neder-kniele,
 Zyt gy myn vreugd, myn licht, myn rust!

Phil. 3. vers 8.

*Ja gewisselyk ik achte ook alle dingen schade te zyn,
 om de uitnemenheid der kennisse Christi Jesu myns Hee-
 ren, om wiens wille ik alles schade gerekent hebbe, en
 achte die drek te zyn, op dat ik Christum moge gewin-
 nen.*

XIV. Figuur.

*De Ziele haar spiegelende aan de wet Gods,
wenscht de selve volmaakt gelyk te zyn.*

GY die myn herte kent, δ groote Zielen Herder!
Ik koom weêr tot u, verbergt uw dog niet verder;
Ziet hier daar is myn hert, δ liefste Zielen vrintd!
Ai reinigt het van 't quaad, dat gy in 't selfde vind;
Ach! dat gy 't met uw liefd' vervullen woud, δ Heere!
Op dat ik meer, en meer my kon tot uwaarts keere.
Ay dat gy met uw geest (dat kostelyk penceel)
Afbeeldc in myn hert, uw Wil, en Wet geheel,
Op dat ik door uw liefd', bevrydt van myne sonden,
Mogt in den laatsten dag onstraflyk zyn bevonden,
Dien dag, waar in de Ziel aanschouwen sal hoe
schoon,
Hoe heerlyk *Jesus* is, des Vaders lieven soon.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Jesai. 62. vers 11. 12.

*Siet, de Heere heeft doen hooren, aan het eynde der
aarde, seg get der dochter Zions, ziet, zyn loon is mes
hem, en zyn arbejts loon voor zyn aangesichte, en sy sul-
lense noemen het heylige volk, de verlosste des Heeren:
ende gy sult genoemt werden de Gefochte, de Stadt die
niet verlaten is.*

XIV. Figuur.

Psalm 26. vers 2.

Proeft my Heere, en verloekt my; toetst myne
nieren, en myn herte.

*Och dat myn hart onbesmettelijk
ware in uwe gerechtigheden op dat
ick niet beschaemden werde wan
neer in uwe wet sie Psalm 139*

Psalm 139. vers 23.

Doorgrond my, ô God, ende kent myn herte:
beproeft my, ende kent myne gedachten, en-
de siet, of by my een schadelyke weg zy: en-
de leid my op den eeuwigen weg.

Aanmerking op de XIV. Figuur.

MYn hert dat is alleen voor u,
 O lieve *Jesus*, myn beminde;
 Geeft dat ik doch de wereld schuw,
 Met al haar yd'le dwase vrinden,
 Gy zyt alleen 't volmaakte goed!
 Waar sou de Ziel sich in vermaken?
 In u, in u is alle soet,
 Gy zyt ver boven alle zaaken.
 Leert door uw Geest myn meer, en meer,
 Uw Wil, uw Wet, en uw Geboden,
 Op dat ik uit die heil'ge Leer
 Kan leeren hoe mijn zelfs te dooden.
 Och! dat gy alderlieffte Vriend,
 Mijn wegen wildet tot u richten,
 En dat gy, die gy soo bemind,
 Woud' toonen weer uw aangesichte.
 Geeft my u licht, en waarheid, Heer!
 Ja, geeft dat my die doch geleiden,
 Op dat ik sterkte, meer, en meer
 Kan hebben, om voor u te stryden.

Psalm 119. vers 7.

Ik zal u looven in oprechtheid des herten, als ik de rechten uwer gerechtigheid geleerd sal hebben.

ZUCH-

ZUCHTINGEN.

O Goedste Heer! wilt my versterken,
In al ellend en nood.

Doet gy my op myn herte merken
Dat boos is, en soo snood.

Ik leg het dickmaals voor u neder
O teed' re Zielen Vrindt!

Ai! reinigt het; en brengt het weder
In 't geen dat gy bemind.

Prent uwe Wet (in alle deelen)
Volmaakt, en over-goed,

Doch, in mijn hert, en dat geheel, en
Ja, Heer! in mijn gemoed.

Ik weet als ik mijn selfs bemerkte,
Soo ben ik min als *niet*.

Ay wilt daarom myn Ziele sterken
In lyden en verdriet.

Pfal. 119. vers 41.

— *Dat my uwe goedertierenheden overkomen, ô Heere!
u heyl na uwe toefegginge.*

XV. Figuur.

*De Ziele vreesende voor haar selven, zoekt
haar troost alleen by den Heere.*

AL schoon gy met u gunst, en duysenden weldaaden
Myn arme nietig stof hebt willen beg'naaden,
Soo schroom ik evenwel voor al dat werlds is,
Terwyl myn ziel aanmerkt haar groote duysternis.
Myn ziel die is ontstelt, myn uysterlyke leeden
Die zyn verschrikt, verbaast, van Satans listigheden;
Want alles wat'er is in 's werlds ommekring,
Dat is voor my ô Heer! niet als een nietig ding.
O ydele nietigheid, die niet heeft ondervonden
Wat dat gy zyt in waard', wat doet hy niet al zonden?
O water-bel! ô rook! ô licht vergaande niet!
Hoe wel is hy gefind die uwe dwaasheyd vlied!
Daarom myn liefste Godt! gy Sonne van myn Iceven!
Wilt my uw kracht, en sterkt gestadiglyken geven,
Op dat de ydelheid van al het aardfche goed,
Geen ruste in my heeft, noch huysvest in 't gemoet.

Job 7. vers 1. &c.

*Heeft niet de mensche eenen stryd op der aarden? en-
de zyn zyne dagen niet als de dagen eens dag-looners?*

XV. Figuur.

Psalm 60. vers 13.

Geest gy ons hulpe uit de benautheid : want
 's menschen heil is ydelheid.

*Went doch mine oogen wegh op
 dat ick de Eydellheit niet en sie
 Psalm 119*

Psalm 89. vers 19.

— Want onzen schild is van den Heere : ende
 onsen Koning van den Heiligen Israëls.

Aan-

Aanmerking op de XV. Figuur.

HOe moet ik staag myn selfs verbeelden
 Dat ik niet ben als Ydelheid !
 Ja Niet, al had ik al de weelde
 Die d' aard heeft voor de mensch bereid,
 Wat kan 't my helpen, en vernoegen,
 Als ik myn God niet aan en kleef?
 Het zou sich eveneens zoo voegen,
 Gelyk het water in een Seef.
 O gy myn God! myn trouwe leider!
 Ach! sterkt myn Ziel in alle nood,
 Gy zyt myn Heil, en Ziel-bevryder,
 Ja tegen Zond, de Hel, en Dood.
 U aan te kleven is myn leven;
 Want al 't geen in de wereld is,
 Dat kan myn geen vernoeging geven,
 Gy zyt myn Schild, en Troost gewis.

1 Timoth. 6. vers 11.

*Maar gy, ô mensche Godts, vlied dese dingen: en-
 de jaagt na gerechtigheid, Godsaligheid, Geloove, Lief-
 de, Lydsaamheid, Sachtmoedigheid.*

ZUCH-

ZUCHTINGE

Over de XV. Figuur.

Wanneer de wereld met haar boelen,
 Myn'boose hert, en 't geen is quaad,
 Begint op 't allerhoogst te woelen,
 Soo zyt gy Heer myn toeverlaat.
 Myn Schild zyt gy, voor al myn sonden,
 Myn Rotsitcen, en myn Vastigheid,
 Wie kan uw liefde recht doorgronden?
 O Eeuw'ge Algenoegzaamheid!
 't Volmaakte zyt gy Heer volkomen!
 Daar is geen grond te vinden aan;
 Ach! laat uit uwe saal'ge stroomen
 Een golfje van uw liefde gaan!
 Een drop van uwe Heil-genade,
 Versterkt de Ziel met meerder kracht,
 Al kon sy sich met all's verfaaden,
 't Geen dat de wereld ooit voortbracht.

2 Timoth. 1. vers 12.

— Om welke oorsake ik ook dese dingen lyde, maar en worde niet beschaamt. Want ik weet wien ik geloofst hebbe, ende ik ben verzekert dat hy machtig is, myn pand by hem weg gelegd, te bewaren.

D It's 't einde van het Tweede Deel,
 Het Derde, zoo is 't in 't geheel,
 Sal, zoo 't den Heer wil geven,
 Noch werden voortgeschreven.

O leider van der Zielen kracht,
 Van u is 't dat ons alle macht
 En wysheid werd geschonken,
 Die gy ook moet ontfonken.

Want zonder u te doen, is niet.
 Gy zyt Heer, waar op alles fiet.
 Het Eeuwig Zielen-leven,
 Wilt gy ons dat steeds geven.

GODDELYKE
LIEFDE-VLAMMEN,

Ofte de

BRAND-OFFERHANDE,

Eens

LIEFHEBBENDE ZIELE,

Verbeeld in

XV. ZINNEBEELDEN,

Met haare Aanmerckingen.

III. DEEL.

en het Laatste.

I. Figuur.

Een Ziele, daar de Goddelijke Liefde's menschen natuur begint aan te tasten.

Voor 't aardisch vernuft schynt dit wel droomen,

Hoe dat een Ziel soo ver kan koomen,

Dat zy, als met een Hemel-gloet,

Ontfangt haar God in haar gemoed.

Hier moet de Letter-wijsheid swichten,

't Is God die 't herte komt verlichten,

En dan is 't dat men merkt, hoe schoon

Des *Vaders* liefd' is in zyn *Soon*.

Daarom gy *maagden* en beminden,

Of, die ik liefst op d'aard kan vinden,

Ik word gewaar, dat vrees'lyk druk

Geeft my het aldergrootst Geluk.

Wat vloeyd hier uyt een groot vernoegen?

De Ziel wil sich na *Jesus* voegen,

s' Is dood van al dat werlds hier,

Als hy in haar heeft maar 't gebiet.

Maar ach! had gy het ondervonden

De liefde die myn Ziele wonden,

Soo zoudt gy weezen, in uw oog,

Het minsten niet, en 't hert om hoog.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Ephes. 5. vers 1.

Zyt dan navolgers Godts, als geliefde kinderen en wandelt inde liefde &c.

I. Figuur.

Cantic. 6. vers 9.

Een Eenige is myn Duyve . myn Volmaakte, de eenige
 haars moeders , zy is de suyvere der geener die haar
 gebaart heeft : als de dochters haar sien, soo sullen sy
 haar wel geluck salig roemen , de koninginnen , ende
 de by wyven , ende sullen se pryfen.

*Ik besweere u Dochteren van Jerusa-
 lem ghy myn Lieffte siet dat ghy hem
 Verkondiget dat ick van synre Lieffte
 kerstuck ben Cant. 5. 8*

Cant. 6. vers 1.

Waar is u liefste henen gegaan, ò gy schoonste onder de
 wyven? waar henen heeft uw liefste het aangesigte
 gewend, op dat wy hem met u soeken?

Aanmerking op de I. Figuur.

DAn ſchynt de Ziel van liefd' te ſterven,
Wanneer zy God in haar komt erven.

Wanneer de wereld door Gods Geest,
Wert overwonnen, en bedeeft.

Dan wil de Ziel haar ſelven geven

Aan God, dat een'ge zaal'ge leven!

Het vleefch moet voort, en Godt in haar,

Och! dat het doch ſoo in my waar.

Laat doch uw Geest, myn liefſte Heere!

Myn Geest, myn krachten vry verteeren,

Uw liefd', en uw gedachtenis,

Myn levens vreugd, en blydſchap is.

Verwint, vervoert vry al myn krachten,

't Sy daaghs, of in de duyſt're nachten,

Die krankheid is niet totter dood;

Al leyd het lichaam ſwaare nood.

Een antwoord uyt U mond gegeven,

Dat doet de Ziele weêr herleven.

Pſalm 16. vers 5.

*De Heere is het deel myner erve, ende myns bekers:
gy onderhoudt myn lot.*

ZUCH-

ZUCHTINGE

Over de I. Figuur.

NA dat gy my hebt met uw liefd' ontsteken,
En myn doen sien myns hertens snoo gebre-
ken,

Soo is myn Ziel op u alsoo geset,

Dat zy in niets ter wereld lust, en het.

O zaal'ge Zee! van onbevatb're goedheid!

Gy zyt de Ziel de aldersoetste soetheid!

U onbegryplyk, en verheerlykt gesicht

Kent die alleen, die 't licht fiet in uw licht!

Dan quynt het vleesch voor deese schoone stralen,

Als Jesus komt de Ziele soo onthalen,

Dan is 't als dood; ten beste krank van min,

Als God alsoo komt tot 'er Ziele in.

Wat is het schoon dees siekte te verdragen?

Daarom seg vry, myn Vrienden, en myn Magen;

Ja seg myn Lief, myn Troost, myn Toever-

laat,

Dat hy my vry wat in dees siekte laat.

Psalms 92. vers 6.

*O Heere, seer groot zyn uwe werken! zeer diepe
uwe gedachten.*

II. Figuur.

*Een Ziele daar de menschelijke natuur voor
de Goddelijke is beswijkende.*

O Gy myn Zielen-vriend ! myn heil , myn
troost , en vreugd ,
Waar in myn swacke ziel , gestadig sig verheugt ,
Komt ondersteut myn Ziel , houd in myn vlugtig
leven
Met allerleye reuk die uwen Hof komt geven.
Met uwe liefdens reuk , de welk de ziel geniet ,
Wanneer zy door 't geloof , uw schoonste
schoonheid ziet !
Geen uiterlyke troost , geen liefd' , van vriend ,
noch Magen ,
Die kunnen my , hoe schoon ooit alderminst beha-
gen ;
In 't kort , al 't geen in 't oog beminnelyk kan
zyn ,
Dat is my tot verdriet , tot last , en sware pyn ,
Gy hebt myn Ziel doorwond , gy moet my weer
genesen ,
Geen ander medecyn kan my tot sterkte wesen.

G O D D E L Y K A N T W O O R D .

Psal. 89: vers 16.

*Welgeluksalig is het volk , welk het geklank kent : ó
Heere , zy sullen in het licht uwes aanschyns wandelen.*

II. Fi-

II. Figuur.

Pfalm 54. vers 6.

Siet, God is myn een helper : de Heere is onder
de geene die myn ziele ondersteunen.

*Verquickt myn met bloemen ende
onderstut mi met Granaten want
ick besmycke van Liefde Cant. 2.*

Cantic. 2. vers 5.

Ondersteunt gy lieden my met de flesschen ; ver-
sterkt my met de Appelen ; want ik ben krank
van liefde.

Aanmerking op de II. Figuur.

O Soetste siekte, en krankheid tot der dood,
 Ach! dat de Ziel geduurig uw genood!
 Hoe salig was die Ziel dan in dit leven,
 Als God die slaauwt, en siekte quam te geven,
 Dees' krankheid kan de Ziel op 't hoogst behagen,
 Door dien haar V yand 't vlees wert daar door neêr
 geslagen.
 Sy wenst ook anders niet, het is haar swaarste
 pyn,
 Dat haar verdorven vleesch, nog niet heel dood
 kan zyn;
 Uw liefd' heeft my verflaauwt, ach! wilt my on-
 dersteunen,
 Op dat ik op uw liefd', en u genade leune.
 Myn vlees, en hert beswykt, ô God! myn
 Eenig goed!
 Komt my met uwe gunst, en liefde te gemoet.
 Verquikt uw *sels* in my, uw *geest*, daar ik door
 leeuve,
 Laat die my oyt, of noyt, ja, nimmermeer be-
 geven.

Coloff. 1. vers 27.

*Aan wien God heeft willen bekend maken, welke
 daer zy de Rykdom der Heerlykheid deser verborgent-
 heid onder de Heidenen, welke is Christus onder u, de
 hoope des Heerlykheid.*

Over

Over de II. Figuur.

Z A N G.

A Ch! myn liefste Heer! myn kragten die vergaan;
 Wyl gy my met u liefd' en gunstkomt by te staan,
 Wyl gy de Ziel verquikt met duysende weldaden!
 En my doet smaaken Heer! uw rykdom van genaden!

Doet my uw goedste goed,
 Steedts voelen in 't gemoed;

Laat in die dood myn leven

Maar zyn, 't en kan geen quaad,

Die slagen die gy slaat,

Kan my meer sterkte geven.

Daarom myn Lief, myn Jesus, hoog in waard!

Strooit uwe geur van liefde op der aard;

Die schoonste geur van Hemel-Hoffe bloemen!

Die van geen mensch op aard recht zyn te roemen,

Maakt my door liefde krank,

Ja, door die liefde dwank,

Doet my vry nederfygen,

Die laauwte aan 't gemoed,

Is als den honing soet.

Wie sou daar na niet hygen?

Cant. 5. vers 16.

Sijn gehemelte is enkele soetigheid, en al wat aan hem is, is gantsch begeerlyk: sulc een is myn Liefste, ja sulc een is myn vriend; gy dochters van Jerusaleem.

II. Figuur.

Een Ziele, daar de werkinge der reyne Goddelyke Liefde, als een nieuwen dageraad begint aan te breken.

SO lang de eygenlied' noch rust in's menschen herte,
Dat is voor haren vrind, en voor haar selve smerte;
Want eygenliedde, is geen liefde die den Heer
Behaagde oyt, of noyt, ja immers nimmermeer.

Maar als de Ziel haar liefd' aan Jesus heeft gegeven,
Soo sal de eygenlied' al werden weg gedreven.

Dat is eerst regte liefd' aldus te sijn gefind,

Dat men hem selve niet, maar het geliefde mind.

Myn Lief heeft soo gedaan, om voor myn heil te werken,

Heeft hy hem niet ontzien, den bitt're dood te sterven.

Dus heb ik hem weer lief uyt mynes herten grond,

Dat ik voor hem alleen wou sterven t'aller stond.

Hy meent my, en ik hem; hy kroont myn hoofft met vrede.

En ik hem wederom: wat hy doet, doen ik meede.

Nu houd myn lyden op, daar is aan ons niet meer,

Als enkel vreed' en vreugt te speuren immermeer.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Cant. 2. vers 11. 12.

*Want siet de winter is verby, de plas-regen is over,
hy is overgegaan, de bloemen werden gesien in den lande,
de sang-tyd genaakt; en de stemme der Tortelduyve
wart gehoort in onsen lande.*

III. Fi-

III. Figuur.

Psalm 97. vers 12.

Gy rechtvaardige, verblyd u in den Heere. ende
spreekt lof ter gedachtenisse zynere heiligheid.

*Myn vriend is myn ewick beyden
die onder den Roosfen werd' wt dat
den dach coel werde ende Scha:
droyen Wycken. Cant. 2. 16.*

Psalm 91. vers 4.

Hy sal u decken met zyne vlerken, ende onder sij-
ne vleugelen sult gy vertrouwen: sijne waar-
heid is een rondasse ende beukelaar.

Aan.

Aanmerking op de III. Figuur.

E En Eenig, is myns Ziels beminde,
 In Hem kan ik nu vreugde vinden,
 In Hem, die nu myn eigen is.
 O zaalige verbintenis!
 Met Hem in liefde te verkeeren,
 Van Hem inwendiglyk te leeren,
 Dat geeft myn Ziel de grootste vreugd.
 Als iets dat ooit myn hert verheugd.
 Laat vry de wereld sich vertoonen
 Met Scepter, en fyn goude Kroonen,
 Met Diamanten, groot van waard.
 Dit alles is maar flyk en aard.
 Maar als myn Lief door zyn genade,
 Myn Ziel doet in zyn liefde baaden,
 Dan ben ik met meer eer gekroont,
 Dan eenig Vorst die d'aard bewoont.

Pfalm 34. vers 5.

*Ik hebbe den Heere gefocht, ende hy heeft my geant-
 woord, ende my uit alle myne vreesse gereddet.*

Tweeds

Tweede Aanmerking op de

III. Figuur.

DE Ziel die kan iets ondervinden,
 Dat nooit de wereld eens befinden,
 Dat is, als hy op d'aard' noch leeft,
 Dat God sich aan zyn Ziele geeft,
 Dat Jesus Christus d'aller-schoone!
 Komt met zyn Geest de Ziel bewoone,
 En maakt sich selfs daar openbaar,
 Wat vreugde denkt gy, is dan daar?
 Als Jesus foo komt lieve vrienden,
 Dan moet, al wat gy ooit befinde,
 Verdwynen, en vergaan tot niet,
 Soo lang gy dese schoonheyt fiet.
 O schoonste Son! van veel vermaaken,
 De Ziele moet wel na u haken,
 Want alles wat sy heeft, of fiet,
 Dat is voor haar maar enkel niet.

Pfalm 36. vers 8.

Hoe dierbaar is uwe goedertierenheid, ô Godt! die de menschen kinderen onder de schaduw uwer vleugelen toevlucht nemen.

IV. Fi-

IV. Figuur.

*Een Ziele, door de Liefde Godts soo geraakt,
dat zy haar altoos tot Godt keerende, op
Hem alleen in alle dingen ziende.*

't **W**As eerst nog dat myn hert sich op het aardfch
verliet,

En dat ik niet en zag, hoe ydel, en hoe niet
Dat al haar fchoonheyd was! maar nu zie ik *geringe*,
Dat al het werelds is, niet dan maar ydele dingen.

O fchoonfte fchoonheyd! ô eeuwig falig licht!

Soo vind myn Ziel geen vreugd dan in u aangesicht.
Tot u ben ik gekeert in al myn doen en laaten,

En gy weerom tot my, met liefd' in volle maaten;

Gy wyft my aan den tyd, de maat, en 't regt befcheyd
Van alles wat voor u, bestaat in eeuwigheyd.

Als ik u niet geniet, soo fluyt myn hert van binnen,
Om dat ik u myn God, foek boven al te minnen.

Ik derfgantsch niet bestaan, als fonder u myn Heer,
Uw licht, en leven is 't, waar in 'k my wend, of keer.

Uw lieflyk geficht, en hemel-foete ftraalen,

Daar kan alleen myn Ziel, fich in zyn adem halen;

Want al wat gy niet doet, of werkt, myn *Zielenwint*,

Daar is 't dat myn gemoed, gantsch geen vermaak
in vind.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Joan. 12. vers 36.

*Terwyle gy het licht hebt, gelooft in het licht, op dat
gy kinderen des lichts moogt zyn.*

IV. Fi-

IV. Figuur.

Psalms 36. vers 10.

In u licht sien wy het licht.

*Mijn Vriendt is myne ende hy
houdet hem tot my. Cant. 7. 10.**Psalms 62. vers 8.*In God is myn Heil, en myn Eere, de Rotssteen
myner sterkte, myne toevlucht is in God.

L

Aan-

Aanmerking op de IV. Figuur.

O Gy Fonteyne der Eeuwige Liefde, en van oneindige barmhertigheden, die nimmermeer ophoud over ons uyt te vloeyen, maar altoos uitgebreid blyft voor de geene die tot u naderen. Och datse alle tot u inkeerden, en aten van de spyzen van uwe tafel, wylze zoet zyn; want daar en is geen dood noch bitterheid mede gemengt, ô gy alderschoonste en lieftelykste spyze, welke maar alleen voor de Ziele is. Voed myn Ziele met u licht, en kracht, dat is alleen de waare en rechte spyze, die de ziele kan versterken; ja zoo versterken, dat zy u, ô Heere, kan smaken en proeven in alle uwe wonderheden. Wie kan uwe liefde beschryven, of wie is 'er bequaam onder de stervelingen, of slechts maar een schets daar van te ontwerpen? onmogelyk is het, beminde Heere, na waerde uit te drucken de minste schaduwe van uwe heerlyke en Goddelyke Liefdens! Straalt, Sonne der gerechtigheid, na het Kompas myner Ziele, op dat de punt altyd sich na u mag wenden. Bestraalt de Sonne van myn herte met uw Eeuwig Godlyk licht, op dat het sich altyd na u kan keeren, en dat al het wereldse daar door mag verteert werden, dan zal het ware Goddelyk beeld in my gevonden zyn; want geen Ziele heeft rust, noch troost hier beneden, voor datze uw licht siet in

uw

uw licht; dat is, voor datze kan ondervinden dat gy in haar blyvende, en in haar wil woonende zyn. O dat ik u zoo mochte genieten! dat ik u al zugtende, en verlangende, in myn Ziele konde gewaar werden.

O Ziele! hier ter neêrgebogen

In 't duister, zonder Jesus licht!

Slaat op doch eens uw swacke oogen,

En fiet dat alderschoonst' gesicht,

Vol liefd' en teerheid, en genaden,

Voor 't arme schepsel hier beneên,

Hy wil u met sijn gunst verzaaden,

Als gy maar nu tot hem wilt treên.

Treed aan, tred aan, gy afgesworve,

En geeft u selts aan hem alleen,

Ach! waart gy aan u selts gestorven,

Gy liefde *Hem*, en anders geen.

Joan. 1. vers 4.

— *In het selve was het leven, ende het leven was het licht der menschen.*

V. Figuur.

*Een Ziele, als wasch voor de Zonne van Jesu
liefde versmeltende.*

O Heer! hoe is uw woord soo kragtig, lief, en foet,
Dat wie het maar eens hoort, noodzaaklyk lie-
ven moet.

Al wat ik hooren mogt door Eng'len, en Propheten,
Van Liefde, en Geloof, bragt wel in my het weten,
Maar niet het wesen selfs der liefde; 'k bleef altoos,
Hoe seer ik my verpynd', al even liefdeloos:
Maar nu gy met u woord, door 's herten grond door-
brooken,

Eens waarlyk tot myn Ziel inwendig hebt gesproken,
Nu smelt myn hert van liefd', en werd soo sagt en
mild,

Dat het sig neygen laat, waar toe gy 't hebben wilt.
Tot u neygt het sig Heer! om dat gy t'allen tyden
De Ziel genegen zyt, en stadig wilt verblyden;
Want by u is het licht, der Zielen levens Zon!
Geluckig was die Ziel, die maar sijn selfs verwon.

GODDELYK ANTWOORD.

Joan. 6. vers 63.

*De Geest is het die levendig maakt: het vleesch en is
niet nut, de woorden die ik tot u spreke, zyn geest ons
leven.*

V. Figuur.

Psalm 29. vers 11.

De Heere sal sijnen volke sterkte geven; de Heere
sal sijn volk zegenen met vrede.

*Myn Ziel is gesmolten met dat
myn Beminde gesproken heeft
Cant. 3.*

Psalm 28. vers 7.

De Heere is myn sterkte, ende myn schild, op
hem heeft myn herte vertrouwt, ende ik ben
geholpen; dies springt myn herte van vreug-
de, ende ik sal hem met myn gesang loven.

L 3

Aan-

Aanmerking op de V. Figuur.

UW levend woord, vol Goddelyke stralen,
 Dat kan de Ziel alleeniglyk onthaalen,
 Dan gaat de Ziel, verlichtet door Godts Geest,
 Met Jesus selfs op 't heerelykst ter feest.
 O soete vlam! wie kan uw kracht uitdrucken?
 Gy doet de Ziel als van haar selfs verrucken,
 Soo datte schynt 't geen datse noch niet is,
 Om datse heel in u versonken is.
 O soete vlam, hoe kan u vuur doorblaaken:
 Wat heeft een Ziel een overzoet vermaaken,
 Als sy gevoelt, (hoewel het vleesch het deert)
 Dat sy geheel werd door uw vuur verteert.
 Dan smelt de Ziel, en werd door dese vonken,
 En vlammen van haar schoonste Heere, dronken,
 Dan wil sy niet genieten als haar Heer,
 Haar Lief, haar Troost, haar een'ge Zielen eer.

Psal 97. vers 11.

Het licht is voor den rechtvaardigen gezaait, ende vrolijkheid voor de oprechte van berten.

Twecds

Tweede Aanmerking op de

V. Figuur.

H Et licht van uw genade,
Dat kan de Ziel verzaaden,

O Zions Bruidegom!

Gy zyt zoo wellekom.

Uw vlammen die doordringen

De Ziel, en alle dingen

Wat dat men schat op aard,

Is daar doch niet by waard.

In u is 't eenig leven,

Gy kond de ziel maar geven,

Waar in zy is geruft.

O Jesu, Zielen-lust!

Geen schepsel kan waardenen,

Hoe dierbaar gy zyt Heere,

Voor dat hy smaakt hoe goed

Gy zyt voor het gemoed.

Psal. 34. vers 9.

*Smaakt ende siet dat de Heere goed is: welgeluksalig
is de man die op den Heere vertrouwt.*

VI. Figuur.

Een Ziele door de Goddelyke liefde boven de wereld verheven.

UW gunst, en lieflykheid, δ gy myn Zielenvrind,
Doet dat ik nergens troost op dese wereld vind;
Gy moet zyn in myn oog, op dese aards verdrieten,
Sal ik myn volle vreugd, en recht vermaak genieten.
Waar zyt gy doch myn Heer, myns herten vreugd alleen?

Myn leven, en myn troost zyt gy, en anders geen.
Des werelds gantsche klood en kan my niet vermaken,
En tot uw Hemels Troon en kan ik niet genaaken.

Wat ik heb, laat ik vry om uwent wille gaan,
En wat ik niet en heb, dat neem ik my niet aan.
Alleen begeer ik U; gy hebt myn hert genomen,
En zyt geseeten daar ik niet tot u kan komen:

Dus komt tot my, δ Heer! of neemt my daar gy zyt;
Want buyten u en is voor my geen zaligheyd:
Want buyten u soo kan myn Ziele nergens leven;
Daarom, δ gy myn God! wilt my u selve geven.

GODDELYK ANTWOORD.

Jesai. 2. vers 5.

Komt gy Huys Jacobs, ende laat ons wandelen in den lichte des Heeren.

VI. Figuur.

Psalm 73. vers 24.

Gy sult my leiden door uwen raad : ende daar na
sult gy my in heerlykheid opnemen.

*Want wát heb ik in den hemel en
wát heb Ick op der aerde dan u
Psalm 73*

Psalm 73. vers 26.

Beswykt myn vleesch, ende myn herte, soo is
Godt de rotssteen myns herten, ende myn deel
in eeuwigheid.

Aanmerking op de VI. Figuur.

HOc komt de Ziel uw heerlykheid,
 Uw Majesteit, en mogentheid
 Te vooren, als s' noch onbedreven,
 Moet op dit woelend lichaam sweeven?

O aarden bol! vol ydelheid,
 Die noch opmerkt, terwyl gy zyt,
 En wat gy bent, hoe klein van waarden,
 Syn hert dat moet dan van u aarden.

Waar sult gy, segt men, sou men gaan?
 Wy sullen met ons herte staan
 Na 't Eeuwige bestendig wesen!
 Daar sal geen ramp, noch lyden wesen.

O gy myn een'ge levens kracht,
 Neemt gy myn Ziele in uw macht,
 En trekt myn hert hoe langs hoe hooger,
 Gy die zyt d'allerhoogst vermooger!

Pred. 1. vers 14.

Ik sag alle de werken aan, die onder de Sonne geschieden: ende siet, het was al ydelheid, een quellinge des geestes.

Tweede

*Tweede Aanmerking op de*VI. *Figuur*

WEl is die Ziel, en vol genoeg,
 Die sich na God alleen kan voegen,
 Die op dit arme tranen-dal,
 Syn God heeft tot zyn eenig all!
 O wel hem! die noch in dit leven,
 Syn herte kan aan Jesus geven,
 Die fiet, hoe ydel, en hoe niet
 Al 't geen is 't welk m' op aarden fiet.
 Ay! lieve Jesus! Ziels-beminde!
 Ey laat ik u eens namaals vinden:
 Myn ziel en hert verlangt, ô Heer,
 Tot dat ik weder tot u keer;
 Na u is 't Heer, dat ik verlange,
 Myn Ziel zoekt u steeds aan te hangen;
 Uw liefde, ô myn Godt, myn licht!
 Die is my van het grootst gewicht.

Pfal. 94. vers 22.

*Doch de Heere is my geweest tot een hoog vertreke
 ende mijn God tot een steenrots mijner toevlucht.*

VII. Fi-

VII. Figuur.

Een Ziele in het vervallene Tabernakel des Lichaams, tot God versuchtende.

HOc lang sal nog myn Ziel op dese wereld swerven,
 Eer sy tot u sal gaan, en sal dees aarde derven.
 Ogy myn Zielen-vriend, al woont gy wonder hoog,
 Gy zyt gestadiglyk my evenwel voor 't oog.
 Hoe lang sal ik, ó Heer, van u noch zyn verstecken,
 En swerven ront en tom met 't lichaam der gebreeken.
 Wanneer sal dese hut, waar meed' ik ben belaân,
 Dit vleesch'lyk aardfche dak eens heel te niete gaan?
 't Is nu byna vergaan, men kan geen vastheyd speuren,
 De grendels zyn al weg, ik fit met open deuren,
 Al't geen my overkomt, by 't felste wind, en weer,
 Daar'svoor my geen vertruck, noch een'ge schuil-
 plaats meer.
 Waar ik my wend' ofkeer, 't zyn voor my vreemde
 zaaken,
 Daar ik in 't alderminst my meed' niet kan vermaken;
 Myn hert is reeds al weg; daar gy zyt, is het meê,
 En daar gy niet en zyt, is enkel ach, en wee!

GODDELYK ANTWOORD.

Jesai. 54. vers 14.

Gy sult door gerechtigheid bevestigd worden: weest verre van verdrukkinge, want gy en sult niet vreesen, &c.

VII. Figuur.

Psalm 121. vers 5.

De Heere is uw' bewaerder, de Heere is uwe schaduwe aan uw rechterhand.

*En my hoe lang sal myn Pelgrims-
schap noch dueren in de Tabernakel-
kelen van Keder Psalm 120*

Psalm 120. vers 6.

Myn ziele heeft lange gewoont by de gene die den vrede haten. Psal. 130. 5. Ik verwachtte den Heere, myne ziele verwacht, ende ik hoope op zyn woord.

Aan-

Aanmerking op de VII. Figuur.

Hoe lang zal dit ellendig leven
 Noch duuren in dit tranen dal?
 Hoe lang, in kruys, in stryd en beven,
 Eer't by u Heer eens komen zal?
 By u, alleen, ô allerschoone!
 By u soo wenscht myn ziel te zyn,
 Om uyt dit Lichaam uyt te wonen,
 En soo te zyn van sonden rein.
 Ach dat dit sterfelyke wesen,
 Daar't nu al haast meed' is gedaan,
 Was maar in 't stof ter neer gereesen,
 Dan zou myn Ziele tot u gaan.
 Myn Ziel sou sich in u verlusten,
 O Zielen-vrind, vol zaligheyd!
 En eeuwiglyke by u rusten,
 O Meeter! van myn uur, en tyd,
 De dagen myner vreemdigheden,
 Hebt gy een hand-breed maar gestelt,
 Ten eynden die, soo zal ik treden,
 Daar't eeuwig goed, en soet maar geld.

2. Corinth. 5. vers 1.

*Want wy weten, dat, soons aardfche huys defesta-
 bernakels gebroken word, wy een gebou van God hebben,
 een huys niet met handen gemaekt, maar eeuwig in de
 Hemelen.*

VII. Fi-

Tweede Aanmerking op de

VII. Figuur.

Waar ik my ook verberg, of ergens zoek te rusten,
 Terwyl ik 't lichaam draag nog om, vol sond-
 lykheid,
 't Genoegd my niet met al, gy zyt myn vreugt, en luste
 Uw zalig liefgesigt, my 't aldermeest verblyd.
 Wat moet myn arme Ziel, al lyden, en verdragen,
 Eer dat dees lemen hut na haren moeder gaat?
 Wat staat zy niet al uyt van naare, en droeve vlagen,
 Eer dat zy Godt geniet, waar op haar Ziele staat?
 Doch alles gaat noch wel, en 't doet de ziel versterk en,
 Wanneer, als gy uw troost, en sterkte aan haar geeft.
 Dan kan s' in al dit kruys noch op uw liefde merken,
 Dewyl s' uyt uwe kragt, haar kragt, en leven heeft.
 O Gever van myn kragt! doet my geduutig oogen
 Op u, terwyl ik s'werf op deese aard beneën,
 't Inwendiglyke deel laat dat gestadig poogen
 Ten cynde van haar strijdt, dan sal het tot u treen.

Pfalm 39. vers 13.

*Hoort, Heere, myn gebed, en neemt myn ger oep
 ter ooren, swygt niet tot myne tranen: want ik ben een
 vreemdeling by u; een bywoonder gelyk myne vaders.*

VIII. Fi.

VIII. Figuur.

Een Ziele, den uytwendigen mensche gestorven zynde, en inwendig na den Geest levende.

GElyk de gulde zon, doet in de zomer-tyden,
 Door haar verborgen kragt, 't geboomte heel verblyden,
 Dat selfde schoone ligt, met vuur, en ligt belaân,
 Doet al 't geen 't had gequeekt, weer tot haar nietheyd gaan.

Zoo is 't my gestelt: die zonne, die voor deesen
 Met Goddelyke kragt quam over my geresen,
 En voortbragt in myn Ziel, een lieffelyke vrugt,
 Die is helaas! van my, ô droefheyd! weg gevlugt.
 Nuis het alles dood, myn uysterlyke leeden,
 Myn leven, en myn geest, die worden steeds bestreedden.
 Ach! my ellendig mensch, wie sal in deese nood,
 Myn leven t'eenemaal eens redden van de dood?
 Sult gy 't niet zyn myn vriend! die 't geestelyke leven
 Het aldereerst aan my quam uyt genade geven?
 Ja gy, ô sterke held! leeft noch soo lang in my,
 Tot dat dees doode romp in d'aard versonken zy.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Jesai. 25. vers 8.

Hy sal de dood verslinden, tot overwinninge, ende de Heere Heere sal de tranen afwisschen: ende hy sal de smaatheyd synes volks van de gamsche aarde weg nemen, want de Heere heeft het gesproken.

Aan-

VIII. Figuur.

2 Corinth. 4. vers 11.

- Want wy die leven, worden altijd in den dood overgegeven om Jesu wille: op dat ook het leven Jesu in onse lichamen soude geopenbaart worden.

*Om elendigh Mensch wie sal myn
verlossen van dit lichaem des
Doots Rom. 7 vers 24*

2 Corinth. 4. vers 16.

- Daarom vertragen wy niet: maar hoewel onse uytwendige mensche verdorven word, soo word nogtans de inwendige vernieuwt van dage tot dage.

M

Aan-

Aanmerking op de VIII. Figuur.

WAnneer ik my beschouw van boven tot beneden,
 Wat sie ik dan, ô Heer! een lichaam vol elend,
 Een doodelyke romp, vol van rampspoedigheden.
 Ach! saagt gy dog te regt, myn Ziel, wie dat gy bent;
 Dit is dien vleesch en hut, dewelke ik omdrage,
 Dat lichaam van de dood, dat steeds de Ziel ontfelt.
 O zalig is die Ziel, welk daar van is ontslagen,
 En niet meer en gevoelt des vleesch's snoo geweld.
 Dat groote Heyd'nen licht, die moest ook om u klagen,
 Wanneer dat hy uitriep: ach! ik ellendig mensch!
 Sal ik eens van dit vleesch der sonden zyn ontslagen!
 En dienen mynen Heer na myner zielen-wensch.
 Myn geest is vol van wil, van leven, en begeeren,
 Na u myn Zielen-Son: maar ach! hoe vind ik my?
 Het vleesch is swak en bros, 't en kan niet tot u keeren,
 't En zy gy 't selve trekt, en 't maakt der sonden vry.
 Het goede dat ik wil, en kan ik niet uytwerken,
 Het quaad dat van my 't meest gehaat moest zyn, ô
 Heer!
 Dat soekt sich meer en meer in my te willen sterken.
 Maar leeft gy in my Heer, op dat ik 't selfde keer.

Gal. 2. vers 20.

*Ik ben met Christo gekruist, ende ik leve, (doch)
 niet meer ik, maar Christus leeft in my &c.*

Tweede Aanmerking op de

VIII. Figuur.

GEen aardfche dood van 't fterfelyk leven,
 Kan ons beletten, dat wy gaan
 Tot Hem, die ons zyn zelfs wil geven,
 Wanneer wy Hem maar nemen aan.
 O God! foo wonder vol genade!
 Sooryk in uw goedgunftigheid,
 Gy wilt de ziele fteeds verzaaden,
 Als die maar wacht, en u verbeid:
 Wilt leven in myn doode ziele,
 O Eeuwig leven! Salig licht!
 U leven fal het vleefch vernielen,
 Hoe groot is dat van een gewicht?
 De foetfte dood is, foo te fterven,
 Als *Jesus* 't leven in ons geeft;
 Men kan geen kost'ler fchat verwerven;
 Terwyl men noch op aarden leeft.
 Het fterven van ons zelfs valt bitter;
 Maar alles dat is doch maar niet,
 Als God is onfe Hert-besitter,
 Dan eindigd alle het verdriet.

Coll. 2. vers 13.

*Ende by heeft u, als gy dood waart in de misdaden,
 ende (in de) voorhuid uwes vleefches, mede levendig
 gemaakt met Hem, alle uwe misdaden u vergevende.*

IX. Figuur.

*Een Ziele, de wereld met de voet stotende, en
met al haar krachten sich tot God
verheffende.*

HOe meer ik 't aardfch beschouw, met hoe veel
minder lust
Myn ziele foekt te zyn in 't fchepfel ooit geruft.
Weg werelt, gy fyt niet een oorspronk van myn leven,
Gy zyt niet die my hebt de geest en ziel gegeven.
Dat ik van u geniet, is niet als vleefch en bloed,
Dat eenmaal fal vergaan; daar ik van fcheiden moet.
Och! wat mag ik foo lang nog op dees aarde treuren,
Daar my foo'n waarden fchat, als Jesus, mag gebeuren;
Dus laat ik varen al wat werlds is, voortaan,
Om tot myn Zielen-Vrient, en Hemel-Vorft te gaan.
Siet daar, hy wacht my in met uytgestrekte armen,
En fal fich over my gantsch Vaderlyk erbarmen.
Hier ben ik liefste Heer, die maar van binnen fiet,
Uw 's aanschyns minste ftraal en is te houden niet;
Want dan voert gy de ziel ver boyen's lichaams oogen:
G'luckig is hy, die Gy fo ver komt te verhoogen.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Jesai. 54. vers 7.

*Voor een kleynen oogenblik heb ik u verlaten; maar
met groote ontfermingen fal ik u vergaderen.*

IX. Figuur

Pfal. 138. vers 6.

— Want de Heere is hooge, nochtans fiet hy de nedrigen aan, ende den verheve kent hy van verre.

*Want ick worde van twee benaut
myn begeerte streckende te verschy-
denen met Christo te zyn Phil 123*

Pfal. 33. vers 20, 21.

Onse ziele verbeyd den Heere; hy is onse hulpe en onse schild. Want ons herte is in hem verblyd, om dat wy op den naame sijner heerlykheid vertrouwt hebben.

Aanmerking op de IX. Figuur.

GEen wereld, noch geen aardsche saken
 En kan myn Ziel in 't minst vermaken,
 Ik heb geen lust, noch vreugd daar in;
 Daarom soo moet zy uyt myn sin.
 Myn oogen zyn op myn beminde,
 Op *Jesus*, die ik niet kan vinden
 Op d'aard te recht, hy is myn vreugd,
 Waar in myn Ziel sich gansch verheugd.
 Ach Heere Jesu! vreugd der Zielen,
 Voor wien de zaal'ge Eng'len knielen,
 Gy Heer! myn hoogst' en liefste goed;
 De vreugd alleen van myn gemoed!
 Ach! had ik vleug'len, liefste Heere!
 Als Duyven, 'k soude tot u keeren;
 Maar ach! ik voel tot myner last,
 Dat ik noch ben aan d'aarde vast.
 Ik soek myn hert daar af te trecken,
 Myn selven tot u op te wecken;
 Helaas! 't is al vergeefs gestrekt,
 Soo gy my niet tot u en trekt.

Ey,

Ey, trekt myn Ziel, ô lieve Vader!
 Van d'aard', en brengt my by u nader;
 Want in uw tegenwoordigheyd
 Myn vreugd en al myn blydschap leyd:
 Ik heb doch niet meer hier te leven,
 'k Ben moed' en mat op d'aard' te swebben;
 't Is my een dood; 'k vind'er niet
 't Geen dat ik soek; ô swaar verdriet!
 By u, ô myne Ziels-beminde,
 Daar is het ware goed te vinden.
 En dat zyt gy alleen, ô Heer!
 Dit Eeuwig goed, en niemand meer.
 't Volmaakte, 't Heyligst, 't heerlyk wesen,
 Dat zyt gy, ô myn God! uw vrees
 Legt die in my, soo lang ik hier
 Op dese yd'le aarde swier.
 Ey! trekt myn Ziele doch na boven,
 Op dat ik eeuwiglyk u love.

Phil. 3. vers 12.

— Niet dat ik het alrede gekregen hebbe, ofte alrede volmaakt ben: maar ik jage daar na, of ik het ook gryp en mochte, daar toe ik van Christo Jesu ook gegrepen ben.

X. Figtuur.

*Een Ziele, in den Kerker in eygen onvermogen
beslooten, en op God in alles wachtende.*

IK had wel menigmaal steeds by myn selfs gedacht,
Dat ik nu heel en al was by myn Liefgebragt,
Maar ag! waar vind ik my; ik dagt dikmaals veel dagen,
Ik was al by u Heer, tot wien dat ik quam klagen;
Ik wilst niet dat ik was meer op dees aard beneên,
Maar dat ik met myn ziel al was tot u getreên.
'k Dagt daar myn liefde was, daar was ik mêt te vinden,
O Gy myn zielen-vrind, myn Jesus, myn Beminde.
Maar neen, ik heb gedwaalt: hier sit ik arme wicht
Beslooten in dees hut, tot dat myn Lief sich richt
Tot my; Ik kan myn selfs geen spys noch drank meer
geven:
Ik moet het al van u verwachten, ô myn Leven!
't Komt alles op u aan, 'k ben sond'r uw hulp een
dood;
Want gy zyt mynen troost in alle Zielen nood.
Wat gy my niet en geeft, dat moet ik leeren derven,
En doch myn selfs geheel geduriglyk afderven.
Och! wanneer sal ik eens tot u gaan, gelyk gy
Nu soo'n geruymen tydt gekomen zyt tot my.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Joan. 14. vers 27.

*Vrede laat ik u, mynen vrede geve ik u: niet gely-
kerwys de wereld (hem) geeft, geve ik (hem) u, uw herte
en worde niet ontroert, noch en zy niet versfaagt.*

X. Fi-

X. Figuur.

Psalm 147. vers 11.

De Heere heeft een welgevallen aan die hem vre-
sen: die op zyne goedertierentheyd hoopen.

*Voert myn Ziele vst den kercker
dett ick dancke uwen name Psalm 147*

Job 6. vers 8.

Och! of myne begeerte quame; ende dat Godt
myne verwachtinge gave.

M 5

Aan-

Aanmerking op de X. Figuur.

DE Ziele van haar beminde Vriend ontfangen hebbende in haar de liefde, welke onuytsprekelyk is, soo is alles wat in de wereld is, haar niet als een last; ja, sy fiet in haar zelfs niet meer als een volmaakte ydelheyd, en dat maakt haar soo begeerig, om gedurig in de gemeenschap van haar God te willen wesen. Als sy hem dan niet geniet, ô hoe droevig en naar valt dit haar! want hy is alleen haar Zielen-leven. Haar Vriend Jesus syn lief aangesicht voor haar verbergende, (ende de ziele meenende nu al geheel met hem vereend te zyn) bevind haar helaas, noch beslooten in haar zelve; sy kan niet genieten als dat geestelyk voedsel der ziele, daar is alleen haar begeerte na. Het beeld van Jesus, niets anders, kan haar te vrede stellen. Sy is als een gevangene die opgeslooten is, dewelke niet kan genieten, 't geen hy wel soude begeeren. Alfoo is het met haar; sy heeft geproeft en gesmaakt hoe goed dat de Heere is, en daarom soo kan alles wat in de wereld is, haar niet vertroosten, vermaken, noch vergenoegen. Sy wenscht niet anders als hem in syn volmaaktheyd te genieten, en met syn beeld verzadigt te zyn: daar is alleen haar suchten om. Ach! seyde menigmaalen, wanneer, ô Heere! sal dien dag aankomen, dat ik u sal aanschouwen: ô! komt mijn Heere,

Heere, openbaart my uwe heerlijkheyd, doet my uyt den Oceaan van uwe volheyd drenken, waar van gy my de voorsmaak in dit leven al hebt laten genieten. O oneindige wellust van eeuwige blydschap, doet my altoos na u begeeren, gy zijt alleen de ware vergenoeging, en het waarachtige leven der Zielen. Oncyndig, en onbedenkelyk zijn uwe Goedheden, ô Heere! doet my meer en meer myn selfs afiterven, de wereld, mijn vleesch, en geeft my de alderheiligste indrukfelen van uwe volmaaktheden in mijn ziele, op dat ik uwe heerlijkheid te meerder kan waardeeren, en uyt die beschouwing van uwe volmaaktheden, kan aanmerken het tegenbeeld in mijn zelve. Wie is u gelijk, ô Heere! in alles zijt gy volmaakt en heylig; en ik ben niet als onvolmaaktheyd en onheyligheyd.

Pfal. 34. vers 7.

Deze ellendige riep, ende de Heere hoorde; ende by verlostte hem uyt alle sijn benauidheden.

XI. Figuur.

*Een ziele, van grooter begeerte tot Godt,
als eengejaagt Hert, jagende.*

HOe seer begeert myn ziel uw aanschyn te genieten,
O Godt, myn levens Son! myn een'ge Heyl-
fonteyn!

Ik kan 't niet lyden meer; 'k moet uyt uw eeuw'ge
vlieten

Genieten, 't geen myn ziel tot laaffenis kan zyn.

D'ousterfelyke kracht in my en kan 't niet dragen,

Die uyt het teer gemoed tot u met suchten gaan.

Ik moet alleen na U: och! na uw welbehagen,

Soo doet my na U, *Bron des Levens!* doch toe gaan.

Och! wanneer sal ik eens, wanneer sal ik daar komen,

Daar ik niet anders vind'als dese zaal'ge vloed?

Uw troost, uw lieflykheyd, die gy met volle stroomen

Sult schenken aan de ziel, dat overkostlyk soet!

Uw gaven, die gy geeft, terwyl ik ben beneeden,

En konnen doch myn ziel verzaaden in 't geheel,

Gy zyt alleen myn licht, myn toeverlaat, met reden

Moet mynen zielen-brand gebluscht zyn, ô myn

Deel!

Pfal. 42. vers 3.

*Myne ziele dorstet na Godt, na den levendigen God:
wanneer sal ik ingaan, ende voor Godts aangesichte ver-
schynen?*

XII. Fi-

XI. Figuur.

Joan. 7. vers 37.

Ende op den laatsten dag des grooten Fefstes,
 stond Jesus, ende riep, seggende: soo yemand
 dorftet, die kome tot my, en drinke.

*Gelyck als het hert schreeft na de
 waterbeken also schreeft myn ziele
 tot uo Godt myn ziele dorftet na
 den levendigen Godt Psalm 42.*

Joan. 6. vers 35.

Ende Jesus seyde tot haar: ik ben het brood des le-
 vens; die tot my komt, en sal geensins hongere-
 ren: ende die in my gelooft, en sal nimmermeer
 dorsten.

Aan

Aanmerking op de XI. Figuur.

GElijk een Hert schreeuwt na de waterstroom-
 en,
 Soo schreeuwt mijn ziel om by u Heer te komen :
 By u, ô Heer! die doch mijn leven zijt,
 Waar in mijn troost, en al mijn vreugde leyd.
 In u is maar dat Eeuw'ge heyl te vinden,
 Dat zaal'ge goed, voor al uw recht beminde ;
 Dat zielen goud, dat nooit en zal vergaan,
 Maar eeuwiglijk de ziel sal kleven aan.
 Mijn ziel die dorst met alle hare krachten,
 Ach! laat sy niet in haren dorst versmachten.
 Mijn krachten die beswijken, ô mijn Heer,
 Om dat mijn hert soo dorstet tot uw Eer.
 Hoe sal mijn ziel sich in uw vloên verlusten,
 Wanneer se sal daar boven eeuwig rusten,
 En zijn bedauwt uyt uwe Heyl-fonteyn,
 Dewelke maakt de ziel van sonden reyn.
 Daar sal sy sich in die Riviere baaden
 Van 't levend nat, dat water der genaden,
 Soo klaar en schoon als Cristal, ja in 't bloed
 Van 't Eeuwig Lam! de vreugde van 't gemoed.

Openb. 22. vers 1.

*Ende by toonde my een suyvete Riviere van het Wa-
 zer des levens, klaar als Christal, voortkomende uyt
 den Throon Godts, ende des Lams.*

Tweede

Tweede Aanmerking op de

XI. Figuur.

MYn ziel kan u niet langer derven,
 Myn levens-kraft, door wien ik staan!
 Ay! laat my niet van droefheid sterven!
 't Gemoed is tot u aangedaan.
 De ziel die hygt met alle krachten,
 Gelyk een Hert na 't water doet:
 Het schynt byna te willen smachten,
 Soo gy niet sterkt het swak gemoed.
 Ach aldersterkste Heer der Heeren!
 Gy bron van alle deugd, en vreugd,
 Myn ziel die soekt tot u te keeren,
 Op dat gy 't herte doch verheugt.
 Wascht gy myn ziel met uw genaden,
 Door 't bloed van Jesus, meer en meer,
 Dat sal myn meer als spys verzaden,
 En wesen dan tot uwer eer.

Openb. 22. vers 2.

— *In het midden van hare strate, ende op d'een en de
 andere zyde der Riviere, was de Boom des Levens,
 voortbrengende twaalf vruchten, van Maand tot Maand
 gevende zyne vrucht: en de bladeren des booms waren
 tot geneesing der Heydenen.*

XII. Fi-

XII. Figuur.

*Een ziele in stille gelatentheyd na
God verlangende.*

Ach! wanneer kom ik daar, daar my u licht en leven
Geduriglyk bestraalt, en gy m'u self komt geven.
Ach! wanneer sullen eens die wolcken nog vergaan,
Die my nog menigmaal doen verre van u staan.
Wanneer sal in uw licht myn swacke licht doorbreeken,
En uwe zaal'ge glans myn duysternis doorsteeken.
Ik weet geen ander raad, als dat ik t'aller tyd
In stilte, en geduld, uw goedigheyd verbeyd.
Siet hier uw schepsel Heerlik weet gy kent myn zinne,
En dat ik neffens u niet anders en beminne.
Gy zy myn Eeuwig Deel; de Rotssteen van myn hert;
Gelukkig is die ziel die soo gevonden werd.

G O D D E L Y K A N T W O O R D .

Joan. 3. vers 36.

*Die in den Soone geloofst, die heeft het Eeuwige leven;
maar die den Soone ongehoorsaam is, die en sal het leven
niet sien: maar de toorn Godts blyft op hem.*

XII. Figuur.

Psalm 73. vers 25.

Wien heb ik neffens u in den Hemel? neffens u
en lust my ook niet op der aarden.

*Wanneer sal ick daer heenen ko:
men dat ick Godts Aengesicht
Aenschouwen. Psalm 42. 3.*

— vers 28.

Maar my aangaande; het is my goed na by God
te wesen: ick sette myn vertrouwen op den Hee-
re Heere, om alle uwe werken te vertellen.

Aanmerking op de XII. Figuur.

WAnneer sal sich myn Ziel verlusten
Geheeliglyk in u myn Heer?

Ik kan van u niet langer rusten,

Voor dat ik weder tot u keer.

Ach! laat ik komen, daar u d'Eng'len

Op't heerlykft loven t'aller tyd;

Daar ik my dan sal onder meng'len,

En looven uw grootmachtigheyd!

Hoe heerlyk sal de ziel daar feesten,

Wanneer de Koning *Jesus* daar

Onthalen sal die saal'ge geeften!

Myn Lief, dat ik al by u waar!

O daar na is maar myn verlangen;

Daar na is maar myn fucht en wensch,

Dat gy myn Ziele sult ontfangen,

Dan ben ik eerst een zalig mensch.

Wanneer sal dan dien dag eens komen,

Die goud' en silv're dageraad,

Dien wensch van all' oprechte vroomen,

Die gy kent yder na zyn staat.

Komt

Komt Koning *Jesus*, laat uw oogen
 Geduurig over my doch gaan,
 Of anders moet ik neergeboogen
 Bedrukt hier voor u aanschyn staan.
 Ach! komt myn God, soo vol genaden,
 Toont my u zalig aangesicht:
 Dit sal myn ziel als merg verzaden;
 Dan sal ik sien in 't licht, uw licht.
 O licht vol vuur, en liefde-vonken;
 Die u gesmaakt heeft, weet hoe goed
 Gy maakt de ziel van liefde dronken,
 O troost! ô leven van 't gemoed!

Pfalm 51. vers 19.

*De offerbanden Godts zyn een gebrooken geest: een ge-
 broken ende verslagen herte en sult gy, ô God, niet verag-
 ten.*

XIII. Figuur.

*Een ziele, door inwendige liefdebrand, als
met Duyve vleugels, op vliegende.*

HOe menigmaal heb ik uw goedheid ondervonden,
Wanneer dat gy vergaift de veelheid mijner son-
den?

O Heer! myn hoogste Goed; gy toonde dat gy zyt
Een God, dewelk sich selfs in al uw werk verblyd.
Als 't my door uw genaad' noch altemets mag beuren,
Dat ik als met een blik uw goedheid na kan speuren,
En dat 'k uw trouwe liefd kan krygen in 't gezicht,
Soo werd myn hert verheugd, ja wonderbaarlyk
licht,

Dat ik seer swaarlyk kan (gelyk voor alle dingen
Het wel betaamlyk waar) tot wagten my bedwingen;
Wie kan een vlammeend vuur, wie kan een heete
brand

Weerhouden, dat het niet uytberst' aan alle kant?
O God! die my het hert ontfleken hebt van binnen,
Hoe kan ik anders doen als u myn Lief beminnen;
Want by u is myn rust, myn ligt, en vrolykheid,
Het welke maar alleen in uw gemeenschap leyd.

G O D D E L Y K A N T W O O R D .

Hoogel. 2. vers 14.

*Myne Duyve zynde in de klooven der steenrotsen, in
't verborgene eener steyle plaasse, toont my uwe gedaante;
doet my uwe stemme hooren: want uwe stemme is soete,
ende uwe gedaante is lieflyk.*

XIII. Fi-

XIII. Figuur.

Pfalm 84. vers 8.

Sy gaan van kracht tot kracht; een yegelyk (van
haart) sal verschynen voor God in Zion.

*O hadde ick vleugeten als de
Duiven dat ick vloog daer ick
Ruste vonde Pfalm. 55. 7.*

— 10. vers.

O God, onse schild; fiet, ende aanschouwt het
aangefichte uwes Gefalften.

N 3

Aan-

Aanmerking op de XIII. Figuur.

HOe heerlyk en hoe schoon is my u lief gezicht,
 Wanneer g'u aangesigt maar na myn ziele richt,
 Wanneer ik maar een kus mag van uw mond genieten,
 Soo kan ik lyden Heer veel kruiffen, en verdrieten.

Uw's Aanschyns liefde-glans, daar is de Son niet by,
 Wanneer de ziele smaakt hoe goed, en soect gy zy.
 Dan is haar geeft by u, hoewel 't lichaam der zonden
 Beneden hier op aard noch werd by haar gevonden.

Ach! kon sy van de aard, die is haar tot een last,
 Om by haar lief te zyn, daar sy doch is aan vast.
 Myn ziele vliegt tot u, gelyk met Duyve vlerken;
 Myn Jesus, wilt de grond van 't innig hert opmerken.
 Myn ziel die hygt na u gelyk een dorstig hert,
 Dat in het woest gebergt schier sterft door dese
 smert.

Gy zyt alleen die bron, dewelk myn ziel kan laven,
 En voor myn Zielen-rust die recht gewenschte Haven
 O eeuw'ig eenig goed! gelukkig is dien mensch,
 Die u, ô God! alleen heeft tot zyn zielen wensch.
 Die anders niet en soekt, terwyl hy hier moet leven,
 Gedurig door geloof en liefd' u aan te kleven.

Die in een stille rust der Ziele Godt ontmoet,
 Al heeft hy kryns en smert, de ruste van 't gemoed.

LIEFDE-VLAMMEN. 183

Die geeft hem vreed' met Godt, en doet hem voor
hem leven,

De Wet van zynen Heer staat binnen hem geschreven.

Daar soekt hy na te doen; daar richt hy na zyn hert,

En wandelt op dees aard' door alderleye smert.

O Heer! myn ziel verwacht, wanneer dat gy sult ko-
men,

En dat sy dan by u sal werden opgenoomen.

Myn ziele wagt, ô Heer! op u myn Heyl en lust,

Ach! wanneer kom ik doch in d'eeuw'ge zielen-rust.

Pfalm 18. vers 28.

— *Want gy doet myne lampelichten; de Heere
myn Godt doet myne duysternisse opklaren.*

XIV. Figuur.

*Een ziele, de openbaringe der Heerlikheyd
Godts in den vleesche genietende.*

Laat Kon'ngen op haar throonen roemen,
Laat Vorsten op haar grootheyd staan,
Dit zyn niet als geplukte bloemen,
Die haast verwelken en vergaan.

Maar heyl'ge Majesteit! hoe heerlyk, en hoe schoon,
Is in der zielen grond uw Goddelyken troon.

Noyt quam 't in 's menschen hert, noyt quam'er yets te
vooren,

Van 't geen ik rechte-voort waarachtig zie, en hoorc.

O vreugde boven vreugd! ach! dat ik t'aller tyd

Myn wooning hebben mocht, daar gy soo na by zyt.

'k Vergeet nu alles Heer! ik acht het van geen waarde

Wat my gebeuren kan van al 't vermaak der aarde.

Gy zyt myn Hemelryk, geen and're vreugd kan myn

Gevallen, noch voldoen, noch yets van waarde zyn.

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Openb. 3. vers 12.

*Die overwint, ik sal hem maken tot een pylaar in
den Tempel mijnes Godts, ende hy en sal niet meer daar
uytgaan: ende ik sal op hem schryven den naam myns
Godts, ende de naam der Stadt myns Godts, (namentlyk)
des nieuwen Jerusalems, die uyt den Hemel van mynen
Godt afdaalt, ende (ook) mynen nieuwen naam.*

XIV. Figuur.

Openb. 2. vers 17.

Die ooren heeft, die hoore wat de Geest tot de Gemeente segt. Die overwint, ik sal hem geeven te eeten van het Manna dat verborgen is; ende ik sal geeven eenen witten keursteen, ende op den keursteen eenen nieuwen naam geschreven, welke niemand en kent dan die hem ontfangt.

*Hoe lieffelyck zyn uwe woninge here
Zedat myn ziele verlangt ende
suchtet nae de voorhooven des
heeren Psalm 84.*

2 Cor. 12. vers 2.

Ik kenne een mensche in Christo, voor veertien jaren (of het geschied zy) in het lichaam, en weet ik niet: ofte buyten het lichaam, en weet ik niet; Godt weet het, dat de soodanige opgetrokken is geweest tot in den derden Hemel.

Aanmerking op de XIV. Figuur.

D It is het alderschoonste leven,
 Dat God de ziel op d'aard kan geven,
 Wanneer de ziel geniet haar Godt,
 En dat Hy is haar eenig lot,
 Gy doet myn ziel nu leven Heere,
 Daarom moet ik steeds tot u keeren;
 Gy zyt myn eenig salig goed,
 Die steeds verquikt myn swak gemoed.
 Ik ben de uwe, ô mijn schoone!
 Wanneer sal ik heel by u woone,
 En sien van aan tot aangesicht
 U eeuwig onvergaanbaar-licht?
 Uw liefd' die gy de Ziel doet smaken,
 Die doet my meerder na u haken;
 Want die u eens genooten heeft,
 Die 's dood, soo gy niet in hem leeft.
 Myn ziel is vol van uwe vonken,
 Gy maakt my in uw liefde dronken:
 O! al myn vreugd, myn ziel haar deel!
 Ach dat ik u genoot geheel.

Ephes. 1. vers 11.

— *In Hem, in welken wy ook een erfdeel geworden zyn, wy die te vooren verordineert waren, na het voornemen des genen, die alle dingen werkt na den raad zyns willens.*

Tweede

Tweede Aanmerking op de

XIV. Figuur.

HOe komt g'u selfs soo laag vertoonen,
 Myn Lief, myn Heer, myn overschoone,
 Dat gy op my, een worm, soo siet,
 Die minder ben als 't minste yet.
 Wie soud' u Heere niet beminnen,
 Gy voert myn herte, en myn sinnen
 Geheel in u, soo dat ik ben
 Dat ik myn selfs niet meer en ken.
 O! wat sal ik hier van uyt drucken,
 Gy doet de ziel geheel verrucken,
 Soo dat s' niet anders kan, of wil,
 Als in u zyn gerust, en stil.
 Nu ben ik vol van 't Godd'lyk leven,
 't Geen gy in my hebt eerst gegeven.
 En uyt de volheyd van myn hert,
 Zoo wacht myn ziel na u met smert.

Ephes. 1. vers 3.

*Gezegt zy de God, ende de Vader onses Heeren
 Jesu Christi, die ons gezegt heeft met alle Geestelyke
 Zegeningen in den Hemel in Christo.*

XV. Figuur.

*Een ziele, haar God grondelyk gelatende, soo
wel in 't derven als 't genieten sijner troo-
stelyke tegenwoordigheyd.*

Door 't sinaken van uw liefd', uw gunste, en wel-
daden,
Waar meed' gy hebt myn Ziel in volte overladen,
Na al uw goedigheyd, soo meermaal my getoont,
En dat gy door uw Geest noch in myn herte woont;
Hebt gy soo veel gedaan, myn alderwaardste Heere!
Dat het niet schaden mag, of ik uw troost ontbeere.
En dat soo lang ik hier op dese aarde leef,
In eenzaamheyd alleen elendig sitten bleef.
Want die u kent, ô Heer! die heeft het goed te wagen,
Van alles wat 'er komt met lydsaamheyd te dragen.
Keert om gelyk een Rhee, bezoekt in dat geval,
Die met haar herts begeert u zoeken overal,
Die sich in heyligheyd vertoonen op der aarde,
Soo schoon als 't schoonste kruid, maar vry van meer-
der waarde;
Geeft gy die uwen troost, vervult die meer, en meer,
Ja meerder als myn selfs, ô alderwaardste Heer!

G O D D E L Y K A N T W O O R D.

Jesai. 40. vers 9.

*O Sion! gy verkondigster van goede boodschap, klimt
op eenen hoogen berg, ô Jerusalem, gy verkondigster
van goede boodschap; heft uwe stemme op met macht;
hefse op, en vreeft niet, segt de Steden Juda, siet hier
uwe Godt.*

XV. Figuur.

Jesai. 38. vers 17.

Siet, in vrede is my de bitterheyd bitter geweest ;
 maar gy hebt myne ziele lieflyk omhelst , datse
 in de groeve der verteeringe niet en quame :
 want gy hebt alle myne sonden achter uwen
 rugge geworpen.

*Keert om myn Vrient als een Ree
 of als een Ionckharte op de bergen
 der Specerye Cant. 2. 27.*

Psalms 131. vers 2.

Soo ik myne ziele niet en hebbe geset , ende stille
 gehouden , 'gelyk een gespeent kind by zynen
 Moeder , myn ziele is als een gespeent kind in
 my.

Aan-

Aanmerking op de XV. Figuur.

GElyk de Gulde Son het aardryk overstraalt,
En door zyn hett' en vuur de vochttheyd na sich
haalt,

Soo hebt gy zielen Son, myn herte soo bescheenen,
Dat alles wat op aard is van my als verdweenen,
Ik soek geen wereld meer, gy zyt myn zielen schat,
Dewelk ik tot myn deel voor eeuwig heb omvat.
Gy zyt dat enig Al, dat my maar kan vermaken,
Ik heb niet meer te doen met een'ge aardfche saken.
Die u op sulk een wys in zyn gemoed geniet,
Geen wonder dat al't aartsch is hem tot een verdriet.
Daarom soo ben ik stil, wat my ook mogt gebeuren,
Ik sal in 't alderminst om een'ge zake treuren.
Want gy myn Godt, gy zyt de ruste in myn hert,
En daarom 't deert my niet, al wykt gy nu wat verd,
Gy zult uw schoon gesicht wel wederom vertoonen,
Wanneer ik eeuwiglyk zal by u Heere wonen.

Pfal. 126. vers 3.

*De Heere heeft groote dingen by ons gedaan, dies zyn
wy verblyd.*

Tweede Aanmerking op de

XV. Figuur.

MYn ziel is ftil, in God myn leven,
 Aan wien ik my heb overgeven;
 Hoe dat het gaat of niet en gaat,
 Myn hert op Godt alleenig staat.
 Myn ziel die wil in haar betrachten
 Alleeniglyk op Jesus wachten,
 Op Hem, die my heeft voort geleyd,
 En 't zalig eeuwig goed bereyd:
 'K fal ftil neerfitten met verlangen,
 Tot dat hy my eens fal ontfangen.
 Dan fal myn ziel in volle maat
 Genieten Godt, myn Deel, en Raad.
 O Salig sien! ô eeuwig leven!
 Wat fal dat my een vreugde geven?
 Te drinken uyt die Heyl-fonteyn,
 En eeuwig ook by Hem te zyn.
 Dat fal in eeuwigheyd foo weefen:
 Daar fal het fuchten, klagen, vreefen,
 Een eynde nemen, en de fmert
 Geheel verdryven uyt het hert.

1 Timoth. 1. vers 17.

*Den Koning nu der Eeuwen, den onverderffelyken,
 den onfientlyken, den alleenwyfen God, zy eere, en
 heerlykheid in alle eeuwigheid. Amen.*

't In

*'t Innerlyke verlangen der ziele na de volkomen
genietinge van den*

H E E R E J E S U S.

O Jefu! hoè verlangt myn ziele,
Om voor uw zaal'ge Troon te knielen,
Om u t'aanschouwen, als gy zyt
Volmaakt en heylig: ô hoe heerlyk
Zyt gy voor my, hoe onwaardeerlyk
Daar boven in u fchoonigheyd.

Ach! wanneer fal dien tydt genaken,
Dat ik hier uyt het stof fal raken,
En by u komen, ô myn God!

Daar ik u eeuwiglyk fal loven.
Ach Jefu! trekt my al na boven;
Geeft my van u een vol genot.

Nu sweeft myn ziele open neder;
Dan staan ik zens, dan val ik weder;
Maar als ik by u zyn fal, Heer,
Dan fal geen ftryt, noch ramp myn treffen,
Myn ziel! ô wilt dit recht beseffen,
En buygt u voor zyn aanschyn neer.

Myn Heer, myn Godt, wilt my genaken,
En 't herte ftadig vaardig maken
Tot uwe zaal'ge heerlykheydt.
Myn ziele roept tot u; hoe lange!
Hoe lang myn Godt! wilt my ontfangen
In uw zaal'ge eeuwigheydt.

Z E K E R E W E G

Om te komen tot de hoogste

VOLKOMENTHEYT,

O F T E

Een aanwyzing van het regte leven
dat uyt Godt is,

Zynde een Aanhangsel tot de

G O D D E L Y K E

L I E F D E - V L A M M E N .

Z E K E R E W I G

Om te komen tot de hoogte

V O L K O M E N T H E Y T

En te komen tot de hoogte
van de Godes

En te komen tot de hoogte

G O D D E R Y K E

E N D E V L A M M E N

Z E K E R E W E G

*om te komen tot de hoogste volko-
mentheyd.*

1.

Hoewel ik niet en heb te schrijven
Uyt een verrijkt en breed gemoed,
Nogtans op dat de liefde blijve,
Zoo werd gy dus van my begroet:
Al 't heyl verdient door Jesus bloed.

2.

Dat wenst mijn ziel u tot een zegen,
Beminde vrienden, treed maar aan.
Al vind men schoon geen brede wegen,
Om na het vaderland te gaan;
De reis is kort en haast gedaan,

3.

Het zal ons ginder niet berouwen,
Dat wy hier in dit vreemde land
Geen vaste wooning wilden bouwen,
Op 't fondament van 't driftig zand,
De tijd schuyft alles aan een kant.

4.

En of 't de werelt schijnt verlooren
't Geen in 't geloof werd in gezaait,
Daar werd een bloempje uit gebooren,
Dat ons geen dag nog tijd ontmaait.
Och wierd het Menschdom omgedraayt,

5.

En sag na Godt met reyne oogen,
Wat waar 't een welbedogte keur!

Hoe droevig vind men zig bedrogen
 Als 't eynde komt voor 's levens deur.
 Weg ydelheyd van 's werelts fleur,

6.

Uw' schoonheid kan ons niet bekooren,
 Wy leggen 't op een schoonheyd aan,
 Daar alle schoon uyt werd gebooren,
 Uw' schoonheyd moet als gras vergaan.
 Maar die ik meen blijft eeuwig staan.

7.

Al mogt ons hier op aarden beuren
 Een scepter en een goude kroon,
 Al liet men ons in weelden keuren,
 En vierden ons als groote goôn,
 't Waar drek te agten tegen 't schoon.

8.

Dat wy met ons gemoed beminnen,
 Noyt uytgesproken noch bepaalt,
 Ooyt afgemeten met de zinnen,
 Hoe hoog, hoe diep, hoe ver gehaalt,
 Noit regt beschreven of gemaalt.

9.

Wie mag toch dese schoonheyd wesen?
 't Is Jesus d'aldersoetste Bron,
 In 't Wesen Gods, die hoog geresen,
 Van eeuwigheyd, gelijk een Zon,
 Wiens Wesen, noyt met tyd begon

10.

Zo lieflijk blinkt door alle Chooren,
 Dat zich de groote Seraphyn
 Met duysent duysenden laat hooren,
 Tot lof van d'eeuw'ge Sonnelchijn:
 O mensch, wat moet dat wonder zijn!

11.

Daar uyt des Vaders eeuw'ge krachten
 Ontelb're wond'ren breeken voort,
 Zo schoon voor oogen en gedagten
 Dat 't eeuwig 't Engelsch hart bekoort.
 Te zetten haren lofzang voort.

12.

De vreugde wil daar nimmer zinken,
 Het heyl klimt op in eeuwigheyd,
 Men ziet'er duysent zonnen blinken,
 Men meet geen plaats nog telt geen tyd.
 Wat eeuwig is, is lang en wijt.

13.

Weg werelt met uw slegte leuren,
 Wy waren immers veel te dwaas,
 Daar ons deez' schoonheyd mag gebeuren,
 Dat wy ons voor een tijd, helaas!
 Vergaapten aan een lokkent aas.

14.

Ga dan maar voort, beminde vrinden,
 Wy volgen ook by Godes hand,
 Op dat wy eens malkander vinden
 In 't alderlieffte vaderland,
 Dan is de moeiten aan een kant.

EEn Jongeling, onder de Wijzen, begeerde van de
 Wijzen te komen tot den weg der hoogster vol-
 komentheyt: vraagde derhalven de oudsten der Wij-
 zen: dezelven wezen hem tot de doode beenderen.
 Hy sprak, geliefde Meesters, wat zal ik daar doen?
 Zy zeyden, gaa voor de doode beenderen staan, ofte
 op den oever des grafs: schelt en versmaa de dooden,

veragte zo gy aldermeest vermoogt, en hoor wat zy u zeggen, dat kom ons verhaalen. Deze Discipel dede alzo, en quam weder tot de Meesters. Zy zeyden, wat brengt gy voor bescheyd? Hy sprak, zy geven niets daar om, noch bewegen haar niets: noch en betoonen geen teeken of bewijs van eenige vyantschap of iets anders. Gaa, zeyden de Meesters, neem steene schinkels, smijtze en slaatze, en zo zy noch niet beweegt en worden, zo neem de hoofden en beenen, en slaatze tegen malkander, en hoort wat zy zeggen, en komt ons zulks verhalen. De Discipel dede alzo, en quam wederom tot de Meesters, die zeyden, wat brengt gy voor bescheid? Hy zeyde, ach! zy geven niets daar om, wat ik haar doe. Daar op zeyden de Meesters, neem tot u oly, wijn, suyker, goud, zilver, edelgesteente en alle kostelikheden der werelt, en gaa tot haar, en geef haar de vriendelijkste woorden, loof en prijs haar, zalf en strijkze met den oly, wijn en suyker: indien zy noch niet hooren willen, zo toon haar de schatten, en geef haar 't gene dat gy tot haar gebracht hebt, en komt het ons verhalen wat zy tegens u zeggen. De Discipel dede alzo, en quam wederom tot de Meesters, dewelken zeyden, wat brengt gy ons voor bescheyd? Hy antwoorde met een bedroeft gemoet en gezigt, och! zy geven niets daar om. Neem, zeyden de Wijzen der Wijzen het Teeken des kruis, gaa en leg het zelve op 't graf eener dooden, waar in de beenen weder geworpen zijn die gy gelooft, gepresen en gezalfst hebt, ofte in 't beenhuis daar haarder een menigte leggen, 't is evenveel, en zegt: ik ben hier gezonden van mijne Meesters in de naam des grooten Gods en Scheppers aller dingen, wie nu onder dezen

groot-

grooten God in 't leven erkent hebt, en dit zijn teken gedragen op het *voorhoofd*, de zelve zegge waarom gy om alle mijn moeite my zonder bescheyd gelaten hebt, en wat u manqueert dat gy om al mijn doen niets hebt gegeven, en wat zy u zeggen, brengt de antwoord aan ons. Hy dede alzo, en hy hoorde een stemme, tot hem aldus spreekende: weet dat wy niet en geven om loven noch schelden, om wijz noch oly, om goud noch zilver, om paerlen noch edel gesteenten, noch om alle de kostelikheden der wereld, om zoet noch zuur, om bitter noch scherp, noch om eenige andere dingen; want wy zijn dit alles afgestorven, wy verachten als ongevoelig al het tijdelijke, en wachten op het eeuwige, het welk ons den gerechten Richter een ygelijk na licht en duysternis geven zal, na dat een yder hier of in 't licht of in de duysternis gewandelt heeft, in 't goede of in 't quade: en laten ons van niets als van den hoogsten Richter aller levendigen en dooden bewegen, en op de zelve beweging wachten wy, en geven om geen andere beweging van eenig creatuur of schepsel, maar zijn lijdende zonder beweging, gelijk gy zulks in onze betuyginge tegens u gezien, vernomen en erkent hebt: en daar meê hielden de stemmen op, en hy hoordeze niet meer: en hy zeyde, verwondert zijnde, rust in vrede: en sprekende by hem zelve (niet verstaande de rechte meening dezer gezichten) wat willen mijne Meesters doch hier van zeggen? Hy quam en bracht bescheyt aan de Wijzen, zeggende wat hy gehoord hadde van de Stemme. De Meesters swege stil, en gaven hem geen antwoord, noch en verwonderden haar niet daar over. Als de Discipel zag dat zy hem geen antwoord gaven, noch haar met hem

over dezen en verwonderde, dede hy zynen mont open, en badt haar met smeeken, vragende na den naasten weg der volkomentheyt. Doen spraken zy gezamenlyk uyt eenen monde. Den zelve naasten weg daar gy naar vraagt, hebt gy ons tot een antwoord aangebragt; doc het gene dat u dese stemme gezegt heeft, gelijk de dooden doen, en gy zult met ons u leven lang een leering daar aan hebben tot in u graf toe, tot dat gy zult tot haar gezelschap komen, en alzo zult gy den naasten weg met ons bewandelen en betreden, en alzo wijs, rijk en zalig werden, en Godt hebben, en alle creaturen met hem en in hem ten dienste, en zult alzo een Koninkrijk in uwe zielen hebben in en buyten deze wereld in der eeuwigheyd, en gy zult de natuur in 't herte zien, en door de natuur in 't eeuwige Vaderland. De Discipel nam dit aan met vreugde, en begon eerst met nood, angst, wee en smerte (als een swangere vrouw in de geboorte) hem selven af te sterven, tot dat hy overwon en al stervende leefde, en alzo in 't Heyligdom inging, dat in hem gegraven werd van den Engel Gods, dien 't bevolen was de kinderen Gods op te tekenen, met het teken des Kruis op 't voorhoofd, der zugtenden en treurenden over alle quaad, en alzo wert hy de zeer wijze en verlichte Meesters toegevoegt, en werd alzo wijs, rijk en zalig. Die nu lust heeft dit na te volgen in der daad en waarheyd, gelijk deze Discipel en alle zeer wijze en verlichte mannen gedaan hebben, die zal even dat zelve loon van Godt ontfangen, en met haar dat Rijk als een Konink bezitten in der tijden in eeuwigheyd: want hy zal een Konink en Priester Gode en den Lamme zijn. Alle nu die dit te zien en te hooren voorkomt, die beproeve hem

hem hier aan, hoe na en verre hy hier aan is. Mijn hetelyk geliefde kinderen, het laat zich niet met vreugde des vleesch aanvatten, het vleesch moet geheel onder, de geest alleen moet hem verheugen: het ligchaam moet om der zonden wille dood zijn: zal de geest leven zo moet het ligchaam sterven: het merg uyt de beenen, het vernuft uyt het hoofd, 't moet al door lijden verreert werden: alles wat in u is moet omgekeert werden, tot dat gy uwe zielen in Godes hant geeft; als dan zigt gy een van de zalige dooden die in den Heere sterven by levendigen lijve, en de tweede dood en zal aan u geen macht hebben, en zult een Koning en Priester Gode en den Lamme zijn Godt en het Lam zal uw' licht zijn, want uw' eigen licht van zon, maan en sterren is ondergegaan en verduistert, (dat is) uw' gemoed is den Hemel, het licht uws vernufts is de zonne, uwe zinnen zijn het licht der mane, en uwe gedachten zijn de sterren, uwen toorn is de donder des hemels, uwen nijd is de blixem. Deze nu zijn alle ondergegaan, en in u schijnt nu bloot het licht des Lams, dat maakt uwen hemel nieuw en alles wat in u is. Den ouden hemel word ingerolt als een ouden doek, en ze ontvalt eyndelijk geheel met het afsterven des lighaams, en werd niet meer gevonden. O lieve kinderen, hier van was veel te zeggen, maar veel beter is zulks te ondervinden, in lijdzaamheyd, hope, geloove, en vertrouwen tot Godt. Maar zulks en is voor de natuur niet lieffelijk noch aangenaam, maar de bittere dood. Doch voor de ziele, en geest, en het nieuw uyt Godt geboten ligchaam, is het leven, zap en kracht. Derhalven sterft by u levendig ligchaam met nood, zo leeft gy met vreugde na de dood. Leeft gy in vreugde der nature, zo zult

gy met nood sterven, wanneer het eynde uws vleesch komt. O zalig en overzalig zult gy zijn, zo gy voor het eynde uwes vleesch, by u levendig lighaam, met angst, nood en dood de zonden afsterft, en dergerechtigheyt leeft. Lieve kinderen, gy waart gaarn zalig, wijs, en rijk in tijd en in eeuwigheyt. Die begeerte is doch in alle menschen, ja ook in den aldergoddelloosten. Maar lieve kinderen, gy schrikt voor den weg, en zijt vervaart daar op te wandelen, maar hoe zult gy doch dan daar toe komen? Lieve kinderen, en laat u toch niet bedriegen, den weg te gaan tot de wysheyt, is in te gaan den weg des doods in 't vleesch en bloed, en al het tijdelijke veragten en versmaden, alle vreugde der werelt, alle lust der oogen, lust des vleesch en des hoogvaardigen levens. Alles hebben als of men 't niet had, vergeten dat men heeft. Derhalven, verlatet dat gy hebt, en gy zult vinden dat gy niet en hebt. Gy hebt ydelheyt, dwaasheyt, zonden en boosheyt, verlaat de zelve, en gy zult vinden edelheyt, wijsheyt, verstant, rijkdom en zaligheyt, die gy niet en hebt. Derhalven is mijn bede aan u, dat gy het eenmaal recht verzoeken wilt, gelyk wy het verzocht hebben; en hier geschreven staat. Zo gy ons als dan niet waarachtig bevint, zo en gelooft ons niet meer.

Dit is van de Broederschap der wijzen aan u toegeëigent en geschreven uit loutere liefde, doet dit wel na, en gy zult wel varen.

Derhalven zijt als dood,
Zo acht gy niet des lijdens nood.

HOe zugt een Pelgrim in dit leven
 Gelyk een Ball'ng in 't vreemde land,
 Die uyt zyn Vaderland verdreven,
 Vast doolen gaat, door bosch en zand:
 Hy zag den dag zo dikmaals klaren,
 En telt zoo menig avond-stondt,
 En noemt een heele ry van Jaren,
 Dat hy zich onderweeg bevondt.
 Ach! denkt hy, hoe lang zal 't nog duuren,
 Eer ik myns Vaders aangezicht,
 Naar zo veel overzugte uren,
 Aanschouwen zal in 't heylig licht?
 Ach Vader! vriend'lyk boven maten!
 Al liet een moeder ook haar kint,
 Noch zult gy 't wormpje niet verlaten,
 Dat zich op aarde in 't stof bevint.
 Al moet het nu elendig bukken,
 En zuchten onder vreemde magt,
 Die 't deerlik zoekt te onderdrukken:
 Gy slaat het echter gade en agt,
 Gy sult het al zyn quaad onttrekken,
 Gelyk de schoone Zonneschijn,
 Een cierlyk bloempje weet te wekken
 Uyt mest en stank, en stelt het rein
 En klaar, met schoone geur en verwen,
 In vryheyt van de open lugt.
 Zo groent een leven uyt het sterven,
 Zo geeft de dood een schoone vrugt.
 O Pelgrim! troost u onderwegen,
 Al schynt gy noch zo wijd van huys,
 Het is zo veer niet eens gelegen,
 Aan 't entje volgt de rust, voor 't kruys.
 Hoe willen wy ons eens verheugen,
 Als wy in 't zalig Vaderlant,
 Daar ons geen Turbaas raken meugen.
 Als lieve Broeders, hand aan hand

Gaan wandelen door de schoone kooren,
 En spreken van de Pelgrims reis;
 En wat ons Godt daar heeft beschooren,
 Zijn grooten naam tot lof en prijs.
 Dan zal het ons daar niet berouwen,
 Dat wy hier voor een korten tijd
 De ydelheyt niet wilde trouwen,
 Die haast vergaande ydelheyt.
 Weg werelt met u ydel wezen,
 Gy zijt ons Pell'grims veel te min.
 Hoe schoon gy ook wert aangepresen,
 Wy zetten u uyt onzen zin.
 Daar isser een die wy beminnen,
 En die beminnens waardig is,
 Die speelt ons altijd in de zinnen,
 Zijn trouw en liefde is ons gewis.
 Hy zal zijn minnaars niet begeven,
 Gelijk als gy, ô Werelt! doet,
 Die haar, in 't eyntje van het leven,
 Verlaat en schoptse met de voet.
 Maar hy, die ons het hert doorgriefde,
 Zal ons naar 't uurtje van de dood
 Eerst regt omhelzen met zyn liefde,
 En zetten zagt in zijnen schoot.
 Daar op zo willen wy het wagen,
 En doen de pellegrimagic voort,
 En ons hier onderweeg zo dragen,
 Als vreemde gasten toebehoort.
 Niets moet ons op den weg bekooren
 Van schoone schijn of vleijery,
 Men sluyt zijn oogen ende ooren.
 En gaa het al maar regt voorby.
 En of ons langs de vreemde wegen
 Veel strijts en tegenheyt ontmoet,
 Daar is zo veel niet aan gelegen,
 Na 't bitter proeft men best het soet.

O eeuwig zoet daar wy op hoopen,
 Gy zijt het immers dubbelt waart,
 Dat wy het al om u verkoopen,
 Ach! Vaderlant, zo schoon van aart,
 Hoe zal u Sonneschijntje dagen,
 In 's Pell'grims nieuw ontloken oog,
 Dan denkt men om geen regen-vlagen,
 Noch storm, die boven over-toog.
 Al moet men hier een weynig strijden,
 En zukk'len in het vreemde lant,
 De schoone hoop kan ons verblijden,
 En schuyven 't alles aan een kant.
 O Sonneschijntje van Gods harte,
 Wanneer gy aanbreckt in 't gezicht,
 Dan balzeimt gy des Pell'grims smarte,
 En al 't geleden leed is ligt.
 Een hand vol levens, met verlangen,
 Met ach en zuchten door-gebragt,
 En dan een eeuwigheyd t'ontfangen,
 Gelukkig, die het neemt in agt!
 Hoe menig is'er al in vrede,
 En rust zo lieflijk en zo zacht,
 Die dezen weg ook heeft betreden.
 En ons in 't Vaderland verwagt.
 Hoe vriend'lik zal de Welkom wezen,
 Van lieve Broeders-onder een,
 Hoe lofsijk schoon en uytgelezen
 D'onthalinge, en al het geen
 Wat aangenaam wort uytgesproken,
 Wanneer het broederlijke hert,
 Door 't heylig liefde-vuur ontstoken,
 Tot een Fonteyn van reden werd.
 By 't spreken wil het noch niet blijven,
 De lofsang welt ten boezem uyt,
 Om op een schoone maat te drijven
 Met onuytsprekelyk geluyt.

Hoe zoet zal 't woortje Jესustoonen,
 Door 't lof van 't hoog verliest gemoet.
 Ach Jესus! bloem van al het schoone!
 Ach Jესus! bloem van alle zoet!
 O werelt weg met al u weelde,
 Gy werdt te kleyn by 't eeuw'ig groot,
 Wat zou men zig in draf verbeelden,
 Daar Godt deziel gebruyloft nood.
 Een Bruyloft, rijk'lijk overgoten
 Met onnadenk'lijk goet en zoet,
 By duyzenden van Speelgenoten,
 Daar elk den ander lief ontmoet:
 Daar elk zig in des anderens deugde
 En schoone gaven hoog verblijt,
 Daar een Fonteyn van volle vreugde
 Geduurig welt in eeuw'igheyt.
 Daarom, o Pell'grim op der aarde!
 Weest maar geduldig, sterkt u moed,
 Het Paereltjen is hoog van waarden,
 Daar gy de Pell'grims reys om doet.
 Het zal zo lang niet eens meer duuren,
 Uw weg kort al geduurig af,
 Door 't snel voorby gaan van de uren,
 Tot dat de vlees-klomp valt in 't graf.
 Dan is de ziel de kouw ontvolgen,
 Die haar onthielt de vrye lugt,
 En Jaren lang heeft neer gebogen,
 Waar in zy veelmaal heeft gezugt.
 Weg oude hyud, men zal niet treuten,
 Om uw verlies en sware bandt,
 Wat beters mag de ziel gebeuren
 In 't alderlieffte Vaderland.
 O Pell'grim! troost u onderwegen,
 Al schijnt gy nog zo wijt van huys,
 Het is zo veer niet eens gelegen,
 Aan 't eyntje volgt de rust voor 't kruys!

Dan valt gy in een vollen zegen,
 Door 't bloed van Jesus ons verkregen,
 Uw Vader in zyn armen thys.

*Aandagtige meditatie eens Pelgrims van het
 nieuw Jerufalem, de plaatse zynder ruste en
 eeuwighduurent Vaderland.*

OZalig Jerufalem, ô heylige Stadt Godts, alder-
 liefste Bruid van Christus, mijn herte bemint u,
 mijn ziele begeert zeer uwe schoonheyt. Och! hoe zuy-
 ver, hoe heerlijk, hoe edel zyt gy. Gy zyt geheellijk
 schoon, en daar en is geen vlekke in u. Verheugt en
 verblijt u, ô schoone Dochter des Princen, want de
 Koning heeft uwe gedaante begeert, hy heeft lust aan
 uwe schoonheyt, die, dewelke de alderschoonste is
 boven alle kinderen der menschen. Maar wat is u Lief-
 ste meer als een ander liefste, ô alderschoonste Bruid?
 Mijne Liefste is blank en root, hy draagt de baniere bo-
 ven tien duysent. Gelijk een appelboom onder de boo-
 men des wouds, alzoo is mijn liefste onder de zonen.
 Ik hebbe groote lust in zijne schaduwe, en sit'er onder:
 en zijne vrugt is myn gehemelte zoet. Mijn Liefste
 trok zijn hand van het gat der deure, en mijn ingewand
 wert ontroert om zijnent wille: ik zogt hem des nagts op
 mijn leger, hem, die mijn ziele lief heeft: ik zogt
 hem, maar ik en vondt hem niet. Nu heb ik hem
 gevonden die mijn ziele lief heeft, ik hielt hem, en
 zal hem niet laten gaan, tot dat hy my inleyd in zijn
 huys, en in het huys van zijn glorieuse moeder. Daar
 zult gy my overvloedelyk geven uwe borsten, en zult
 my verzaden met wonderlijke verzadinge, alzoo dat ik
 in der eeuwigheyt niet meer hongeren nog dorsten zal.

Ozalig

O zalig zyt gy mijn ziele! zalig in der eeuwigheyt, als ik weerdig zal zyn te beschouwen uwe stad, uw glorie, uwe zaligheyt, uwe schoonheyt, uwe poorten, muuren, straaten, en uwe veele woningen, uwe edele borgeren, en uwen vromen Konink in zynder glorien. Want uwe muuren zijn van kostelijke gesteenten, uwe poorten van de beste paerlen, uwe straten van het fijnste goudt, daar altijd, zonder ophouden die genoeglijke Halelujahs gezongen worden: uwe woningen zyn veelen met vierkante steenen gefondeert, met Saphirsteenen gemelt, en met goude steenkens bedekt, in de welke niemant dan die reyn is in zal gaan, en daar niemant in zal wonen die besmet is. O heylig en zalig Jerusaleem, gy zyt geheel schoon en soet in uwe vermakelyke wellusten. In u en is niet van 't gene dat wy hier moeten lijden, en 't geene dat wy in dit katijvig leven moeten aanzien. In u en is geen nagt of duisternisse, nog onderscheyt der tijden. In u en ligt niet het licht der Zonne, ofte het schijnsel der Mane ofte der Sterren, maar dien Godt van Gode, het Licht van Licht, Zonne der gerechtigheyt verligt u altijd. Dat zuivere en onbevleete Lammeken is uw glinsterent schoone Licht, u Zonne, uwe klaarheyt en al u goet. Dit is de eeuwige beschouwinge van den alderhoogsten en heerlijksten Konink. Dezen Koning der Koningen is in 't midden van u, en zijne knechten zyn rontom hem. Daar zyn de loffingende Choren der Engelen, daar is 't geselschap der Hemelsche Borgeren. Daar houd men de vermakelyke Feesten van alle de gene die van deze droevige pellegrimgie overkomen tot uwe blijdschappen. Daar is dat voorzigtige Choor der Propheten: daar is het getal der twaalf Apostelen: daar is dat ver-

winnende

winnende heyr der ontallijke vele martelaren: daar is de zalige vergaderinge der heylige belijderen: daar zyn de waaragtige en volkomen geestelijke menschen: daar zyn de heylige Maagden die de wellusten des werelcs en de tederheyt haarder naturen overwonnen hebben: daar zyn de Jongelingen en jonge Maagdekens die met heylige manieren hare jaren te boven gegaan zijn: daar zijn d'ootmoedige en zagmoedige, dewelke de strikken dezer wellusten ontgaan zijn: zy verblijden hun alle in hare wooningen: de glorie van een ygelijk is verscheyden, maar de blijtschap van hen allen is gemeyn. Daar regeert volle en volkomene liefde: want Godt is daar alles in allen, dien zy zonder eyndenaanzien; en altijt aanziende, branden zy in zijne liefde: zy beminnen en zy loven, zy loven en zy beminnen: al haar werk is Godt te loven zonder eynde, zonder ophouden, zonder arbeyt. O hoe zalig, ja sekerlijk zalig, in der eeuwigheyt zaligh soude ik zijn, waar't dat ik na de aflegging van dit elendig lighaam waerdig ware te hooren de soete gefangen der Hemelsche melodyen, die daar gesongen worden ter eeren des eeuwigen Koninks, van de Borge- ren des oppersten Vaderlants, en van de scharen der zaliger Engelen. Maar hoe zalig en gelukkig zoude ik zijn, waar't dat ik zelve ook weerdig ware te zingen de zelve gezangen, en te staan by mijnen Konink, by mijnen Godt, by mijnen Leytsman, en hem te zien in zijner glorien, gelijk hy zelve ook begeert heeft, zeggende: Vader, ik wil dat daar ik ben, ook die by mijn zijn, die gy my gegeven hebt, op dat ze myne heerlijkheyt mogen aanschouwen, die gy my gegeven hebt. En op een ander plaatse; Die my dient, die volge my: en daar ik ben, zal ook mijn dienaar zijn. En

wederom: Die my lief heeft, zal van mijnen Vader gelieft worden, en ik zal hem ook lief hebben, en ik zal mijn zelve aan hem openbaren.

Deze alle zijn in 't geloove gestorven, de beloften niet verkregen hebbende, maar hebben de selve van verre gezien, ende gelooft, en omhelst, ende hebben beleden dat sy gasten en pellegrims waren op der aarden. Want die sulke dingen seggen, betonen klaarlijk dat sy een ander Vaderlant soeken. En indien sy dies [Vaderlands] gedagt hadden van 't welk sy uytgegaan waren, sy souden tijd gehad hebben om weder te keeren: maar nu zijn zy begeerig na een beter, dat is na het Hemelsche. Daarom en schaamt God harer niet, om haren God genaamt te worden: want hy hadde haar een Stadt bereyt. Hebr. 11. vers 13. tot 15. Zo en zijt gy dan niet meer pelgrims ende bywoners, maar medeborgers der Heyligen, en huysgenooten Gods. Eph. 2. vers 19.

Jesus, de Fonteyn der saligheyt, de hoogste en diepste liefde des Vaders, zy ulieden verquickinge hier en in der eeuwigheyt.

BEminde Broeder, die ik vand
Op 's werelts pelgrims weegen,
Algaande naar het Vaderland,
Ik wens u heyl en zeegen.
Hebt moed, en tredt maar lustig aan;
God vordere onse voeten.
Al word men al wat moe van gaan,
De rust zal 't al versoeten.
Orust! o alderschoonste rust!

Hoe scherpt gy 't heet verlangen ?
 Eer dat gy ons met welkom kust,
 En wy uw soet ontfangen.
 O rust! die ons zoo vriendlijk nood,
 Hoe willen wy versinken
 In uwen aldersagtten schoot,
 En laven 't hert met drinken.
 Wat sal dat voor een drinken zyn?
 Nu lustig, laat ons hooren?
 Een watertjen, als Christalijn,
 Door 't herte Godts gebooren;
 Ontspringende uyt des Vaders kragt,
 In 't ligt des Soons volkoomen,
 Dat alles balsemt en versagt,
 Soo schoon en uytgenoomen.
 Dat trekt den Paradys-boom aan,
 En baard een schat van vrugten,
 Die 't aards verstand te boven gaan,
 Hoe hoog de sinnen vlugten.
 Dat lokt de schoone Serafijn,
 Die neemtse met zijn handen,
 Een fruitje, dat vol hemels wijn,
 Vereyft, nog maag, nog tanden:
 Daar steekt hy 't heilig hert mee aan,
 Dan mogt men eensjes hooren
 Den lof tot sijnen mondt uytgaan
 Door 't ruym der Eng'len kooren,
 Dan prijft hy al, uyt al ziju kragt
 Wat van haar word beseten,
 Gods wond'ren, eynd'loos voortgebragt,
 Te tellen nog te meeten.
 De vreugt klimt op van troon tot troon,

Daar is een Jubileeren,
 Elk brengt en toont zijn hoogste schoon
 Den grooten Godt ter eeren.
 Haar lighaam is van Christalijn,
 Met majesteit doorfchenen,
 De Goddelijke sonneschijn
 Die vloeyt'er schoon door heenen,
 En opent yders heyligen aard,
 Met wonderbaare kleuren,
 Daar onse verwen, hoe vermaard,
 Als duyfter swart, by treuren.
 De sommige schijnen als smarragt,
 En and'ren als robijnen,
 En diamanten, die met kragt,
 Als Sonnen van fig schijnen.
 Men speurt'er blaauw, en rood, en geel,
 En groen, en veelderhanden,
 Te wonderbaar, te hoog, en cel,
 Voor wereltsche verstanden.
 Die glansen speelen door malkaar,
 In't nad'ren en ontmoeten,
 Daar wordmen heerlijkheit gewaar
 By 't halsen en begroeten.
 De Paradijs-Blom hoog van kleur,
 Moet dese schoonheyd eieren,
 En spreyt een aangename geur,
 Door d'Engelsche * Refieren,
 De Paradijs-Bloem doet een schat
 Van groote wond'ren open,
 Terwijl zijn blaates, met 'er nat
 Des levens, zijn bedropen,

Den

* Plaatsen of Koningrijken.

Den Engel draagt een roozen-hoed,
 Die gloeyt, met sijne bloemen,
 Als rood geverft, in Jesus bloedt:
 O ſchoonhey! niet te noemen.
 Maar wat is 't ſchoonſte dat men vind
 In 't ruym der Eng'len kooren?
 Dat is de Liefde, 't ſchoonſte Kindt,
 Van eeuwighey gebooren
 Door de eeuwige eynd'loofe kragt,
 Die Vader hiet, den Soone,
 Die 's Vaders vierighey verſagt,
 Is 't ligt, door alle troonen,
 De glans en heylige Majesteit,
 De welbron aller vreugden,
 De vrede en ſagtmoedighey,
 D'ontfluyter aller deugden.
 Sijn lighaam is den water-geest,
 Die rijkt ſoo diep en hooge,
 Daar noyt gedagten zijn geweest,
 Hoe breedt en wijd gevlogen.
 Daar inne ſtaat ſijn vlees, en bloed,
 Dat alle Heyligen eeten,
 En 't nieuwe lighaam waffen doet,
 Met Godes Geest beſeeten.
 O Jesus! allerhoogſte kragt,
 Der liefde en genaden,
 Soo ſoet, ſoo vriend'lijk en ſoo ſagt,
 Soo rijklijk in 't verſaaden!
 O Jesus, grootſte heylighey.
 In 't Weſen Gods, die bloeme,
 En 't herte in de Majesteit!
 Wie kan uw waarde noemen?

Wat mag het voor een luchtjen zijn
 Dat onder 't Eng'len queelen,
 Door 't lof van 't groene Christalijn,
 Sagtruyfende komt speelen?
 Wat anders, als den Heyligen Geest
 Door 't herte Gods gedreven,
 In God, van eeuwigheyt, geweest,
 't Bewegen, en het leven,
 Een openaar van alle schoon,
 Een former aller * beelden,
 Die in de Wijsheyt, voor den Soon
 En Vader, eeuwig speelden.
 Ach Vader! eeuwige alle kragt,
 En welbron aller kragten,
 Baart in ons 't eeuwig soet en sagt
 Uw's Soons, zoo hoog te achten:
 En laat u Geest, in sijnen naam
 Door onse herten sweven,
 Op dat uw Pelgrims zijn bequaam
 Naar 't Vaderlandt te streven.
 Ach! lieve broeder, die ik vandt,
 Hoe soet is 't onder weegen
 Te spreken van het Vaderland,
 Soo diep in 't hert geleege?
 Maar lieve broeder, deese stof,
 Die ik u draag te vooren,
 Dat zijn geen bloempjes uyt myn hof,
 Of eygen grond, gebooren:
 Ik heb 't niet door ervaarentheyd,
 Door schouwen, en bevinden,
 Maar 't is my in de schoot geleyd

Door

* Verstaat Hemelsche Figuren.

Door 't middel van Gods vrienden.
 Het is eens anders roosengaard,
 Daar ik se quam te pluyken,
 En laatse u, na broeders aardt,
 Beoogen, en beruyken.
 Beminde vrind, het heugt my nog,
 Dat wy van liefde spraaken,
 Dat is het beste, laat ons tog
 Daar meer en meer na haaken.
 Godt is de liefde, en sijn vloedt
 Gaat uyt met volle stroomen,
 In alles wat sig open doet,
 Of tot hem in wil komen.
 Het menschedom is maar een geslagt,
 Wy zijn al t'samen spruyten,
 Uyt eenen wortel voort gebragt,
 Ach! bleef'er niemand buyten!
 O Broeders, die op aarden zijt,
 Van alderley geslagten,
 Verlaat des werelts ydelheyd,
 Met werken, en gedagten.
 Het Paradijs is ruym, en groot,
 Men speurt nooyt een ende,
 Gy wordt al t'samen daar genoodt,
 Hier is het maar elende,
 Daar sal men eeuwig zijn in vreugt,
 En in de rust versinken:
 Och haast u langs den weg der deugt,
 Op 't aangenaame winken
 En nooden van dien goedsten Heer,
 Die Bron en Liedens Ader:
 Sijn liefden is tot u soo teer,

Hy roept u, als een Vader,
 Op dat gy voor zijn heyligheyt,
 In eeuwigheyd soudt speelen,
 En hy u eeuwig, sonder tijdt,
 Zijn liefde mee fou deelen.
 O Vader van het Vaderlandt,
 Daar wy zoo zeer naa wenschen,
 Geleyd ons tog met uwe hand,
 Benevens alle menschen!
 Vaart wel mijn Broeder, treet maar aan,
 God sterke onse voeten,
 Al word men al wat moe van gaan,
 De rust sal 't al verfoeten.

Geëyndigt den laatsten September. 1684.

J. L.

N A R E D E N,

dienende tot besluit van 't voorgaande.

NA dat de eeuwige en Almagtige Godt, door zijn ondoorgrondelijke liefde, den mensche hadde geschapen tot zijn beelt en gelijkenis, om eeuwig heerlijk en in volkomen gelukzaligheyt met hem te leven, zo is dat den mensche afwijkende van Godt, en overtredende het zuivere gebodt van dien aldervriendelijksten Vader, ook met een is afgeweken van dat aldersuyverste leven, het welke hy eeuwiglijk met zynen Godt zoude gehad hebben in dat aldervermakelijkste Paradijs, waar in hem de Heere Godt gestelt hadde, en is also rampzaliglijk gevallen uythet ligt en
 leven

leven in de vervaarlijkste duysternis, dood en eeuwige verdoemenis. Maar Godt, die rijk is in barmhertigheyt, heeft niet gewilt, dat den mensche voor eeuwig daar in zoude verstootten leggen, maar heeft zo terstont den Heylant beloofd, die haar wederom zoude verlossen, en uyt den dood tot het leven brengen, uyt de duysternisse tot het waarachtig licht, en tot die gelukzaligheyt, de welke zy door den list der slange zoo jammerlijk hadden verloren: hy zoude de Slange het hoofd vertreden, den Duyvel zijn magt benemen; en in 't kort gezeyt, de deure weder openen van dat aldergewenste Paradijs.

Maar helaas! wat raad hier toe? wat weg moest hier in gegaan werden? konde hy met een woort sprekens dit te wege brengen? was hier maar een wenk van nooden, om deze gevallene mensche weder op te regten? zou 't genoeg zijn geweest wetten en geboden voor te schrijven? was 't niet overvloedig genoeg te zenden zijne Propheten, mannen met kragt des Heyligen Geestes aangedaan, dewelke niet anders en spraken dan het zuivere woort Godts, dat in haar van den Heere gelegd wiert? Ja mannen, die den zuiveren wille Godts den menschen voordroegen? Ach! neen, den Soone Godts moest zelve komen, hy die in de gestaltenisse Godts zijnde, moest het geenen roof agten, Gode even gelijk te zijn: maar hem vernederen, de gestalte van een dienstknecht aannemen, en den menschen gelijk worden: en dit niet alleen, maar het byzonderste, het uyt nemenste en heerlijkste, daar in het geheele werk der zaligheyt volbragt wiert, was dat hy moest gehoorzaam zijn tot de dood, ja tot de dood des kruyces. O diepte der rijkdom, beyde der wijsheyt

en kennisse Godts! hoe ondoorgrondelijk zijn uwe wegen! wie heeft den zin des Heeren gekent? en moeſte de Christus niet lijden, en ten derden dagen van der dood verrijzen: Hy is 't die onze zonden in zijn lighaam gedragen heeft op het hout: en door wiens ſtraffen wy genezen zijn. 't Is Hy, die ons verzoent heeft, in het lighaam zijns vleefch, door den dood, en ons verlost door zijn bloed. 't Was Hy, die ons, doen wy dood waren, weder levendig heeft gemaakt, alle onze misdaden ons vergevende; het hantschrift dat tegen ons was, uytgewiſt hebbende, heeft het zelve aan 't Kruys genagelt: en de Overheden en magten uytgetogen hebbende, heeft die in 't openbaar ten toon geſtelt, en heeft door 't zelve over haar getriumphceert. Dit nu was het geen 't welk geen Propheet of Gezante, hoe hoog van Godt begenadigt, oit konde doen of uytvoeren, maar hier moeſt den Zoone niet geſpaart, maar voor ons allen overgegeven werden. Hy die rijk was, is om onſent wille arm geworden, op dat wy door zijn armoede zouden rijk worden. En hier door is den ingank weder geopent tot het eeuwige Paradijs. Het Koninkrijke der Hemelen is naby gekomen. Niet hier of daar, maar het Koninkrijke Gods is binnen in ons. Het Paradijs en is niet veer te zoeken: want die overwint ſal gegeven werden te eten van den Boom des Levens, die midden in den Paradyſe Godts is. Nu op hoedanigen wijze men daar toe kan komen, en in dit Paradyſ en Koninkrijke der Hemelen ingaan, de verloorene zaligheyt wederom verkrijgen, en het gevalene weder oprigten; wert ons in dit voorgaande klaar en kragtig voorgebeelt, met het onderſoek des Jongelings aan de Wijzen der Wijzen, de welke ter hoogſter

ster volkomentheyt willende komen, waar in ook de hoogste gelukzaligheyt gelegen is, hem wezen tot de doode beenderen, om hem daar uyt te leeren verstaan welk den weg der volmaaktheid was, namentlijk aan dat leven 't welk buyten Godt is, en 't geen door den afval en ongehoorzaamheyt was ingekomen, zoo geheel dood te zijn, als deze doode beenderen waaren, voor zijn pryzen, of laaken, voor zyn zalven of stryken, of iets dat hy haar mogtaandoen, 't zy zoet of zuur. Dit is dan den weg, waar door wy wederom uyt den val passeren, en tot de heetlikheyt worden bequaam gemaakt. Dit is den ingang en deure, die ons Christum heeft geopent, dat wy door den dood in 't leven gaan. Hy is 'er die 'er ons toeroept, noodigt, inleid, helpt, versterkt, doorvoert, en alzo ter gelukzaligheyt brengt. Want uyt eygen vermogen kunnen wy niet, zonder hem kunnen wy niets doen. Hy is onze Vastigheyt, Steenrots, Borgt, Tooren, Schilt en Sterkte tegens de menigvuldige vyanden, die ons van alle kanten omcingelen, en ons beletten in te gaan, de dood van dat leven dat geen leven, maar een eeuwig sterven is: en ons alzo te beroven die gelukzaligheyt, dewelke ons door den doot van Jesus verworven is.

O neen, arme ziele, die hier wandelt op den Pellegriems weg, na het eeuwige Vaderlandt, ey laat u dog niet ophouden, van in te gaan dit stervende leven: ten kan niet anders zijn: men kan ten ruste niet ingaan, dan door de dood van 't gene de onrust eerst in ons gebracht heeft. Ten zy dat het tarwen graantje in de aarde valt en sterft, zo blijft het zelve alleen: maar indien het in de aarde valt en sterft, zo brengt het veele vrugten.

ten. Zo ook, wy zijn hier op der aarden, wy moeten sterven, zullen oit de vrugten der gerechtigheyt te voorſchijn komen. Ja zullen wy oyt gelijk dit terwen graantje uyt de aarde, boven de aarde opgeheven werden: zal oit onze wandeling in den Hemel zijn, het moet zijn door een aldervolmaakſte dood, en verſterving van onſe verdorven eygentheyt: want gelijk wy ten beelde Godts geſchapen zijn, om alleen tot Gods eer en heerlijckheyt te leven, zo moeten dan geheel en al verſterven, en vernietigt werden, die dingen, dewelke eenig belet geven aan het regte eynde daartoe ons Godt geſtelt heeft. Wy zijn door valsche luſt en begeerte tot eygentheyt, van Godt afgegaan, uyt zijn liefſtelijke vereeniging en harmonie uytgetreden: wy moeten door wederkeeren de Goddelijke natuur deelagtig worden. Wy moeten uyt water en geeſt weder geboren worden, ſullen wy oit het Koninkrijck der Hemelen zien. En gelijk wy nu leven in zonden, ho-vaardy, gierigheyt, nydigheyt en toorn, zo moeten wy ſterven, omkeeren, en worden gelijk de kinderen: wy moeten leven in deugden, ootmoedigheyt, mildadigheyt, goedertierenheyt, liefde en zagmoedigheyt. Want gelijk wy nu een tijd lang het beelt des aartſchen gedragen hebben, zo moeten wy ook het beelt des Hemelſchen dragen. Niets vaart'er op ten Hemel, dan dat eerſt van den Hemel is gekomen. Nu Jeſus is't die van den Hemel gekomen is, indien hy niet door het gelove in onze herte woont, wy en kunnen niet ten Hemel varen. Is Jeſus Chriſtus niet in ons, zo zijn wy verwerpelijk: en hy en kan in ons niet zijn, ten zy dat wy eerſt geſtorven zijn. Wy moeten in zijnen doot ingaan, het lighaam der zonden aſterven, zyn kruys op ons nemen,

men, hem navolgen, sullen wy oit gemeenschap hebben in zijne opstandinge: zijne heerlijkheit deelagtig werden, zal oit ons deel zijn met de erve der Heyligen in 't ligt. Kort om, aan dit sterven leyd het al, daar is geen anderen weg als door kruys en dood, te komen tot de kroon des levens.

Om deze ledige plaats te vervullen, heeft ons raadzaam gedagt dit hier by te voegen.

E M A N U E L.

H. G. G. R. K. H. R. O. P. en voorts al de lieve vrienden die den Heere zoeken.

BEminde Vrienden, dese weynige regelen dienen om UL. bekend te maken myn goede en geluckige overkomst, door des Heeren genade, als mede om UL. vriendelijk te begroeten, beneffens wensinge van alle goed, en schuldige dankbaarheid voor alle genote vrindschap. En of het wel is dat wy verre van malkander gescheyden zijn, soo hoopen wy togeens malkander te ontmoeten in 't ware en waardige Vaderland, daar onder de loffelijke Broederschap geen soodanig afscheyden meer sal sijn. Daarom lieve broeders, laat ons de weereld weynig achten, als pellegrims die geduurig hoopen op 't geluckig eynde van haren weg. O hoe salig sal 't zijn, na soo veel moeyten en arbeid, te rusten in de armen van dien allervrindelijksten Vader. Immers is het ydelheit dat sich de Mensch door de beuselingen laat ophouden van het allerhoogste goed. Och of het
toch

toch de gantsche wereld bedocht en een hand vol winds liet varen, om een eeuwig Koningrijk. Maar dewijl ons Godt de oogen door sijn genade geopent heeft, dat wy meerder sien als veele, zo staat het ons ook toe om ernstig te wandelen op den weg die ons voor gelegd is. De Heere bewerckt ons met sijnen Heiligen Geest, dat wy hoe lang hoe meerder het verdurven leven afderven, en het heilige innerlijke leven aan doen, om met het ware Buylofts kleed te verschijnen op de bruyloft des Lams, Amen. Ik heb de hartelijke Groetenis van UL. alle aan I. L. gedaan, en hy doet de lieve Broeders al te samen wederom seer vriendelijk van harten groeten, haar wenschende al het heil dat Jesus verdient heeft door sijn bloed en heilige wonden. Hier mede wil ik afbrekende UL. al te samen met de familien, in de genade des aller-vriendelijksten Vader bevelen, en voor het laatst seer vriendelijk groeten, terwijl ik blijve, lieve Vrinden, UL. aller Vrindt, en toegenegen Broeder.

Lieve Vrinden, gelijk als de Vorst der Duisternis met sijn groote meenigte, door macht en list onophoudelijk tegen het arme Menschelijke geslacht werkt, soo staat het ons ook toe om met malkander door Godts genade en kracht tegen hem aan te werken, en dewijl wy tot desen strijt geen beter noch machtiger wapen en weten als het ernstig Gebed, soo verzoek ik vriendelijk, dat de lieve Vrinden ons in haar gebeden gedenken, tot nederwerpinge van de werken des Duyvels, en opbouwinge van het leven Jesu Christi in ons.

Waarde Vriend en Broeder R. R.

WEet dat het met ons noch redelijk is, den Heere zy dank, hoop ook soo van u: de Heere helpe ons, dat wy ook na der zielen meer en meer mogen gesond worden, dat wy de aardsche gesondheyt meer mogen afgaan, en de Hemelsche gesondheyt meer en meer mogen ingaan, proeven en smaaken hoe lieflijk dat de Wooningen des Heeren zijn. Och dat wy doch een geestelijke gemeenschap met onsen lieven Heere Jesus Christus in geest en waarheyt mogen hebben! hoefal dat onse ziele verquicken, spijzen en laaven. Dit is een rechte voormaak van de eeuwige saligheyt. Soo veel als wy onselfs komen uyt te gaan, ons eygen Ikheyt en Mijnheyt verlaaten, soo veel komen wy den Heere in te laten met sijn geestelijke liefde, en gemeensaamheyt tot ons. Hy staat noch door sijn genade te kloppen, soo wy ons eygen wille onder sijn gehoorzaamheyt komen te buygen, soo wil hy tot ons ingaan, en ons met sijn geestelijke spijs en Avondmaal vermaaken, 't welke alle aardsche Heerlijkheyt seer verre te boven gaat: laat ons onselfs dan meer en meer met Deugden versieren, terwijl de Bruidgom noch te komen staat, eer de Deure geslooten word, dat wy dan met hem mogen ingaan als wel versierde en bereide Maagden, om dan de Bruiloft des Lams met hem in eeuwigheyt te houden. Dit wensch ik u, my selfs en alle vroomen van harten. Zijt met alle vroomen hartelijk en vriendelijk gegroet.

Siet

Siet hoe dat gy dan voorsichtelyk wandelt: niet als de onwylse, maar als de wylse. Den tyd uytkoopende, dewylle de dagen boos zyn.

ALs and'ren zijn in vreugd verheven,
 En spillen haren gouden tyd,
 Van 't vluchtig, en onseker leven,
 Door veelderleye ydelheydt,
 Soo laat ons, met bedaarde sinnen,
 Bedenken 't korte jaar-getal,
 En wat daar in is t'overwinnen,
 En wat het namaals wesen sal.
 Wat mag een weinig weelde baaten?
 Wat helpt een weynig yd'le vreugd?
 In 't endje moet men 't al verlaten,
 Dan geld'er niet, als ware Deugd.
 O deugd! ô schoonste Bloem op aarden,
 Wat is hy wijs en waarlijk rijk,
 Die u door sijnen Schat vergaarden,
 In plaats van aardse drek en slijk:
 Gy spant de kroon van alle dingen,
 En voert uw Eygenaar door den dood.
 In 't schoon getal der Heemelingen.
 Daar is hy eeuw'ig buiten nood.
 O Deugd! soo schoon en breed te roemen!
 Wie kan uw hooge waarde noemen?

E Y N D E.